

Η ΝΕΟΤΑΙΑ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 47 (78)
24 ΑΥΓ. 1940 - Ε΄

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διουκου-
μένου υπό της Α. Ε. του Αρχηγού της Κυβερ-
νήσεως και Γενικού Επιθεωρητού της Ε. Ο. Ν.
κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, όπως και εκπροσωπεί
το αυτοδυναμώμενο από το Κυβερνητικό
Επιτελείο κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Οδός Λεωφόρος 19 (Β' όροφος)
Αριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικόν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Οδός Λεωφόρος 19

Αριθ. Τεύχ. 47-24 Αύγουστου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελών και μη
μαθητών μελών
ΕΤΗΣΙΑ (Εσωτερικού) Δρ 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Απρ. Αγγλίας 1
» Αμερικής Δολ. 6
» Αιγύπτου Απρ. 1
Διά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιω-
τικού Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) και
Σχολικάς Εφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
η ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέας Ε.Ο.Ν.

Διά πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ε. & καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Πῶς μπορεῖ νὰ κάμῃ οικονομία
ἓνα παιδί καὶ γιατί

Κάθε ἄνθρωπος, εἴτε μικρὸς εἶναι εἴτε μεγάλος, ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ κάμῃ ὅσον τὸ δυνατόν οικονομία. Ἐχει καθήκον νὰ δημιουργῇ κατὰ τὸ περίσσειον, τὸ ὁποῖον ἀποταμιεύων αἰσθάνεται χαρὰν καὶ ἐλπίδα διὰ τὸ μέλλον. Οἱ γονεῖς μας καὶ τὰ μεγαλύτερα ἀδελφία μας ποὺ ἔχουν ζήσει περισσότερα χρόνια αἰσθάνονται βαθεῖα τὴν ἀνάγκη τῆς οικονομίας, ἡ ὁποία εἶναι ἀρετὴ πολιτισμένου ἀνθρώπου. Ἀλλὰ καὶ σ' ἐμᾶς τὰ παιδιά ὅταν ἀναλογισθῶμεν τοὺς κόπους καὶ τὰ βάσανα ποὺ περνοῦν οἱ καυμένοι οἱ γονεῖς μας γυρίζοντας ὀλημερίς τὸ ἀλέτρι στὸ χωράφι, καὶ τὰς στερήσεις ποὺ ὑποφέρουν γιὰ νὰ στεῖλουν ἐμᾶς στὸ σχολεῖον, πόσον πρέπει νὰ εἶναι μεγαλύτερα ἢ οικονομία! Τὸ παιδάκι πλασμένο παιγνιδιάρικο καὶ ἀνήσυχο, σκορπᾷ τὰ πάντα καὶ ὅμως αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ παιδάκι ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ οικονομία σὲ κάθε στιγμή. Ὅταν διατηρῇ τὰ ρούχα του καθάρὰ καὶ τὰ προσέχῃ νὰ μὴν τὰ σκίζῃ δὲν εἶναι μιὰ οικονομία. Δὲν εἶναι εὐχάριστο τὸ παιδάκι αὐτὸ στὸν ξένον, δὲν εἶναι τὸ καμάρι τῶν γονέων του, ὁ ζηλευτὸς συμμαθητὴς καὶ ὁ ἀγαπημένος μαθητὴς τοῦ διδασκάλου. Ὅταν μεταχειρίζεται τὰ βιβλία του καὶ τὰ τετράδιά του καλῶς καὶ μὲ τάξι, δὲν δημιουργεῖ ἓνα μικρὸ περίσσειον στὸν πτωχὸν πατέρα; Τὰ μολύβια του, τὰ κοντύλια του ὅταν εἶναι τακτικὰ καὶ προσεκτικὰ δὲν δημιουργεῖ καὶ χαρὰ στὸ σπῆτι του; Στὴν ἐφορτὴν τοῦ ἡ τοῦ Ἀγίου Βασιλείου ποὺ παίρνει μπουναμάδες δημιουργεῖ ἓνα δικό του κεφάλαιον. Πι θὰ τὸ κάμῃ; Τὸ καλὸ καὶ λογικὸ παιδάκι ὀλίγα ἀπὸ τὸ κεφάλαιόν του θὰ ρίξῃ στὸν κουμπαρὰ του ποὺ μὲ λαχτάρα περιμένει νὰ γεμίσῃ. Καὶ πόσες φορές αὐτὸς ὁ κουμπαρὰς δὲν φέρνει τὴν παρηγοριά σὲ δυστυχισμένους γονεῖς. Ἡμπορεῖ ἀπὸ τὸ κεφάλαιόν του καὶ ν' ἀφαιρέσῃ κάτι καὶ νὰ τὸ χαρίσῃ εἰς ἓνα πτωχὸν μαθητὴν ποὺ οὔτε ἓνα μικρὸ κουνελάκι δὲν ἔχει. Μὲ ἓνα μικρὸ δῶρο πόσον χαρὰ θὰ αἰσθανθῇ καὶ αὐτὸ τὸ παιδάκι! Τὸ κοριτσάκι ποὺ πάντα συντροφειῖ καὶ βοηθᾷ τὴν καλὴν του μητέρα στὰς ἐργασίας τοῦ σπιτιοῦ πολλές φορές κάνει οικονομία χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνει. Μήπως καὶ αὐτὴ ἡ βελόνα ποὺ θὰ τὴν σηκώσῃ δὲν θὰ χρησιμεύσῃ; Δὲν θὰ ἐξυπηρετήσῃ στὴν ὥρα τῆς ἀνάγκης; Περιμαζεύον τὸ κοριτσάκι καὶ τακτοποιοῦν πᾶν ὅ,τι εὐρίσκει δὲν δημιουργεῖ ἓνα περίσσειον στοὺς καλοὺς γονεῖς του; Καὶ ὅταν μεγαλώσῃ δὲν θὰ εἶναι ἡ χαρὰ τῶν γονέων του, τὸ καύχημα τῶν ἀδελφῶν

του, καὶ ὁ πολυτιμότερος σύντροφος τοῦ συζύγου; Πολλὰ παιδάκια σκορποῦν τὸ ψωμάκι καὶ ἄλλα τὸ βλέπουν στὰ χεράκια τῶν ἄλλων παιδιῶν καὶ τὸ λαχταροῦν. Ξεχνοῦν τὸ ποῖμα:

Μὴν τὸ σκορπάτε τὸ ψωμί
παιδιά εὐτυχισμένα,
ποὺ γιὰ νὰ γίνῃ μιὰ σταλιά
χρειάστηκε πολλὴ δουλειά.
Πολλὰ πτωχὰ στὸ δρόμο αὐτὸ
ψωμί δὲν ἔχουν ἀρκετὸ,
δὲν ἔχουν τόσο νὰ χαροῦν
κι' ἅμα τὸ βλέπουν λαχταροῦν.

Ξεχνοῦν τὴν ὥραία συμβουλὴ τοῦ Μεγάλου μας Ἀρχηγοῦ: «Ὅτε ἓνα κομματάκι γῆς νὰ μὴ μείνῃ ἀκαλλιεργητὸ». Ἀκόμη καὶ οικονομία στὸ χωράφι! Οἱ γονεῖς μας ζητοῦν ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν χρήματα νὰ κτίσουν στὸ χωριό μας σχολεῖον ποὺ εἶναι ἔτοιμον νὰ γκρεμισθῇ καὶ κινδυνεύουν ἀπὸ τὴν ὑγρασία τριάκοντα παιδιά. Ποῦ νὰ τὰ εὕρῃ ἡ κυβέρνησις; Ἀσφαλῶς ἀπὸ τὰς ἀποταμιεύσεις τῶν ἀνθρώπων. Δὲν θὰ ἠθέλαμεν καὶ μεῖς νὰ εἶχαμεν συγκοινωνία μὲ τὸ Αἶγιον, ποὺ τὸν χειμῶνα τὸ χωριό μας κλείεται πανταχόθεν ἀπὸ τὰ λαγκάδια καὶ μένομεν κλεισμένοι ὡσάν νησιῶτες; Βεβαίως. Ποῦ ὅμως θὰ εὕρῃ τὰ χρήματα ἡ κυβέρνησις διὰ νὰ φτιάξῃ δρόμους; Πάλιν ἀπὸ τὰ περισσεύματα τῶν καλῶν ἀνθρώπων. Συνηθίζον λοιπὸν ἀπὸ μικρὰ παιδάκι στὴν τάξιν καὶ οικονομίαν, καὶ ἀποταμιεύον εἰς τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον τὰ περισσεύματα, θὰ αἰσθάνεται χαρὰν καὶ θὰ βλέπῃ τὸ μέλλον μὲ θάρρος, διότι θὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἀντεπεξέλθῃ οικονομικῶς στὰ βάσανα καὶ τὰς πικρίας τῆς προσωρινῆς ζωῆς. Συνηθίζον τὸ σῶμα του εἰς τὴν λιτότητα καὶ τὸ σπῆν, θὰ στολίσῃ τὴν ψυχὴν του μὲ σπανίας ἀρετὰς, τὴν καλωσύνην καὶ τὴν ἀθωότητα. Θὰ γίνῃ καλὸς πολίτης, ὠφέλιμος εἰς τὴν οἰκονομίαν του, στὸ χωριό του καὶ στὴν Μεγάλην Πατρίδα, τὴν Ἑλλάδα. Δὲν θὰ ἔχῃ μόνον ἐκεῖνος σπῆτι ὥραία καὶ περισσοῖα πλοῦσια, ἀλλὰ καὶ τὸ χωριό του θὰ στολίσῃ δημοφῶς ἐκκλησίαν, καὶ ὑγιεινὸν σχολεῖον. Πολλὰ πτωχὰ καὶ ὀρφανὰ θὰ μνημονεύουν τὸ ὄνομά του στὴν καθημερινή τους προσευχὴ καὶ ἡ πατρίδα μας ἀθάνατο θὰ γράψῃ τὸ ὄνομα του.

ΔΙΕΛΕΙΚΗ Π. ΜΙΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
Μαθήτρια Δ' Τάξεως
Γκρέκα - Αἶγιον

ΥΠΕΡΨΥΧΙΑ

“Επρεπε νά περάση ή Χώρα τās άπροκλήτους, αλφιν- διαστικές και πρό παντός άναίτιους δοκιμασίας, πού έπέρασε τό τελευταίον είκοσάήμερον, διά ν’ άποκαλύψωμεν πάλιν, οί “Ελληνες, αυτό πού ήτο πάντοτε τό ξεχωριστόν στοιχείον του έθνικού μας χαρακτήρος, ή ιδιοτυπία της ψυχής μας και πού χωρίς αυτήν όλη ή τρισχιλιετής ζωή του “Ελληνισμού, ή γεμάτη από φώς δόξης, άνδραγαθημάτων και μαρτυριών, θά έμεινε άνεξήγητος. Ένωσούμεν τό βαθύτατον και βαθύτατα άνδροπρεπές αίσθημα της τιμής, πού εις εύτυχείς και εις δυστυχείς ώρας, δέν έπαυσε νά ρυθμίζει, κυριαρχικά ισχυρόν και νά διέπη τās ομαδικάς εκδηλώσεις του λαού μας. “Επρεπε νά ζήσωμε τās έντόνους δραματικές συγκινήσεις των ήμερών αυτών, διά ν’ άντιληφθώμεν, ότι δέν μάς άλλαξαν οί ταπεινοί καιροί. “Οτι δέν μάς άπεμάρανεν ούτε ο εύτελής ώφελιμισμός, ούτε ο ταπεινός ύλισμός, πού άποσυνθέτει Χώρας και Λαούς και παρασκευάζει μέσα εις τās φλόγας και τās έρείπια ένός άποκαλυπτικού πολέμου την δύσιν και την κατάρρευσιν του εύρωπαϊκού Κόσμου. “Επρεπε νά διαγραφή έπάνω από τόν καταγάλανον ουρανόν μας ή σκιά της άπειλής, διά νά τιναχθή έπάνω από την ψυχήν μας (δπως ή στάχτη έπάνω από την βραδέως φλεγόμενην θράκα) ή επίπλαστος νάρκη, πού τό άλόγιστον έμπόριον των ίδεων της παρακμής από τόν Βορράν και από την Δύσιν, έργαζόμενον άνενόχλητον και άνεξέλεγκτον επί δεκαετηρίδας, έπήγαγε νά έγκολάψη, διαστρέφον και παραμορφώνον την ελληνικήν μας αίσθησιν της ζωής. “Επρεπε νά επαιρηθή και έναντίον μας, με όλα τās φοβερά μέσα, των οποίων άλλου έδοκιμάσθη με τόσην έπιτυχίαν ή άποτελεσματικότης, ο ψυχολογικός εκθιάσμός, διά ν’ άνακαλύψωμεν κάτι, πού μερικοί και μεταξύ μας άκόμη, έπήγαγαν νά τό λησμονήσουν. Τό πόσον δηλαδή διάφορος είναι ο τρόπος με τόν οποίον άντιδρά ή ψυχή μας, από τόν τρόπον των άλλων λαών.

Εις τούς σοφούς και εις τούς μελετητάς ο ελληνικός κόσμος έδωσε κατά τās ήμέρας αυτάς, με όλην την στάσιν του, με την συγκρατημένην του αξιοπρέπειαν και με την υπέροχον του άκαμψίαν, γόνιμον άλλα και δύσκολον θέμα προς έρευναν. Δύσκολον, διότι εις την λύσιν του είναι αδύνατον νά φθάση κανείς με τās καθιερωμένες εις την εποχήν μας μεθόδους. “Αν κατορθώσουν νά φθάσουν εις τό βάθος του, θά ήμπορέσουν νά εξηγήσουν διατί εις τό ξάγαντο των βουνών και των βράχων της περιέργου αυτής Χώρας, πού τούς πυρώνει ο ήλιος και όπου ή φύσις είναι τόσον φειδωλή και λιτή και δύστροπος, και ο άγών της ζωής τόσον τραχύς και άνίλεος, άλλα και τό φώς τόσον σκληρόν και διάχυτον, ώστε νά πνίγη τās σκιές, και νά μήν αφήνη νά κρύπτονται πουθενά φόβοι και δειλίαι και μαλθακόητες, ή ζωή και τās αγαθά της έχον και έχον άξίαν, μόνον όταν ξέρη και όταν μπορεί νά τās ζη κανείς και νά τās χαιρέται με τό κεφάλι όλόρθο και με την καρδιάν άνοιχτή και τās αισθήματα αδούλωτα. Θά εξηγήσουν τότε ένα πλήθος φαινομένων και πραγμάτων, πού με τās ισχύοντα σήμερον μέτρα της γνώσεως και της σοφίας και πρό παντός με τās μέτρα της σημερινής ήθικής — της ήθικής πού άνέχεται έναν πόλεμον, πού πυρπολεί τās εύρωπαϊκάς έστίας και άπειλεί νά έξοντώση με τόν λιμόν τούς εύρωπαϊκούς λαούς, διά τό άδηνον, διά τό άνασφαλέστατον, μάλλον, γέρας των πρώτων όλών, των πετρελαίων, των μετάλλων και των καουτσούκ, πού τās κρατούν άλλα άφυπνισμένα ήδη ή άφυπνιζόμενα και δυσήνιοι ήπειροι — δέν είναι δυνατόν νά εξηγηθούν. Θά εξηγήσουν πώς ένας φράχτης, εις την άβαθή άκραν της λιμνοθαλάσσης του Μεσολογγίου, επί έτη επρόβαλε τās σθενή του χώματα και τίς λιγοστές πέτρες, εις τās κτυπήματα ένός πανισχύρου στρατού, πανισχύρου εις πλήθος και

πανισχύρου εις πολεμικήν τέχνην, πρό ένός αιώνος. Θά εξηγήσουν πώς ένα άσπλον πλήθος γυναικών, όταν άπεμονώθη από τούς διώκτας του, έπάνω εις ένα βράχον, με τόν φόβον μόνον ότι διέτρεχε τόν κίνδυνον νά ταπεινωθή από την ψάυσιν των χειρών άλλοφύλων άνδρών, εξέλεξεν έκούσιως την συντριβήν και την έξαφάνισιν εις την άβυσσον του κρημνού. Θά εξηγήσουν και τό Κοΰγκι και τό “Αρκάδι, άκόμη δέ και τόν γιγάντειον εκείνον άνδρα, πού, όταν τās κανόνια των πανισχύρων στόλων της Εύρώπης έσπασαν τόν κοντόν της ελληνικής σημαίας εις την επαλξιν του “Ακρωτηρίου, ώρθώθη με όλον του τό άνάστημα διά νά την ύψωση με τās χέρια του, άντικρύζων μάτι με μάτι, ένας αυτός, από σάρκα και όστά άνθρώπος, τόν θάνατον και την πανίσχυρον Εύρώπην. Θά άντιληφθούν έτσι και θά κατανοήσουν και την στάσιν του λαού μας αυτών των ήμερών. Του λαού, πού ένω ή πύκνωσις του έκαμε άκόμη πλέον δύσκολον την ζωήν του και ο πόλεμος των άλλων — με τόν όποιον αυτός ούτε ήθέλησεν ούτε θέλει νά έχη σχέσιν και του όποιον βλέπει καθαρώτατα φοβεράν και τραγικήν διά την ανθρωπότητα την εκθασιν και τās συνεπειάς — του άποκλείει κάθε μέρα και νέας πηγάς και νέας δυνατότητας παραγωγικής εργασίας και άπειλεί νά του στερήση τās στοιχειώδεις έφοδία του βίου, όταν ήσθάνθη φανεράν και άπειλητικήν την έπιβουλήν έναντίον της τιμής και της αξιοπρεπείας του, αντί νά πτοηθή και νά λιποψύχη, αντί ν’ άκούση την φωνήν της άγοράς μαθηματικής λογικής, έπρωτίμωσε νά κάμη οδηγόν την υπέρλογον σοφίαν των υπερηφάνων αισθημάτων του. Καί, συγκρατών την όργην του και κυριαρχών επ’ αυτής, άπαξιών τό έλεος των Ισχυρών, νηφάλιος και σιωπηλά άποφασιστικός, άπεφάσισε — με τās πτωχότερά του στρώματα δίδοντα τό παράδειγμα — ν’ αύξηση τās στερήσεις του, νά παραιτηθή έκούσιως από ένα άκόμη μέρος των λιτών καθημερινών του χρήσεων, διά ν’ άναπληρώση τό πολεμικόν, τό όποιον άνάνδρωσ του έτορπίλλισαν, κάμκοντας τό πλοιον αυτό σύμβολον της πληγωθείσης έθνικής του τιμής. Διά νά δώση εις τόν έαυτόν του κατά πρώτον λόγον και εις τούς φίλους και τούς μη φίλους έπειτα, την υπόσχέσιν και την βεβαίωσιν, ότι με την ίδίαν άταραξίαν και με τό ίδιον άκαμπτον θάρρος δέν θά διατάση, αν τό κάλεση ή άνάγκη, νά παίξη τά πάντα και τās πάντα νά θυσιάση, έναν κάποιον, όποιοσδήποτε, έχθρός, θά έδοκίμαζε νά θίξη κάτι από την γήν ή από την θάλασσαν του, από ό,τι είναι δικαίωματι άγώνων και δικαίωματι αίματος Ιδικόν του ή νά μειώση την κυρίαρχον χρήσιν της έθνικής του ιδιοκτησίας, με την όποιαν είναι ταυτισμένη ή τιμή ή δική του, ή τιμή των πατέρων και των τέκνων του.

Θά συσχετίσουν και θά συγκρίνουν τότε την στάσιν του αυτήν και θά ίδουν καθαρώτατα, ότι εις την καθολικότητά της έχει την ίδίαν πηγήν με τās άλλας, πού έμνημονεύσαμεν προηγουμένως. “Απορρέει από την αυτήν αίτιαν. “Από τόν ελληνικόν τρόπον αισθήσεως της ζωής, πού ήτο και έμεινε ο ίδιος, διά μέσου των χρόνων και των αιώνων, και διά τόν όποιον είμεθα υπερέφανοι και εύγνώμονες προς τόν Θεόν, διότι αί Ιδέαι και αί θεωρίαι και τās κηρύγματα της εύρωπαϊκής παρακμής δέν έστάθησαν ικανά νά τόν νοθεύσουν ή νά τόν άλλοιώσουν. Θά παραδεχθούν τότε και θά όμολογήσουν, ότι όποιαδήποτε μεταβολάι και άναστατώσεις και αν άπειλούνται, όσα και αν σχεδιάζονται ή χαλκεύονται σχέδια έπιβουλών, ή Χώρα αυτή δύναται ν’ άποβλέπη εις τό μέλλον με άσάλευτον έμπιστοσύνην. Διότι γνωρίζει, ότι ή υπερψυχία του ανθρώπινου της πληρώματος, την άσφαλίζει άδιασείστως έναντίον όλων των ένδεχομένων και όλων των κινδύνων.

ΠΕΡΝΩΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΙΒΑΔΕΙΑ

“Όσο πλησίαζα μία μέρα της περασμένης εβδομάδος στη Λιβαδειά τόσο ξυπνούσαν στο μυαλό μου οι αρχαίοι θρίαμβοι. “Όλη αυτή η περιοχή κλείνει τα λείψανα πόλεων, οικισμών, κτισμάτων, την ανάμνησι γεγονότων που γεμίζουν σελίδες ολόκληρες της ελληνικής Ιστορίας. Θήβαι, “Ηλέκτρων Πέλαι, “Αλιάρτος, “Ορχομενός, χίλια άλλα ονόματα που ξυπνούν αρχαίες δόξες και άλλες νεώτερες. “Εδώ στο 116 χιλιόμετρο είναι η ονομαστή Πέτρα, όπου εδόθη η δωμάση μάχη, κατά τον αγώνα του 1821 και που τραγούδησε ο Θεόδωρος “Ορφανίδης, τον αγώνα που άρχισε στη Βλαχιά ο “Αλέξανδρος “Υψηλάντης και που τον τελείωσε στην Πέτρα ο αδελφός του Δημήτριος. Στο 123 χιλιόμετρο σώζονται τα ερείπια των αρχαίων “Αλακομενών και σε μικρή απόστασι τα ερείπια της αρχαίας Κορωνείας, που κατέστρεψαν οι ρωμαίοι. Στο 132 χιλιόμετρο στο δρόμο από τας “Αθήνας είναι ο σταθμός της Λεβαδείας και σε άλλα έπτά περίπου χιλιόμετρα η πόλις, που την βλέπουμε να σκαρφάλλωγη σε καταπράσινες πλαγιές. Κτισμένη από τον “Αθηναίο Λεβάδη κάτω από την “Ομηρική Μίθεια, ήταν γνωστή στην αρχαιότητα για το μαντείο της του Τροφώνιου, για το οποίο υπήρχε η παροιμία «έκ Τροφώνιου μεμάντευται». “Η παροιμία δηλούσε άνθρωπο κυριευμένο από φόβο, γιατί η κατάθασις στο μαντείο γινόταν με φοβερές για τον επισκέπτη δοκιμασίες. Αυτό έσυμβουλευθήκαν ο Κροΐσος και ο Μαρδόνιος, σωζόταν δέ ακόμη επί Πausανίου και Πλουτάρχου στον Β’ αιώνα μ. Χ., που όλα τα βοιωτικά μαντεία είχαν σιγήσει.

Ρωμαίοι, Φράγκοι, Καταλανοί, Τούρκοι πέρασαν από τη Λιβαδειά, που εξυμνούν τα δημοτικά τραγούδια. “Ο τελευταίος ξένος κυρίαρχος ήταν ο “Αλή πασάς, γιατί κατόπιν ήρθε η “Επανάστασις του 21, που έσωσε την “Ελλάδα και την Λιβαδειά από την δουλεία, μά που έγινε αφορμή να πάθη φοβερές καταστροφές.

“Αν θελήσουμε να προχωρήσουμε λίγο από το σταθμό της Λιβαδείας θα βρεθούμε μπροστά στον τύμβο των Μακεδόνων που έπεσαν στα 338 π. Χ. στη μάχη της Χαιρωνείας. Είναι έπιχωμα κυκλικό ύψους 7 μέτρων και διαμέτρου 70, στο οποίο στα 1902 έγιναν

άνασκαφές για ναρθουν στο φώς κάλπες νεκρικές, όπλα και άγγεια του Δ’ π. Χ. αιώνα. Σε μικρή απόστασι ακόμη βρίσκουμε τα ερείπια της Χαιρωνείας και κοντά στο χείλος του δρόμου τον περιώνυμο λέοντα, που ύψωνταν στο πολυάνδριο όπου ετάφησαν τα όσα των “Ιερολοχιτών και των Θηβαίων που έπεσαν στη μάχη της Χαιρωνείας. “Εδώ ενήργησεν άνασκαφάς η “Αρχαιολογική “Εταιρία και ανήδρυσεν τον λέοντα στο βάθρο που έσυμπλήρωσεν η ίδια. “Ο λέων παρίσταται καθημενος και το όλο μνημείο έχει ύψος 8,50 μ.

“Εδωταν πολύ όμως στο σύντομο αυτό χώρο να δώση κανείς εικόνα της αρχαιολογικής ζώνης της Λεβαδείας και να ζωντανέψη την ανάμνησι τώων γεγονότων που διεδραματίσθησαν ολόγυρα στις έκατονταετηρίδες της ελληνικής ζωής. Είναι τόσο πολλὰ που θα χρειάζονταν τεύχη πολλά του περιοδικού μας. “Επειτα και η σημερινή Λιβαδειά έχει τα θέληγτρα της, έχει την έντονη ζωή που την καθιστά μια από τις περισσότερες ενδιαφέρουσες πόλεις της έπαρχιακής “Ελλάδος. Τα νερά της που ύμνουν τα δημοτικά τραγούδια, οι κάμποι της, η έργατική της των κατοίκων της, όλα συντελούν

ώστε να εξασφαλίζει ευημερία και άκμή.

Κι’ έδω όμως μου έδόθη η απόδειξις ότι όσα θα μπορούσε να παρατηρήση κανείς στην “Αθήνα κι’ όσα μου έδόθη ήδη η ευκαιρία να παρατηρήσω, τα διαπιστώνω και στη Λιβαδειά, και έδω τα παιδιά είχαν ακολουθήσει πριν λίγα χρόνια το γενικό ρυθμό. Το κακοστράτισμα των μεγάλων είχε έπιδρασι και στους μικρούς. Τα ίδια της “Αθήνας. Πυρήνες, συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, άπεργίες, άσέβεια, άπειθαρχία, μία γενική άρρυθμία στα παιδικά μυαλά. “Ηταν η περίοδος που προηγήθη της μεταβολής που έσωσε τον τόπο.

Σήμερα στην κεντρική πλατεία της Λεβαδείας ύψώνεται ένα κτίριο, ένα κτίριο με μία τεραστία πινακίδα. Είναι το κτίριο που στεγάζει την “Οργάνωσι Νεολαίας. Σ’ αυτό μέσα τα παιδιά άνέκτησαν τον έαυτό τους. “Από αυτό ξεκινούν κάθε μέρα οι φάλαγγες των έλληνοπαίδων, που τους βλέπει κανείς τέλειους στρατιώτες, ξεκινούν τα έλληνοπούλα για τα όποια έγινε όπως μία φορά ιδεώδες και σκοπός η “Ελλάδα και μόνο η “Ελλάδα.

Και είναι να μην εύλογη κανείς την ώρα που έφερε αυτή τη μεταβολή:

Χρ. “Εμ. “Αγγελολάτης

“Εννοήσαμεν όλοι ότι η γεωγραφική μας θέσις μέσα εις τον μεσογειακόν κόσμον και η ιδιομορφία της Χώρας μας επιβάλλουν να είμεθα ίσχυροί, άλλως θα άντεμετωπίζαμεν τον κίνδυνον της εξαφανίσεως, όπως πολλάκις μάς συνέβη κατά το παρελθόν.

“Ισχυροί πρώτον πολεμικώς, και διά τον λόγον αυτόν κάμνομεν όλας τας σχετικὰς θυσίας. “Αλλά δέν άρκει η πολεμική ίσχύς. Πρέπει να είμεθα ίσχυροί και εις τον πολιτισμόν και τον τεχνικόν και ιδιαιτέρως εις τον ήθικόν πολιτισμόν, να έχωμεν δέ πρό πάντων ιδιόν μας πολιτισμόν, που να πηγάζη από τα έγκατα της ψυχής μας. “Αλλά εάν είμεθα μόνον πολεμικώς ίσχυροί και όχι ίσχυροί κατά τον πολιτισμόν, θα όμοιάζωμεν με τα σιδηρόφρακτα όμοιώματα των ίπποτικόν πολεμιστών που βλέπομεν εις τα μουσεία, φοβερά την όψιν, αλλά άδειαν από μέσα».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Χρόνια ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

«ΚΙ' ΕΓΩ, ΠΑΠΠΟΥΛΗ!»

Αγαπητοί μου φίλοι,

Μιά από τις πιο υποβλητικές και συγκινητικές εικόνες της θαυμαστής παραστάσεως της «Ιερής Φλόγας» στο φυσικό θέατρο της Ε.Ο.Ν. στον Λυκαβητό, ήταν η αναπαράσταση του κρυφού σχολείου στα χρόνια της σκλαβιάς. Από διάφορα σημεία, με μικρά φώτα στα χέρια, τα Έλληνόπουλα έρχονταν στην κρυφή σπηλιά, που την είχαν για σχολείο τους. Κι' ο παπας-δασκαλος, εμπνευσμένος Ιεραπόστολος της εθνικής ιδέας, που καλλιεργούσε πιο πολύ τα ανώτερα πατριωτικά ιδανικά στις ψυχές τους παρά τις ξηρές γνώσεις στο πνεύμα τους, άρχισε, με φωνές και λόγια προφήτου, να κηρύττει το εθνικό ευαγγέλιο στους μικρούς μαθητές του. Και τα παιδιά, συγκινημένα, συνεπαρμένα, ενθουσιασμένα, με φωνή δονημένη από πίστι και αποφασιστικότητα, τον έβεβαιωναν ότι θα έκτελουν το καθήκον τους προς την Πατρίδα. Και τότε έβαινε από το άλλο φώναζαν:

— Κι' εγώ, παππούλη! Κι' εγώ, παππούλη!

Ξαφνικά, από τον αντικρινό πελώριο βράχο, όπου είχαν σκαρφαλώσει τα παιδιά της Ε.Ο.Ν. και παρακολούθουσαν με θρησκευτική σιωπή το υπέροχο ξετύλιγμα της Ιστορίας της Πατρίδας τους, ακούστηκε μία κρυσταλένια παιδική φωνή, που όσο λεπτή και τρυφερή κι' αν ήταν, γέμισε με τον άγνό της ήχο την ιερή ατμόσφαιρα:

— Κι' εγώ, παππούλη!

Δέν την περίμενε κανείς. Δέν ήταν μέσα στο πρόγραμμα. Γι' αυτό πολλά πρόσωπα θεατών γύρισαν προς το μέρος της φωνής με άπορία· μερικά χαμογέλασαν με συγκατάβαση και άλλα συνωφρυνθήκαν με αυστηρότητα μπροστά στην απρόσκλητη επέμβαση. Βλέποντας κανείς μέσα στο σκοτάδι τον σκούρον όγκο του βράχου να υψώνεται γαλήνιος και περήφανος προς τον ουρανό, χωρίς να διακρίνει τους φαλαγγίτες που έκρυβε στη σκοτεινή αγκαλιά του, νόμιζε ότι είχε μιλήσει ο ίδιος ο βράχος, ότι είχε ανοίξει για μία στιγμή την αιώνωδια καρδιά του και την άφηκε ν' αποκρίνη ή ίδια στο εθνικό κήρυγμα που άνηχουσε από την αντικρινή σπηλιά.

— Κι' εγώ, παππούλη!

Ναί, μικρέ μου φαλαγγίτη, ή φρέσκια κι' άπαλή φωνή σου, που αθύρμητα, άσυγκράτητα, έξω από το πρόγραμμα και την τάξη, ξεπήδησε από την άγνη ψυχή σου την ιερή εκείνη στιγμή, δέν ήταν μόνο ή δική σου άτομική φωνή. Ήταν ή φωνή της ψυχής όλων των συναγωνιστών σου, που δεμένοι, ενωμένοι, συνταυτισμένοι πάνω σε κείνον τον βράχο με τα ίδια αισθήματα και με τα ίδια ιδανικά, βόηκαν στη δική σου φωνή την έκφραση της κοινής ψυχής τους.

Κι' εγώ, παππούλη!

Κι' εσύ βέβαια, Έλληνική Νεολαία! Έσύ πρό πάντων! Η φωνή σου, ή καθαρή κι' άγνη φωνή σου, που αντήχησε από το βράχο του Λυκαβητού εκείνο το βράδυ, δέν άπαντούσε άπλως στον εμπνευσμένο παπά και δάσκαλο του κρυφού σχολείου. Άπαντούσε στην ίδια τη φωνή της Ιστορίας, που, με το στόμα του άόρατου έκφωνητού, σου έξηγουσε από τον αντικρινό βράχο την ύψηλη Μοίρα της Φυλής μας, που είναι ή άσβεστη, ή αιώνια «Ιερή Φλόγα» του Πολιτισμού.

Εκεί κοντά σου, μαζί σου, όπως πάντα, ήταν κι' ο εμπνευσμένος Όδηγός του Έθνους, που πρώτος σε είχε προσέξει, πρώτος σε είχε νιώσει και πρώτος σου είχε φωνάξει το μεγάλο κήρυγμα: «Σήκω έπάνω, Έλληνική Νεολαία!» Να είσθε θέβαιοι ότι, περισσότερο απ' όλους μας, πιο βαθιά απ' όλους μας, άκουσε εκείνο το βράδυ τη φωνή σου, ένοιωσε στο πιο άληθινό του νόημα το αθύρμητο μήνυμα που έστειλες από τον βράχο σ' Αυτόν και στο Έθνος όλόκληρο και σκίρτησε από ίκανοποίηση, από χαρά και από πίστι στα αισθήματά σου, στη δράση σου και στο μέλλον σου, που είναι και το μέλλον της Πατρίδας μας.

Με όλη μου την αγάπη
Μελίς Νικολαΐδης

ΑΙ ΕΥΧΑΙ ΤΟΥ Κ. Ε. Ν. ΚΑΙ Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ο Κ.Ε.Ν. κ. Αλέξανδρος Κανελλόπουλος επί τη ευκαιρία της 4ης Αύγουστου απέστειλε προς τον Αρχηγόν το κάτωθι τηλεγράφημα:

Α. Ε. ΑΡΧΗΓΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Υπουργείον Έξωτερικών

Έκφάζω μυχαίτατα συναισθήματα Φαλαγγιτών, Φαλαγγιτιστών, Σκαπανέων, Σκαπανιστών, συγκλονίζοντα σύγκορμον άναστηθείσαν ύφ' Υμών Έλληνικήν Νεολαίαν, λαυβάνω την τιμήν εύσεβάσως να παρακαλέσω Υμās, Αρχηγόν και Πατέρα όλων μας, όπως εύαρεστούμενος άποδεχθίτε επ' εύκαιρία χαρμοσύνου Επετείου λυτρωτικής Έθνικής Έπαναστάσεως όλωψύχους εύχας άπάντων μελών Ε.Ο.Ν., όπως ο Ύψιστος ένισχύη Αρχηγόν Έλληνικού Λαού και Έλληνικής Νεολαίας εις μεγαλειώδες έργον σωτηρίας της Πατρίδος και σās χαρίξη δύναμιν, υγείαν, χάρας, νίκας και άμύνην έτη διά την διεξαγωγήν του άγώνος του οδηγούντος το Έθνος εις την εκπλήρωσιν των μεγάλων του πεπρωμένων, του έγκαινιάζοντος νέαν ένδοξον εποχήν Έλληνικής Ιστορίας, του άποτελούντος την έκφρασιν των τοληροτέρων προσδοκιών και πόθων του Έλληνισμού και του χαράσσοντος την έφεξη άνταξίαν της Ιστορίας και της άποστολής του σταδιοδρομίας του, την όποιαν σφουρηλατείτε. Πλήρεις πίστεως μέχρις έσχάτων εις τα ιδανικά της 4ης Αύγουστου, πλήρεις αποφασιστικότητας, ένθουσιασμού, όρητικής μαχητικότητας και άλονήτου θελήσεως που Σεις διά παντός μās ένεψύχησατε, παρακαλούμεν δεχθίτε διαβεβαίωσιν μās ότι ως άτομα και ως σύνολα θά μείνωμεν παντού, πάντοτε και έν παντί πιστοί εις τον ιερόν όκοον που έδώσαμε και εις την θέσιν εις την όποιαν μās έκάματε την μεγίστην τιμήν να μās τάξετε ώς στρατιώτας άγωνιστάς της Έπαναστάσεως και των ιδανικών του άγώνος διά την Ελλάδα και το μέλλον της, το όποιον δημιουργείτε, του άγώνος του δικού Σας Αρχηγέ, εις τον όποιον το Έθνος όλόκληρο με πρωτοπόρο την Ε.Ο.Ν. σās ακολουθεί ως Σωτήρα, Λυτρωτήν και Πατέρα. Εορτάζοντες με άγαλλίασιν διαβεβαίωμεν ότι συνεχίζομεν και θά συνεχίζομεν πάντοτε τον άγώνα αυτόν, εις τον όποιον όλόκληρωτικά άφιερώθημεν διά παντός. Ζήτω ο Αρχηγός, Ζήτω ή 4η Αύγουστου. Μετά άπολύτου πίστεως, βαθυτάτης φοροσύσεως και λατρείας και άπεριόριστου σεβασμού και έμπιστοσύνης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΛΛΟΣ

Κυβερνητικός Έπίτροπος Νεολαίας

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΝ

Κυβερνητικόν Έπίτροπον Ε.Ο.Ν

Ένταύθα

Εύχαριστώ θερμώς ύμās, Φαλαγγίτας, Φαλαγγιτίσας, Σκαπανείς και Σκαπάνισσας, δι' εύχας επ' εύκαιρία 4ης Αύγουστου. Εύχαριστώ έπίσης διά πίστιν σας, προσπάθειάς και ένθουσιασμόν σας προς έπίτευξιν μεγάλων σκοπών Έθνικής Οργάνωσεως Νεολαίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Πρόεδρος Κυβερνήσεως
Γεν. Επιθεωρητής Ε.Ο.Ν.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΣΙΝ ΤΩΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΗΝ, όπου προ-
χθές η Έλλάς έδωκεν έξε-
τάσεις θρησκευτικής πί-
στεως, πατριωτισμού, ψυ-
χραιμίας και πολιτικής πει-
θαρχίας, έναντι του γεγονό-
τος εκείνου, το όποιον ως
πράξις δέν δύναται να χα-
ρακτηρισθί άλλως ή μιανρά
και άνανδρος, καταπλήξασα
διά τουτό τον κόσμον ολό-
κληρον, ή “Εθνική” Οργά-
νωσις Νεολαίας διά τού έ-
κει σχηματισμού της, έδω-
κεν έπίσης τας ίδιόκας της
έξετάσεις. ΕΙΣ ΤΗΝ κρίσιμον
ώραν του τορπιλλισμού οι
συναγωνιστάι ευρέθησαν εις
την θέσιν των, πρωτοστατή-
σαντες εις την μεταφοράν
των τραυματιών, εις την
χορήγησιν ουσσιτίου εις τού
πλήρωμα του τορπιλλισθέν-
τος πολεμικού και εις την
περίθαψιν των προσκυνη-
τών εκείνων, οίτινες έλαβον
την άνάγκην των κατά τας
τραγικάς εκείνας ώρας. “Η
δράσις της Ε.Ο.Ν. κατά την
έθνικήν αυτήν περιπέτειαν
άποδεικνύει διά μίαν φοράν
άκόμη, ότι ή έλληνική νεό-
της μέσα εις τούς κόλπους
της τορνεύει κατά τόν κα-
λύτερον τρόπον τας έλλη-
νικάς άρετάς και ότι δικαίως
δ’ Αρχηγός στηρίζει έπ’ αυ-
τής τας καλύτερας τών έλ-
πίδων διά τού ευρύτερον
μέλλον της Πατρίδος.

Η ΔΗΛΩΣΙΣ

“Η δήλωσις του ‘Αρχηγού καθ’
ήν τού Κράτος είναι εις θέσιν, ε-
κ της αποδόσεως των φόρων, τ’ άν-
τιμετώπιση μαζί με όλας τας άλ-
λας ανάγκας του και την άντι-
κατάστασιν του τορπιλλισθέντος
πολεμικού, δέν μειώνει φυσικά
κατ’ έλάχιστον την αξίαν της
λαϊκής προσφοράς, διά την διε-
νέργειαν πανελληνίου έράνου προς
τόν ίδιον σκοπόν. ‘Αντιθέτως ά-
νυμνεί άκόμη περισσότερον τού
φρόνημα του λαού και την έμ-
πιστοσύνην του προς τού Κράτος
και προς την ‘Εθνικήν Κυβέρη-
σιν. ‘Οντως δέν είχαν συνηθείς
τόν λαόν αυτόν εις παρομοίαν γεν-
ναϊότητας, αι Κυβερνήσεις του,
κατά τού παρελθόν. Ούτε εις πο-
λύ δυσωτέρας έποχάς. “Ο έλ-
ληνικός λαός αισθάνεται βαθύτα-
τα και έκτιμα αυτήν την μεταβο-
λήν. Παρακολουθούν με θαυμα-
σμόν και ίκανοποίησιν την δρά-
σιν της Κυβερνήσεως του εις τόν
δημοσιονομικόν τομέα, αντιλαμβά-
νεται, ότι είναι πραγματικών κα-
τάρθια νοικοκυριεύμενης διαχει-
ρίσεως των δημοσίων έσόδων από
τού έγινε. “Ο πολεμικός δηλαδή
έροσισμός της Χώρας έντός τε-
τραετίας και συνάμα ή έκτέλεσις
παραγωγικών και κοινωνικών έρ-
γων, εις έκτασιν και εις ρυθμόν
άγνωστον προηγουμένων εις τόν
τόπον, έκ μόνον των πόρων της
χώρας και χωρίς την προσφυγήν
εις τόν έξωθεν δανεισμόν.

Τό Βασιλικόν ναυτικόν έδέχθη, άνύποπτον και άνειδο-
ποίητον, άτιμον πλήγμα, εις τόν λιμένα της Τήνου, τού πρωί
της 15 Αύγουστου. Καί γύρω από τόν ύγρόν τάφον του
ευδρόμου μετ’ τού τιμημένου δνομα, ο Λαός της χώρας αυ-
της, υπερνικών την στιγμιαίαν κατάπληξιν, την δδύνην
και τόν άποτροπιασμόν, έκυριεύθη από ένα άλλο, ιδιαι-
τέρως οικειόν εις αυτόν αίσθημα. ‘Από τού αίσθημα της
υπερηφάνου άταραξίας, μετ’ τού όποιον έδιδάχθη να θωρα-
κίζη την ψυχήν του, κάθε φοράν που ή Μοίρα του έπεφύ-
λαττεν έναντιότητας και συμφοράς. “Η παγκόσμιος συ-
νείδησις, ομόφωνος έχαρακτήρισεν, έδίκασε και έστιγμά-
τισε την πράξιν, της όποιας έγινε θύμα τού ωραίου έλλη-
νικόν πλοίου. Καί ή κρίσις της αυτή δέν ύπάρχει φόβος
ν’ άναθεωρηθί ποτέ. Θά βαρύνη έπί αιώνας αιώνας, άδυ-
σώπητος, τούς άνάνδρους τορπιλλιστάς. ‘Επί είκοσι έπτά
χρόνια, ή “Ελλάς”, περιήγαγεν άνα τας θαλάσσας, εις τόν
ιστόν της, τιμίαν, άκηλίδωτον και υπερήφανον την γαλα-
νήν σημαίαν μετ’ τόν λευκόν σταυρόν της ‘Ελλάδος, εις έπο-
χάς πολέμων και ειρήνης. ‘Επί είκοσι έπτά έτη έκρά-
τησεν ύψηλά την άνδρικήν παράδοσιν του έλληνικού ναυ-
τικού. ΕΙΣ ΕΧΘΡΟΝ και εις φίλους έγνώριζε να δεικνύει,
άκάλυπτα την πρόωρον, τού σημα και τού όπλα της, ως
γνήσιος πολεμιστής. “Ο φθόνος όμως του πεπρωμένου
δέν της έγάρισε τέλος άντάξιον της ζωής της. “Η “Ελλάς”
δέν απέπλευσε την νύκτα προς την 15 Αύγουστου διά
μάχην. Ούτε δι’ άνίχνυσιν έχθρου. Ούτε άνέμενεν ούτε
ύπωπτεύετο έχθρόν. “Επλευσε διά να παραστή, μετ’ τού ευ-
λαθές πλήρωμα των αξιωματικών και των ναυτών της,
εις την λιτάνευσιν της εικόνας της Θεομήτορος. “Εκει,
μέσα εις μίαν άτιμόσφοιραν θρησκευτικήν κατανύξεως, έ-
γένετο θύμα δολοφονικής ένέδρας. Οί τορπιλλιστάι της
την έπληξαν έν καταδύσει, χωρίς να τολμήσουν να έμφα-
νίσουν τού πρόσωπον του πλοίου των. “Αν άνήκουν εις
συντεταγμένον ναυτικόν, κάθε άλλο παρά τιμήν προσ-
επόρισαν εις τού ναυτικόν των. “Αν άνήκουν εις Πατρίδα,
κάθε άλλο παρά δόξαν προσεπόρισαν εις την Πατρίδα
των. “Αν έχουν τέκνα, θά έντραπούν να διηγηθούν την
πράξιν των εις τά τέκνα των. Δέν θά ύπάρξη τίμιος άν-
θρωπος, εις τόν όποιον θά τολμήσουν να καυχηθούν διά
τού σκοτεινόν έργον των, ούτε τίμιον ανθρώπινον στόμα
θά έπαίνειση τού “άνδραγάθημά των”.

“Η κατακλύουσα πάντα τ’ ανθρώπων κακά, κατά τόν
άρχαιον φιλόσοφον, θάλασσα, έκάλυψε μαζί μετ’ τού σκά-
φος και την αξιοθρήνητον δειλίαν των. Θά φέρουν μόνοι,
σιωπηλοί, ως οι κοινοί έγκληματίαι, μέχρι τάφου, τού βά-
ρος και την τύψιν της πράξεώς των, άνεξιλέωτοι ένώπιον
Θεού και ανθρώπων.

“Αλλ’ άν μετ’ τόν τορπιλλισμόν της “Ελλης” τού Βα-
σιλικόν μας ναυτικόν έχασε ένα πλοίο, ο Λαός ο έλλη-
νικός έκέρδισε μίαν ήθικήν νίκην, ή όποία έκυηδενίζει
την υλικήν άπώλειαν. “Ελασεν άφορμήν διά να επιδείξη
μαζί με την υπερήφανον άταραξίαν, την όποιαν ύπεγραμ-
μίσαιμε εις την άρχην και όλον τού μεγαλείου της ψυχικής
του γενναϊότητος. “Εκυριάρχησεν έπί της όργης του και
δέν άφήκε να έκσπάση ή δικαία άγανάκτησις του εις
άσχημάς και όχλικάς έκδηλώσεις, συνήθεις εις πολιτι-
κούς άώρους και ψυχικώς ευτελείς Λαούς. “Εκράτησε με
άξιοπρέπειαν, άξίαν μεγάλου “Εθνους, τού πένθος του και
άπήνησεν εις τού πλήγμα μετ’ την μόνην άρμόζουσαν εις
τού έλληνικόν δνομα άπάντησιν. Μετ’ την προσφοράν του
να ύποβληθί εις προσθέτους θυσίας, διά ν’ άντικαταστήσιν
μετ’ άλλο, νέον σκάφος, τού άπολεσθέν. Μία νέα “Ελλάς”,
ίσχυροτέρα της άλλης, που ή πειρατική τορπιλλη του
άγνώστου ύποβρυχίου την έστειλεν εις τόν βυθόν, θά
έλθη γρήγορα να καταλάβη την θέσιν της εις τας τά-
ξεις του Βασιλικού ναυτικού, διά να διαδηλώνη την άκα-
τανίκητον άπόφασιν της ‘Ελλάδος να κρατήσιν άκατά-
θλητος και άπτόπτος άκεραίαν και αλώθητον την θέσιν
και την κυριαρχίαν της εις την έλληνικήν στερεάν και
εις τας έλληνικάς θαλάσσας.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΣ

Μαζί με τας αισθήματα της δ-
δνης και της άγανάκτησεως διά
τού άνανδρον έγκλημα του τορπι-
λισμού της “Ελλης” μας, δικαι-
ούται κάθε “Έλληνα να αισθανθί
συγχρόνως και βαθύτατον αίσθη-
μα έθνικής υπερφαναίας διά την
ύπεραχον έκδηλώσιν έθνικής ένό-
τητας, την όποιαν, μετ’ την εύκαι-
ρίαν του θλιβερού αυτού γεγονό-
τος, έδειξεν ολόκληρος ο “Έλλη-
νικός Λαός. “Η αιδώριμη, ή πη-
γαία, ή πρόθυμη, ή έπίμονη έπι-
θυμία, που τόσο ζωηρά και έντονα
έξεδήλωσεν ο Λαός απ’ όλα τά
σημεία της ‘Ελληνικής Γης, διά
την διενέργειαν έράνου προς άντι-
κατάστασιν του άπολεσθέντος πο-
λεμικού, ήτο μία άσυγκράτητη
έκρηξις της έθνικής ψυχής, που
έξέπρεψεν όχι απλώς τόν πόνον
και την όργην της, αλλά και τόν
ένα, κοινόν και ένιαόν έθνικόν
παλμόν, ο όποιος έδδνησε και έ-
συγκλόνησε την μίαν και μοναδικήν
καρδίαν του “Εθνους και την
παρουσίασεν άκόμη μίαν φοράν
γεμάτην από τά ίδια και αιώνα
άγνά και ελογερά πατριωτικά αϊ-
σθήματα. “Εργάται, άγρόται, έπαγ-
γελμιστάι, σωματείαι και ίδιώται,
χωρίς καμμίαν συνενώσιν, χωρίς
καμμίαν εισηγήσιν, έσπευσαν, έντε-
λώς αιδώριμη, από παντού, να
προσφέρουν τόν όβολόν των. Καί,
όπως ήτο έπόμενον, μεταξύ των
πρώτων, οι νέοι της “Οργανώσεως
μας. Μολονότι ο “Αρχηγός έδή-
λωσε ότι ο έρανός αυτός δέν χρει-
άζεται, διότι τού Κράτος είναι εις
θέσιν ν’ άντικαταστήσιν τού άπολε-
σθέν πολεμικόν με άλλο μεγαλύ-
τερον και καλύτερον, ο έρανός
συνεχίζεται, ως ένα άσυγκράτητον
εξεγέλιμα της καρδίας του Λα-
ού. Διαθέσαμε γράμματα έργα-
τών, που φέρουν τά δάκρυα στα
μάτια” είδαμε έκδηλώσεις άπλοϊ-
κών ανθρώπων του λαού, που συγ-
κινούν βαθύτατα” άλλα παρακα-
λουθούντες συγχρόνως την άκράτη-
τη πρόθυμια των νέων της “Οργά-
νώσεως μας, είδαμε τά πεντόδρα-
γμα, τά διδραχμα και τού μολύ-
δραχμον που προσφέρουν, και γε-
μίσαιμε από υπερφάνειαν και πί-
στιν. “Ο “Αρχηγός έδήλωσε ότι ει-
σι βαθύτατα συγκινημένοι από
τάς έκδηλώσεις αυτές. Μαζί Του
έξιου συγκινημένοι είναι και τού
“Εθνός ολόκληρον, που, ασπαιρω-
μένον ως εις άνδραπος γύρω από
τόν Βασιλέα και Αύτόν, άντλεί
από τού άτόχημα περισσότεραν πί-
στιν και μεγαλύτερας δυνάμεις.

ΑΙ ΕΚΟΝΕΣ
ΤΟΥ ΕΣΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

“Η πρώτη: “Από τας τελευ-
ταίας άσκήσεις του στρατού
μας.
“Η δεύτερη: “Ενας θαλαγ-
γίτης από τούς λαδόντας μέ-
ρος εις την ώριαν έορτήν
που έδόθη στο Φυσικόν Θεά-
τρον της Ε.Ο.Ν. (Νταμάρια
Λυκαέτηος).

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΤΟΡΠΙΛΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΔΡΟΜΟΥ ΜΑΣ "ΕΛΛΗ",

Την 8.30 πρωινήν της 15 Αυγούστου άγνώστου έθνικότητος ύποβρυχίον έπιτεθέν έν καταδύσει κατά του ήγκυροβόλημένου εις τόν δρμον της Τήνου ευδρόμου μας «Ελλη» τó τορπιλλίσε και τó έξόθισε.

Τó πλήγμα τούτο κατά του Βασιλικού μας Ναυτικού, τó όποιον έξόθισεν εις πένθος όλην την Έλλάδα, κατά τάς έπίσημους έκθέσεις και τάς άφηγήσεις τών αύτοπτών μαρτύρων, έγένετο ύπό τάς άκολουθους συνθήκας:

Τό ευδρόμον «Ελλη» έλαβε την παρελθούσαν Τετάρτην την διαταγήν νά καταπλεύσει εις τόν λιμένα της Τήνου διά νά άποδώσει εκεί τιμάς επί τη εύκαιρία του έορτασμού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, ή όποία, ως γνωστόν, έορτάζεται εις την Τήνον πανηγυρικώς.

Πράγματι ό κυβερνήτης της «Ελλης» κ. Χατζόπουλος ώδήγησε τó πλοϊόν του εις τόν προλιμένα της Τήνου, όπου τούτο και ήγκυροβόλησε.

Έν τώ μεταξύ εις την Τήνον ή τελετή της λιτανείας της Ιερās και θαυματουργού εικόνας προητοιμάζετο, θά ήκολουθείτο δέ άπό τάς χιλιάδας τών προσκυνητών, πού είχαν καταφθάσει εκεί, μεταξύ τών όποίων ήσαν και πολλοί άσθενείς και άνάπηροι, τυφλοί, κωφοί, άλαλοι, παραλυτικοί πού περιμέναν άπό την Μεγαλόχαρη την θεραπείαν.

Εις την «Ελλην», ή όποία λόγω της ήμέρας έφερε τόν μέγαν σημαϊστολισμόν, ήτοιμάζετο τó ναυτικόν άγημα, τó όποιον άποθιβαζόμενον θά απέδιδε τάς τιμάς εις την εικόνα.

Αίφνης τρεις άλλεπάλληλοι ίσχυροί κρότοι συνετάραξαν την ειρηνικήν άτμόσφαιραν. Οί προσκυνηταί έδοκίμασαν τότε την φρίκην του πολέμου και έζησαν επί έν τριών στιγμών άγωνίας και τρόμου. Τά πάντα έσεισθήσαν, ένω τά γυναικόπαιδα έξαλλά και έν πανικώ έτρεχαν πρós τάς παρόδους διά νά άπομακρυνθούν άπό τόν λιμένα.

Τυφλοί και παραλυτικοί άσθενείς έγκατελείποντο άπό τούς συγγενείς των πού έζήτουν οί ίδιοι νά σωθούν.

Έν τώ μεταξύ καπνοί και φλόγες εκάλυψαν την «Ελλην», ή πρώτη δέ έντύπωσις ύπήρξεν ότι έπρόκειτο περί έκρήξεως. Έντός όλίγου διεσκεδάσθη ή έντύπωσις αύτή και ήρχισε νά διαδίδεται ότι έπρόκειτο περί βομβαρδισμού. Συντόμως όμως έγνώσθη όλη ή αλήθεια, διεπιστώθη δηλαδή πλήρως τó θλιβερόν γεγονός του τορπιλλισμού, γενομένου ύπό ύποβρυχίου, τó όποιον προσήγγισε τó ευδρόμον μας έν καταδύσει, έξηκόντισεν έναντίον του τρεις τορπίλλας και έξηφανίσθη.

Έκ τών τριών τορπιλλών αί δύο ήστόχησαν και έπεσαν επί του λιμενοβραχίονος όπου και έξερράγησαν, ή δέ τρίτη έπληξε την «Ελλην» ακριβώς κάτωθεν του έν ένεργεία λεητοστασίου, έπιτυχούσα την διάρρηξιν του λέβητος. Συγχρόνως ή έκρηξις είχεν ως άποτέλεσμα νά εκχυθί και νά άναφλεγί ή καύσιμος ύλη του πολεμικού.

Ο κυβερνήτης κ. Χατζόπουλος και οί άνδρες έδοκίμασαν νά κλείσουν τά στεγανά διά νά μη καταβυθισθί άμέσως, αλλά ή πυρκαϊά έξηπλώθη άστραπιαίως και οί ναύται δέν ήδύναντο νά κινηθούν παρά την ψυχραιμίαν πού διτηρήσαν μέχρι τελευταίας στιγμής. Ός τελευταίαν έλπίδα είχαν την ρυμούλκισιν του σκάφους εις τά άβαθή παράλια, αλλά δυστυχώς τά ρυμούλκια έθραύσθησαν.

Τότε μόλις ό κυβερνήτης διέταξε τó πλήρωμα νά εγκαταλείψη τó σκάφος, αυτός δέ μόνος έμεινεν επ' αυτού με την άπόφασιν νά τó ακολουθήσθ. Οί τελευταίοι αξιωματικοί διά της βίας κατώρθωσαν νά τόν άποσπάσουν άπό τó σκάφος άπό όπου έκρατείτο και νά τόν οδηγήσουν εις την ξηράν.

Πράγματι μόλις άπεμακρύνθη ό κυβερνήτης τó σκάφος κλίνον πρós τά άριστερά έξόθισθη με κυματίζουσαν την Έλληνικήν σημαίαν εις τόν ύψηλότερόν του ιστόν.

Ο αίματηρός άπολογισμός του φρικτού δράματος του λιμένος της Τήνου ύπήρξεν έκ του πληρώματος της «Ελλης» εις νεκρός, τέσσαρες έξαφανισθέντες και είκοσιενέα τραυματισμένοι, έκ δέ τών προσκυνητών μία νεκρά, έκ συγκοπής, και πολλοί τραυματία και μωλωπισμένοι είτε

έκ θραυσμάτων τών τορπιλλών είτε έκ πτώσεων λόγω του δημιουργηθέντος πανικού.

Νεκρός είναι ό κελευστής Παπανικολάου και έξαφανισθέντες ό ύποκελευστής Μαντούβαλος και οί θερμασταί Άναστολόπουλος, Γρίβας και Μπόνος.

Η Α. Μ. ό Βασιλεύς άπηύθυνε πρós τόν Πρόεδρον της Κυβερνήσεως την κάτωθι έπιστολήν:

«Κύριε Πρωθυπουργέ,

»Η όλως άπροσδόκητος είδησις περί του τορπιλλισμού και της βυθίσσεως της «Ελλης» με έλύπησε βαθύτατα. Συμμεριζόμενος δέ την θλίψιν, την όποιαν δοκιμάζει τó Βασιλικόν Πολεμικόν Ναυτικόν, επί τη άπώλειά ταύτη, αλλά και Ύπερήφανος διά την εύψυχίαν και την πειθαρχίαν, την όποιαν έπεδείξατο τó πλήρωμα της «Ελλης», παρακαλώ Ύμās, Κύριε Πρωθυπουργέ, όπως εκφράσητε πρós τó Βασιλικόν Πολεμικόν Ναυτικόν, τούς αξιωματικούς, τούς ύπαξιωματικούς και ναύτας της «Ελλης» και ιδιαίτερα πρós τάς οικογενείας τών θυμάτων του τορπιλλισμού, την θερμότητάν μου συμπάθειαν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'.

Έν Τατοΐω την 15ην Αυγούστου 1940.

Επίσης ό κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως άπηύθυνε πρós τó Βασιλικόν Ναυτικόν την κάτωθι ήμερησίαν διαταγήν:

«Πρós τó Βασιλικόν Ναυτικόν,

»Με βαθειάν όδύνην άγγέλλομεν την άπώλειαν του ευδρόμου «Ελλη», ήγκυροβόλημένου εις τόν δρμον Τήνου, όπου είχε καταπλεύσει πρós άπόδοσιν τιμών εις την Θαυματοργόν Εικόνα της Θεομήτορος. Τó πλοϊόν, σημαϊστόλιστον, έβλήθη διά τορπιλλών άγνώστου έθνικότητος ύποβρυχίου.

»Ερμηνεύων τά όδυνηρά αισθήματα του Έλληνικού Λαού, άπευθύνω θερμόν χαιρετισμόν πρós τόν Κυβερνήτην, τó Έπιτελείον και τó πλήρωμα της «Ελλης», οτινες έπραξαν τó καθήκόν των, συμφώνως πρós τάς παλαιάς ναυτικές ήμών παραδόσεις και εκφράζω την συμπάθειάν μου πρós τά θύματα τού άδοκήτου τούτου τορπιλλισμού.

Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως

Υπουργός τών Ναυτικών

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ»

Η Ε. Ο. Ν. Τήνου και Σύρου προσέφεραν άμέσως αξιολόγους ύπηρεσίας διά την άμεσον μεταφοράν και περίθαλψιν τών τραυματιών και διά την παρσκευήν συσσιτίου διά τούς ναυαγούς της «Ελλης».

Οί Τήνιοι έπίσης επέδειξαν άρίστην διαγωγήν φιλοξενήσαντες τούς προσκυνητάς και περιθάψαντες τούς άναξιοπαθήσαντας.

Τό τορπιλλισθέν ένδοξον ευδρόμον «Ελλη»

ΑΙΣΧΥΛΟΝ ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ

Σε μία πλαγιά του Παρνασσού κατά το Νοτιά ανοίγεται ανάμεσα στα βουνά μία κοιλάδα. Από τη μία πλευρά κλείνεται ολόκληρη από ψηλούς και απότομους βράχους τις «Φαιδριάδες πέτρες» που κόβονται στη μέση από μία χαραδρα σκοτεινή.

Βαρύ και μαλαγχολικό τοπίο. Όλα είναι έρημα και σιωπηλά σά να σέβονται την άορατη παρουσία ενός θεού.

Και η ψυχή του ανθρώπου εκεί γλυτώνει θαρρείς από τις εγκόσμιες λαχτάρες της, από τα εφήμερα μάταια δυνάμεις της κι' ατενίζει πίσω απ' όλα αυτά τη μυστική ουσία της ζωής, τις αιώνιες αξίες που στέκουν ασάλευτες πέρα από τόπο και χρόνο.

Αν τύχη λόγου χάρη και σου περάσει από το νου τα πολύχρυσα ζωγραφισμένα παλάτια όπου σά μελισσοδοί μπαλάντουν οι άρχοντες και οι ύποτακτοι, ο άγωνας του ανθρώπου στις πολυθρόνες πολιτείας και τα λιμάνια για να κερδίσουν δόξα και πλούτο... τα ήλιοπερίχτυπα μαρμαρένια στάδια όπου οι νέοι δείχνουν τη δύναμη και την ομορφιά τους και καμαρώνουν... θα κουνήσης το κεφάλι με αγανάκτηση και θα τα λογαριάσεις όλα τούτα ανθρώπινα... πολύ ανθρώπινα.

Γι' αυτό ίσως το μέρος τούτο νοιώθει κανείς κάτι από την πικρα του θανάτου και τη γαλήνη της αιωνιότητας.

Εδώ σ' ένα πλάτωμα κάτω από τις Φαιδριάδες βρισκόταν ο περίφημος ναός του Απόλλωνα... Λίγο πιο πέρα η Κασταλία πηγή, όπου κάθε πρωί πλύνονταν με το μυστικό της νερό οι ιερείς και ράντιζαν μ' αυτό τον ιερό χώρο... Εδώ είναι και το μαντικό χάσμα. Η Ιέρεια πάνω σ' ένα τρίποδα χαλσιμένη από τους καπνούς που ανάδινονταν εκείθε, μέσα σ' έκσταση, ωραματίζονταν το μέλλον και το διατύπωνε με κραυγές και λέξεις μυστηριώδεις και ασυνάρτητες που μονάχα οι σοφοί Ιερωμένοι μπορούσαν να καταλάβουν το κρυφό τους νόημα.

Μά δεν έλεγε μοναχά το μέλλον το μαντείο.

Ο Απόλλων έρμηνευε τις γνώμες του μεγάλου πατέρα του, του Δία που με τη θέλησή του κρατούσε ασάλευτα την παγκόσμια τάξη και αρμονία. Αυτός έβαλε στο μυαλό του ανθρώπου την ιδέα της δικαιοσύνης και υπαγόρευε τους νόμους που την εκφράζουν σε κάθε περίπτωση. Έπαινούσε το καλό, τιμωρούσε το κακό, θύμιζε με φωτεινά παραδείγματα κάθε τόσο ποιά δρόμο πρέπει ν' ακολουθούμε πάνω στη γη.

Όμως συχνά ο άνθρωπος παρασύρεται από τα πάθη του... σκοτίζεται το μυαλό του, σφάλει... και τότε έρχεται στο μαντείο των Δελφών να ρω-

τήση τον ίδιο τον θεό, που είναι η άρετή και η επίγνωση της άρετης, τι πρέπει να κάμη και πώς.

Η Ελλάδα ήταν το φωτεινό κέντρο του κόσμου... Το Δελφικό μαντείο ήταν η πηγή απ' όπου αναδινονταν αυτό το φως, ο ανώτατος οδηγός, ο ανώτατος δάσκαλος που κανόνιζε και ρύθμιζε όχι μονάχα τις σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους, μά και ανάμεσα στις πολιτείες, τον ιδιωτικό μαζι και το δημόσιο ελληνικό βίο.

Ήταν ο όμφαλος της γης.

***

Είδαμε πώς ήταν ο Ορέστης κυνηγμένος από τις Έρινες έφυγε από το παλάτι του πατέρα του, οι γυναίκες του χορού που στάθηκαν βοηθοί του στο φοβερό έργο, εκφράζονταν τρομαγμένες μία άπορία: Πώς θα λυθεί τέλος πάντων πιά και τότε η κατάσταση αυτή που βαρύνει τη γενιά των Άτρειδών; Τόσα αίματα, τόσο φόνοι, τόση σύγχυση στο ζήτημα ποιά είναι το σωστό και ποιά δεν είναι; γιατί όλοι είχαν κι' αραδιάζανε μία δικαιολογία όταν μόνον τα χέρια τους με το συγγενικό αίμα.

Ήτανε άραγε τρόπος να καθαριστούν τόσα κακουρήματα ή η εκδίκηση θα ακολουθούσε την εκδίκηση ως ότου συθέμελο γκρεμιστή το κάστρο και το παλάτι των Άτρειδών; Βέβαια μονάχα ο Δελφικός Θεός θα μπορούσε να φέρη τη λύτρωση, να σκορπίση φως στη σκοτεινή από το άγριο πάθος συνείδηση, να αποκαταστήση τη σαλεμένη αρμονία.

Σ' αυτόν λοιπόν το Δελφικό Θεό, τον Απόλλωνα, και στο μαντείο του καταφεύγει ο Ορέστης.

Είναι πρωί ακόμα. Μέσα στο ναό του Απόλλωνα μόλις μπορείς στο λιγοστό φως να διακρίνεις τ' αντικείμενα. Σιωπή... μυρουδιά από μυρίνη και δάφνη...

Ξάφνου από το άδυτο, ένα κορμί ανθρώπινο κυλώντας χέρια, πόδια, σαν τεράστιος κάθουρας ορμάει... Φτάνει ως την έξωτερική πόρτα... εκεί σταματά... στέκεται δρθιο... Είναι μία γυναίκα, η γριά Πυθία. Α-

Ξάφνου ένα ανθρώπινο κορμί ορμάει βαδίζοντας με τα τέσσερα.

νασάινει συχνά και κοιτάζει μέσα εκεί όπου είναι ο βωμός του Θεού σά να είδε κάτι παράξενο και δεν μπορεί να πιστέψη τα μάτια της. Μιλάει μόνη της, έτσι όπως κάνουν εκείνοι που τους παραζαλίζει ένα δυνατό συναίσθημα.

ΠΥΘΙΑ

Και νά το πής τρομάξεις και νά το κοιτάξης αυτό, που από το φοίδου μ' έδιωξε το σπίτι. Παράλυσσα, τα πόδια μου δεν με κρατούν κι' έτσι κυλώντας με τα τέσσερα έχω φτάσει. — Γριά που φοβήθη τίποτα δεν αξίζει! — Μπαίνω λοιπόν στο πολυστολισμένο βάθος και στο βωμό θεοκατάρατο άντρα βλέπω να κάθεται σά να ζητούσε προστασία. Τα χέρια του και το σπασί του στάζουν αίμα, ληοκλάρω άψηλο κρατούσε στολισμένο σεμνά και πλούσια με λινάρι και μαλλί. Κι' έχουν σημειωμένο γύρω του σφιχτό καρτέρι κάτι γυναίκες που κοιμούνται καυσιμένες... όχι γυναίκες, δίχως άλλο, μά γοργόνες... μά κι' ούτε με γοργόνες θα τις πορομοιάσω γιατί τις είδα κάποτε ζωγραφισμένες ν' αρπάζουν το φινιά το βέπνο... Κι' ε-

ναι μαύρες με συχαμένους τρόπους και δίχως φτερά. Και ρεύγονται που δεν μπορείς να τις σιμά-

λάρουν τα μάτια τους με φλόγα μανιασμένη κι' ο στολισμός τους τέτοιος που νά μην ταίριαζήν νά μπουνη σε ναό Θεού ή σπίτι ανθρώπου.

Κανένας τόπος δεν καυκείται πώς τις τρέφει άελασος, δίχως αναστεναγμούς και δάκρυα. Στο σπτικό του τώρα σά τα βολέψη ο φοίδος που στέκει εδώ μεγαλόδυναμος αφέντης και ξέρι νά γιστρέη και να προφητεύη κι' από τα ξένα σπία το κακό να διώχνη!

Έτσι μιλεί η γριά Πυθία και με τέτοια λόγια και καμώματα — γιατί ο τρόπος που παρουσιάζεται είναι πολύ χαρακτηριστικός — περιγράφει τις Έρινες και το φόβο που της εγέννησαν.

Και πρέπει να φανταστούμε πώς έτσι είναι καμωμένη ή σκηνογραφία, ώστε να φαίνεται από τους θεατάς και ο βωμός και ο Ορέστης που κάθεται κοντά του με το ίκετευτικό στολισμένο κλωνάρι της έληας και οι Έρινες ολόγυρα αποκοιμισμένες. Ώς τόσο ο Φοίδος που επικαλείται η Πυθία «νάρθη και νά τα βολέψη τώρα στο σπτικό του» κατεβαίνει πραγματικά φωτεινός και υπέροχος κι' ολόκληρο το άδυτο φωτίζεται από τη λάμψη της ομορφιάς και της χάρις του.

Τι εύτυχημένη γαλήνη φανερώνει το πρόσωπό του... Πόσο μακριά από την ανθρώπινη σύγχυση και τα βάσανα και τους φόβους βρίσκεται!

Σιμώνει κατά τον Ορέστη και μιλά έτσι που μοναχά ο ήχος της φωνής του είναι γλυκιά παρηγορία.

ΑΠΟΛΛΩΝ

Φίλος πιστός σου θά σταθώ και φύλακας σου κι' αν είμαι στο πλευρό σου κι' αν μακριά σου μένω δέ θα με βρούνε μαλακώτερο οι όχτροί σου. Ο λυσσασμένος τούτες, τώρα, καθώς βλέπεις σ' όποιο βαρύ έχουν πέσει, οι καταφρονεμένες της νυχτας οι γεροντοκόρες που μαζί τους κανείς Θεός, θνητός, θερίς, δέ ζευγαρώνει. Είναι στοιχεία της συμφοράς και στο σκοτάδι μανιάζουν και στο Τάρταρο τα καταχθόνια από θνητούς κι' άθανάτους κατατρεγμένους. (Ακολουθεί) Μ. Αναστασίου

Η ΙΕΡΗ ΦΛΟΓΑ *

Στο φυσικό θέατρο της Ε.Ο.Ν., όπως λέγεται το νέο θέατρο που αποκάλυψε από πέρυσι η Περιφερειακή Διοίκηση Θηλέων Πρωτεύουσας, έδωθε για πρώτη φορά την Κυριακή 11

πνεύματος με την παράθεση εικόνων γύρω από την ιστορία της ελληνικής φυλής ξεκινώντας από την Αθηναϊκή πολιτεία του κλασικισμού μέχρι της ιδικής μας, του Κράτους της 4ης Αυ-

γουστήρας. Από της απόψεως λοιπόν αυτής το έργο υπήρξε άρτιο κι' ο συγγραφέας του πέτυχε άσφαλώς εκείνο που ήθελε. Είναι έτσι άξιοι συγχαρητηρίων και κείνος που το έγραψε, αλλά κι' εκείνοι που το διά-

λεξαν. Η δουλειά του σκηνοθέτου, του κ. Κωτσόπουλου, ήταν αρκετά δύσκολη. Είχε μπροστά του ένα γυμνο βράχο, σαν μοναδική σκηνογραφία που έπρεπε να χρησιμοποιήσει για φόντο, προ του οποίου το «άπειρο» έμψυχο υλικό που είχε στα χέρια του όφειλε να ζωντανέψει το έργο του κ. Μπόγρη!

Μέσα: Η διδασκαλία του στα παιδιά, και οι ηλεκτρικοί προβολείς. Μα παρ' όλες αυτές τις δυσκολίες του, ο σκηνοθέτης πέτυχε στο έργο του, και είναι για τούτο άξιος των μεγαλύτερων συγχαρητηρίων, γιατί αυτός είναι και ο άφαντος παράγων και ουσιαστικός συντελεστής της όλης επιτυχίας. Το όλο σκηνογραφικό έργο—ας μας επιτραπεί αυτή η παρένθεσις—ήταν ένας βωμός και μία αναμμένη φλόγα, (η ιερή φλόγα). Σπουδαία η έ-

δολέα και κινούμενα από ανεμιστήρα.

Ο σκηνοθέτης κατάρθωσε να πειθαρχήσει μία μάζα, που άκριτως γιατί είναι τέτοια δεν είναι και τόσο εύκολο να πειθαρχηθεί. Έπίσης έδωσε εικόνες περιήψεως. Ο Ναζωραίος διδάσκοντας το «Αγαπάτε άλλλους» ήταν κάτι που συγκίνησε βαθύτατα τους θεατές, που σαν Έλληνες δεν παύουν να συγκινούνται από το Σταυρό και το Έθνος, γιατί Χριστιανισμός και Έλλάς είναι δυο πράγματα που δεν μπορούν να θεωρηθούν ξεχωριστά.

Η έκτη εικόνα είχε μέσα της αρκετό ρεαλισμό... Το έγερτήριο σάλπισμα του άρχηγού ξεσήκωσε την παροστρατημένη και παραπαίουσα νεότητά! «Σήκω έπάνω Έλληνική Νεολαία!» Ήταν το πρόσταγμα που δόθηκε τις νεανικές ψυχές. Κι' έπιασε! Η παραπαίουσα νεότης παρουσιάστηκε συντεταγμένη με την τίμια στολή του θαλαγγίτου...

Και το έργο τελείωσε!... Όλοι όσοι συνετέλεσαν στην επιτυχία μπορεί να είναι υπερήφανοι. Και ιδιαίτερα τα παιδιά

Αυτούς που το έργο «Η Ιερή Φλόγα» του κ. Δ. Μπόγρη. Έκτελεσται ήσαν θαλαγγίτες και θαλαγγίτισσες, Σκαπανίσες και Σκαπανάκια! Σκηνοθέτης ο κ. Κωτσόπουλος... Υπόθεσις: Το άθάνατο ελληνικό πνεύμα που φορέας του είναι η ανά τους αιώνες ελληνική νεότης, που το δυναμώνει με το σφρίγος της, και συμβολισμός του η ιερή φλόγα, που ακοίμητη καίει εις τον ελληνικό βωμό, τον ένα στα μακραίωνα διαστήματα της ελληνικής ζωής, που δεν μπορεί παρά να συμβολίζει το ένισιο και αδιάλειπτο της ελληνικής φυλής, που από τα βάθη των αιώνων είναι μία και η αυτή, αυτή που φώτισε τον Κόσμο με τα υπέρλαμπρα δημιουργήματά της στην κλασσική, την Αλεξανδρινή και τη Βυζαντινή εποχή... Το έργο ήταν αφιερωμένο στην ελληνική νεότητα δια μέσου των αιώνων, γιατί αυτή άκριτως είναι εκείνη που συμβολίζει την δυναμική, τη ζωντανή εκδήλωση του ελληνικού λαού. Ο Συγγραφέας θέλησε να δώσει μια ζωντανά στην έξαρση της δυναμικής αυτής εκδήλωσης του άθανάτου ελληνικού

γούστου. Και ρωτάει κανείς. Πέτυχε άπόλυτα ο συγγραφέας; Η άπάντησις άδιστακτα είναι καταφατική! Υπάρχουν όμως και εκείνοι που διετύπωσαν τας αντιρρήσεις τους. Αυτά τα γεγονότα είχε μόνο να επιδείξει ο συγγραφέας! Δεν μπορούσε στην έπιλογή του να μας έμφανισι και άλλα, όπως την άνατίναξι του Κουγκιού, της Μονής του Σέκκου, το Άρκάδι, την Έποποιία του 1912-13; Έχουν όλοι αυτοί και δικαίο και άδικο! Ο συγγραφέας δεν έγραψε ιστορία! Έκαμε έπιλογή γεγονότων από την ελληνική ιστορία. Κι' αυτά ένεφάνισε στίς εικόνες του, που κάθε μία ήταν το χαρακτηριστικό συμβάν κάθε εποχής—όχι εποχής όμως που περιλαμβάνει δυο και τρία χρόνια, αλλά μιας εποχής που τα όρια της σχηματίζονται από αυτή την ύψη των γεγονότων, και που μπορεί να είναι και αιώνες ολόκληροι! Βέβαια, η ελληνική ιστορία είναι τόσο ένδοξος και τα γεγονότα τόσο που αν ο συγγραφέας ήθελε να τα περιλάβη όλα, θα χρειαζόταν να καθήλωσιν το κοινό επί έβδομάδες ολόκληρης ενός φυσικού θεάτρου του

πιτυχία της. Ποιός την κατάφερε έτσι; Πολλοί όλγοι άντελήφθησαν ότι έπρόκειτο περί τεχνητής φλόγας, καμωμένης άσφαλώς από άσπρα και κόκκινα σατέν φωτισμένα από έσωτερικό προ-

που έπαιξαν!... Πόσες καλλιτεχνικές, άληθεις, ελληνικές δοξές θα ξεπηδήσουν μέσα από τη μάζα των μικρών ήθοποιών του θεάτρου του Λυκαβήτου.

ΑΓΓ. ΜΕΤΑΣΣΑΣ

Συμπεράσματα έκ της Διασκέψεως

Η Ε.Ο.Ν. είναι υπερήφανος δια τόν Στρατόν μας, δια τόν Στρατόν μας που είναι σάρξ έκ της σαρκός και ψυχή έκ της ψυχής του Έθνους. Όταν ύπηρετούμε εις αυτόν, θεωρούμεν ότι μάς γίνεται η μεγαλυτέρα δυνατή τιμή και όσα έκ των μελών μας δεν εύρίσκονται άκόμη εις ήλικίαν να ύπηρετήσουν εις αυτόν, άναμένουν με συγκίνησι και χαρά την ώρα. Όλοι και όλες, όσοι ύπηρετούν στην Ε.Ο.Ν., πιστεύουν ότι το στράτευμα αυτό γνωρίζει να είναι πιστό στην παράδοσί του που συμβολίζει η Τροία και οι Θερμοπύλες, η Σαλαμίς και τα Γαυγάμηλα, ο Διγενής Άκρίτας και ο Άρματωλός, το Σούλι, το Μεσολόγγι και το Άρκάδι, το Σαραντάπορο και η Κρέσνα, το Κιλκίς και το Σκρᾶ, το Δορύλαιον και η Άετορράχη. Οι θαλαγγίτες και οι θαλαγγίτισσες, οι Σκαπανείς και οι Σκαπανίσες, είναι άποφασισμένοι και πανέτοιμοι σαν ένας άνθρωπος με μία ψυχή και με μία καρδιά, όταν έλθῃ η ώρα τους και όταν σημάνη η ώρα, να συνεχίσουν με άξιασύνη την παράδοσι αυτή, της όποιας σήμεραν αι Έθνικαί Ένοπλοι Δυνάμεις είναι ο ζωντανός φορέας.

Η ΣΑΡΚΟΦΑΓΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Από τα σπουδαιότερα εθάρματα του Τουρκικού Μουσείου της Κωνσταντινουπόλεως, πραγματικά πολύτιμη, είναι μία σειρά από βασιλικές σαρκοφάγους, που βρέθηκαν στα 1886 στη σπηρινή μορφή και πλούσια από βλάστηση, χωμένη μέσα σε κι πους από μυρσικά άνθη και καρπούς Salda που δεν είναι παρά η παλαιά θημισμένη Σιδώνα της Παλαιάς Φοινίκης, που βρίσκεται στη μέση μιας εύφορης κοιλάδας ανάμεσα του Λιβάνου και της Μεσογείου και σε απόσταση τριάντα χιλιομέτρων από την Υόρτα και τη Βυρπητό. Η Σιδώνα ήταν παλαιότατη πολιτεία, που αναφέρεται ήδη από τον Όσο. Το όνομά της το έλαβε κατά μέν τον Ιάσσηπο (Ιουδ. Αρχ. Α' 12) από τον πρεσβύτερο γιό του Χαναάν, κατά τους νεότερους όμως μονάχα από τα πολλά και ισοτιμία της φάρια. Η παλαιά μεγάλη δύναμις της Σιδώνας συντρίφηκε πρώτη φορά από τους Φιλιππάρχους, γύρω από το 1250 π. Χ., όποτε έπεσε και παραμερίστηκε από την γειτονική της Υόρτα, δίχως να χάση όμως και την ανεξαρτησία της. Κατά τους κατοπινότερους χρόνους ακολουθήσε κι' αυτή την τύχη της Σιδώνας, που κατανήτοι φόρου ύποταλης στους Ασσυρίους επί Σαλμανασάρ του Β' και του Δ' και τέλος ύποτάχθηκε με το Σαγγερειδ κατά το 701 π. Χ. Πρί το 676 π. Χ. κυρατόντηκε από τον Ασραχάδων που την ώησε. Ιρ. Ασραχάδων, πόλι του Ασραχάδων, αφού πρώτα σκότωσε ένα μεγάλο μέρος από τους κατοίκους της και το άλλο το τράβηξε σ' ανιαλωσία. Στα χρόνια της κομοκράτειρας Βαβυλώνας ανέλαβε και πάλι ένα μέρος από το παλιό μεγαλείο της, που το διατήρησε μέχρι της έποχής της Περιοχής κυριαρχίας. Κατά το 351 όμως ξεσηκώθηκε κατά του Άρταξέρξου του Ξου, με αποτέλεσμα να ξανακαταστραφεί, και να δη 40.000 από τους κατοίκους της να κείνται ζωνταί μέσά στα πυρπολημένα της έρείπια. Τέλος καταχτήθηκε από τον Μ. Αλέξανδρο, και ξανάζησε πάλι κάτω από τη διοίκηση των Πτολεμαίων και αργότερα των Σελευκιδών, μέρες καινούριας

ακμής, όποτε άπόκτησε την περίφημη φιλοσοφική σχολή της. Οι βασιλικές σαρκοφάγοι που βρέθηκαν καλύπτουν Ικανή χρονική περίοδο, άλλες αότης της έποχής και άλλες πολύ παλαιότερες, κατασκευασμένες κατά το πρότυπο των Αιγυπτιακών, σε σχήμα όπτιου σώματος ή μούμιαις. Οι νεώτερες είναι πλέον κατά το σχήμα τους έλληνικές, κάλλιστα έργα Έλλήνων γλυπτών που τους μεταχειρίστηκαν οι μεγιστάνες της Συρίας για τον καλωπιισμό της τελευταίας τους κατοικίας. Τέσσερες μάλιστα από αυτές κινούν Ιδιαίτερο το ενδιαφέρον κι' αποτελούνε πρότυπα της νεκρικής τέχνης κατά τον Ε' και Δ' αιώνα. Του Ε' αιώνα είναι η λεγομένη «μνημείο του Σατράπη». Τ' ανάγλυφα της μάς φέρνουν σε φώς την ένδοξη Ιστορία κάποιου παλαού βασιλιά. Το ίδιο και της άλλης που όνομάστηκε από τον τύπο της «Λύκεια σαρκοφάγος», έπειδή μοιάζει με τους τάφους που βρέθηκαν στη Λυκία. Και τούτη έπίσης είναι στολισμένη μ' ανάγλυφα που Ιστορούν τα κατορθώματα του πεθαμένου άρχηγού που περικλείουν, κατά τον έλληνικό τρόπο, με μορφή μυθο-

λογική. Δύο άλλες είναι του Δ' αιώνα. Η μία ονομάζεται των «Θρ-νουσών γυναικών» έπειδή φέρει γύρω στις πλευρές που χωρίζονται με Ιωνικούς κιονίσκους μία σειρά από μορφές άραιών γυναικών σε διάφορες στάσεις θλίψως. Έπάνω στα μικρά άετώματα που φέρει το σκέπασμα, φέρει έπίσης άνάνυφες παραστάσεις, που εκφράζουν τη θλίψη για την απώλεια κάποιου χαμένου φίλου και προστάτου, και που φαίνεται να είναι το κεντρικό θέμα της διακοσμήσεως. Τεχνικά, πρόκειται για μία λεπτότατη γλυπτική έ-σας, που οι ειδικοί την κρίνουν ότι πρέπει να είναι κάποιου τεχνίτη που είχε δουλέψει στο έρναστί-ιο του Ποαζιτέλη και μάλιστα πώς η σαρκοφάγος τούτη θα μπορούσε να είναι του βασιλιά της Σιδώνας Στράτωνα, που βασίλευε περί το 380 π. Χ. και είχε χρηματίσει πρόξενος των Αθηναίων. Κι' απ' αυτή όμως ακόμα διασημότερη είναι η λεγομένη «Σαρκοφάγος του Αλεξάνδρου», όχι γιατί υπάρχει κι' η ελαχίστη πιθανότητα η σαρκοφάγος αυτή με τις γλυπτες παραστάσεις της, που άπαθανατίζουν τα κατορθώματα

του Μακεδόνα κατακτητού, να περιέκλεισε ποτέ τον νεκρό του, αλλά γιατί παρά το άναμφισήτητο γεγονός πώς δεν πρόκειται παρά απλώς για τον τάφο κάποιου του μεγάλου κατακτητού, παρ' όλην πάντα ένα μνημείο αξιοπρεπές και χαρακτηριστικό της Ιστορικής περιόδου, κατά την έποια έχουνται ανά την Άσία το Έλληνικό πνεύμα. Έκείνο που σου κάνει άμείωως ζω- έντύπωσι είναι το σφριγός και η όρημτικότητα που εκφράζουν οι παραστάσεις του. Η άκρίβεια, η έντέλεια και η συμμετρία του, η δεξιοτητα με την όποια το αποτέλεσμα της μάχης όποδάλεται μάλλον χωρίς να διατυπώνεται, η χάρις και η λιτότητα της όλης συνθέσεως που συνδυάζει την άκρα έπιμέλεια και άκρίβεια του σχεδίου με την άνει της εκτέλεσεως και την ζωηρότητα της εκφράσεως, το καθιστούν όποδειγμα εις το είδος του, που κάνει τους ειδικούς ν' άπορούν σε ποιά τεχνική και σε ποιο έρναστίη πρέπει να το κατατάξουν. Το ίδιο αξιόλογο είναι και τα λοιπά ανάγλυφα που στολίζουν τις άλλες πλευρές του μνημείου και περι- ονουν σκηνές από μάχες και κυνήγια, που ίσως και αυτά να άνα-έρωνται σε άλλα Ιστορικά γεγονότα του Δ' αιώνα. Ο Ιδιότυπος ρεαλισμός τους, κράμα του Ιδεώδους και του πρα-στικού, το καθιστούν ένα από τα χαρακτηριστικότερα αλλά και αόθεντικότερα πρότυπα της τέχνης της Έλληνιστικής περιόδου. Οι πλαστικές έξ άλλου μορφές του Αλεξάνδρου, που άπαθανατίζονται έπάνω στο μέ-μαρο της σαρκοφάγου αυτής, είναι σχεδόν σύγχρονα και τα αόθεντικότερα που έχουμε όμοιωμένα του. Μεταγενέστερα βέβαια έχουμε πολλά. Γιατί ό μεγάλος κατακτητής άσκησε μία δυναστική επίδρασι άπάνω στην τέχνη των συγχρόνων του, και βοσκομε σε πλήθος από κεφάλια της έποχής αυτής, θανά και ανθρώπων, ακόμα και σε άνδριαντες των διαδόχων του να έβρουν καταφύγιο τα ίχνη, τον άέρα εκείνον της γοργοέραστης αλλά άθάνατης μορφής του.

Η λεγομένη «σαρκοφάγος του Μ. Αλεξάνδρου». Έργον του Δ' αιώνα. (Μουσείον Κωνσταντινουπόλεως).

Ιωνικές πόλεις στα παράλια κι' από μέρα σε μέρα περίμεναν και το νέο στρατό που είχε ζητήσει ό Αλέξανδρος να του στείλη ό Αντίπατρος από τη Μακεδονία.

Μία μέρα ό βασιλιάς φώναξε το Στέφανο.

— Είμαι εύχαριστημένος μαζί σου, του έπτε. Είσαι γενναίος και πιστός· δέ θα ξεχάσω πόσο με βοήθησες στο Γρανικό όταν έπεςε το κοντάρι μου και μου έδωσες το δικό σου. Κινύνες τη ζωή σου για μένα.

— Έκαμα το χρέος μου, έπτε σιγά ό Στέφανος.

— Νάι, μά κι' εγώ θα κάμω το δικό μου. Τώρα που θάρη καινούργιος στρατός από τη Μακεδονία σου έτοιμάζω μία εύχρηστη έκπληξη.

— Τι; Έκαμε ό Στέφανος με χαρά.

— Δέ σου λέω, άποκρίθηκε ό βασιλιάς χαμογελώντας. Θά δής.

Από τότε πιά κάθε μέρα άνέβαινε ό Στέφανος στην άκρόπολι της πολι-

τείας και κοίταζε δυτικά το μεγάλο κεντρικό δρόμο που έκανε τ' άκρογιάλια της Ιωνίας με τα ένδότερα της Μικράς Άσίας.

«Ποιάν άράγε έκπληξι μου έτοιμάζει ό βασιλιάς;» συλλογίζονταν.

Έπιτέλους ένα πρωί άκούστηκαν στο μεγάλο δρόμο πολεμικές σάλπιγγες. Στρατός φάνηκε μ' έλληνικές πανοπλίες. Μία Όη Ιππικού πήγαινε μπροστά και μπήκε τρέχοντας στους πετροστρωμένους δρόμους της πολιτείας.

Ό Στέφανος στέκουνται φρουρός μπροστά από την πόρτα του Αλεξάνδρου. Ό βασιλιάς είχε άγρυπνήσει χτες όλη τη νύχτα και κοιμόταν ακόμα.

Οι καθαλλάρηδες έφτασαν, οι άρχηγοί μπήκαν στην αλή, πέζεψαν.

Ό Αλέξανδρος τινάχτηκε από τον ύπνο, έρριξε στους ώμους του τον μανδύα, πετάχτηκε έξω.

— Καλώς σε βρήκαμε, βασιλιά μου! φώναξαν οι άρχηγοί χαιρετώντας.

— Καλώς ώρίσατε! άποκρίθηκε ό Αλέξανδρος. Μου κρατάτε γράμματα από τη μητέρα μου;

— Ένας άξιωματικός προχώρησε κι' έδωσε στο βασιλιά μία δερμάτινη θήκη νευατή γράμματα.

«Θάξω κι' εγώ κανένα γράμμα από τους γονείς μου; συλλογίστηκε ό Στέφανος. Αυτό θάβναι ή έκπληξη».

Μά την ώρα εκείνη κάποιος έμπαινε στη μεγάλη αλή. Ό Στέφανος τον είδε κι' έσυρε μία μεγάλη κραυγή.

— Πατέρα! φώναξε κι' έπεςε στην άγκαλιά του γιατρού Φίλιππου.

Ό Αλέξανδρος τον είχε καλέσει νάρρη· είχε έμπιστοσύνη μεγάλη στον παλιό φίλο του πατέρα του. «Εδώ το κλίμα, συλλογίστηκε, είναι πολύ βαρύ· δέ θέλω ν' άρρωστήσω και να πεθάνω πριν τελειώσω το έργο μου. Ό Φίλιππος πρέπει να μείνη μαζί μου...».

(Ακολουθεί)

ΗΛΙΑΣ ΜΗΝΙΑΤΗΣ

Ο μεγαλύτερος θρησκευτικός ρήτωρ της Νέας Ελλάδος είναι σίγουρα ο Ηλίας Μηνιάτης. Ο Μηνιάτης γεννήθηκε στα 1669 στο Ληξοῦρι της Κεφαλληνίας και πέθανε στα 1714, στην Πάτρα. Από μικρή ηλικία μπήκε στο βενετσιάνικο Φλαγγινιανό Φροντιστήριο, όπου εκπαιδεύθηκε και πολλοί άλλοι διαπρεπείς Έλληνες. Εκεί ο Μηνιάτης ἐδιδάχθη από τὸν Φραγκίσκο Σκουφο τὴν ἐκκλησιαστικὴν ρητορικὴν καὶ ἀπέκτησε μεγάλη μόρφωση καὶ γλωσσολογία. Ἦταν μικρὸς ἀκόμη ὅταν χειροτονήθηκε διάκονος καὶ σὲ ἡλικία εἰκοσὶ χρονῶν διωρίσθηκε καθηγητὴς στὸ Φλαγγινιανό Φροντιστήριο, καθὼς καὶ στὴ σχολὴ τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος τῆς Βενετίας.

Ἡ φήμη τοῦ ἔφθασεν ἐν τῷ μεταξύ εἰς τὴν Κεφαλληνία καὶ τότε οἱ συμπολίτες τοῦ τὸν προσκαλέσανε γιὰ νὰ διδάξῃ στοὺς νεαροὺς Κεφαλλήνες τὰ γράμματα καὶ τὴν πίστι πρὸς τὸν Θεόν.

Στὴν Κεφαλληνία ὁ Μηνιάτης ἐσκόρπισε τὸ φῶς τῆς θείας πίστεως στὶς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν καὶ καλλιέργησε τὴ σκέψιν πολλῶν μαθητῶν τοῦ. Ἐπτά χρόνια ἔμεινε ὁ Μηνιάτης στὴν Ἐπτανήσο, κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' ὅταν στὰ 1698 ὁ τότε κυβερνήτης τῆς Ἐπτανήσου στρατηγὸς Μολὶν ἀνεκλήθηκε στὴ Βενετία, ἔπῃρε μαζί τοῦ καὶ τὸν Μηνιάτη. Στὴ Βενετία ὁ Μηνιάτης ἐδίδασκε στὸ Φλαγγινιανό Φροντιστήριο ἕνα χρόνο μόνο, γιατί, γλωσσολογικῶς ὅπως ἦταν, ἐκρίθηκε κατάλληλος γιὰ διπλωματικὸς ὑπάλληλος καὶ προσελήφθη ὡς σύμβουλος τῆς Βενετσιάνικης πρεσβείας, στὴν Κωνσταντινούπολη.

Ἡ νέα αὐτὴ θέσι ὑπῆρξε γιὰ τὸν Μηνιάτη στάδιο μεγάλης τιμῆς. Ἡ ἀθρόπη τῶν τρόπων τοῦ, τὸ σπινθηροβόλο πνεῦμά τοῦ, καὶ ἡ πολυμάθειά τοῦ εἶχον καταπλήξει ὅλους. Γι' αὐτὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸν διώρισε στὴν τιμητικὴ θέσι τοῦ ἱεροκήρυκος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας.

Ἐπτά χρόνια ἔμεινε ἐκεῖ ὁ Μηνιάτης καὶ κήρυττε ἀπὸ τὸν ἄμβωνα τῆς ἐκκλησίας τὸν θεῖον λόγον. Καὶ στὰ 1711 τὸν βρῖσκομε ἀρχιεπίσκοπο Καλαβρύτων καὶ Κερνίκης. Μετὰ τρία χρόνια πέθανε στὴν Πάτρα, σὲ ἡλικία 45 ἐτῶν, καὶ ὁ πατέρας τοῦ, σύμφωνα

μὲ τὴν τελευταία θέλησί τοῦ, μετέφερε τὸν νεκρὸν τοῦ καὶ τὸν ἔθαψε στὸ Ληξοῦρι.

***

Ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ ἐγνώρισαν τὸν Μηνιάτη διηγούνται ὅτι τὴν δξύτητα τοῦ πνεύματός τοῦ τὴν συνδυάζει μὲ τὴν ἀπειρον ἀγαθότητά τοῦ καὶ μὲ τὴν εὐκρίνειά τοῦ. Ἡ μνήμη τοῦ ἦταν κάτι τὸ ἐκπληκτικόν. Λένε ὅτι θυμόταν καὶ συγκρατοῦσε λεπτομέρειες σὰν νὰ ἦταν ἕνα ζωντανὸ βιβλίον.

Διηγούνται ὅτι κάποτε, σὲ μιὰ στρατιωτικὴ παρέλασι στὴν Πελοπόννησο, ὁ Μηνιάτης παρευρισκόταν μαζί μὲ τὸν βενετσιάνικον ἀρχιστράτηγον. Μόλις ὁ Μηνιάτης ἀκούσε νὰ ἐκφωνοῦνται τὰ

Ἡλίας Μηνιάτης

ὀνόματα τῶν στρατιωτῶν, ρώτησε τὸ στρατηγὸν μ' εὐθυμο ὕφος, ἂν ἤθελε νὰ τοῦ ξαναπῇ ἀπὸ μνήμης ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν στρατιωτῶν—καὶ δὲν ἦταν καὶ λίγα!—ποὺ εἶχεν ἀκούσει. Ὅλοι τότε ἔμειναν κατάπληκτοι, σὰν ἀκούσανε τὸν Μηνιάτη νὰ ξαναπῇ τὰ δυσκολομνημόνευτα ἱλλυρικά ὀνόματα, μὲ τὴν ἴδια σχεδὸν σειρὰ τοῦ καταλόγου.

Ἀπὸ τοὺς σπουδαιότατους ὁμῶς θρησκευτικοὺς λόγους τοῦ δὲν ἐσώθηκε δυστυχῶς παρὰ ἕνα μικρὸ μόνο μέρος. Στους λόγους αὐτοὺς ὁ Μηνιάτης κηρύσσει τὸ θεῖον λόγον, μὰ εἶναι μαζί καὶ ἕνας ἐθνικὸς ἀπολογητὴς, ποὺ θερμαίνει τὴν πίστι πρὸς τὴν ἑλληνικὴ πατρίδα. Ὡς ἀριστουργήματα ὕφους καὶ γλώσσας θεωροῦνται τὰ ἔργα τοῦ Μηνιάτη, γιὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἐγράφηκαν, μεταφρασθῆκαν δὲ μὲ σχόλια τιμητικά, στὴ Λειψία, στὴν

Βιέννη καὶ στὴν Πετροῦπολη, γερμανικά, λατινικά καὶ ρωσικά.

Οἱ λόγοι τοῦ Μηνιάτη θεωροῦνται ἀκόμη ὡς οἱ πιὸ εὐγλωττες σελίδες, ποὺ ἐγράφηκαν στοὺς χρόνους τῆς δουλείας τοῦ ἑλληνικοῦ Γένους. Καὶ οἱ κατανυκτικὲς δεήσεις τοῦ γιὰ τὸν ἑλληνικὸ ἀγῶνα συγκινήσανε κάθε ἑλληνικὴ ψυχὴ καὶ ἀνεπτέρωσαν τὸ ἐθνικὸν φρόνημα.

Ἡ φράσις τοῦ ἐκεῖ ἀπλὴ καὶ μὲ ἀφέλεια γραμμμένη. Κάτω ἀπὸ τὴν ἀφέλεια αὐτὴ ὁμῶς ὁ Μηνιάτης σκεπάζει τὰ ἐθνικά τοῦ διδάγματα.

«Ξανοίγω, γράφει γιὰ τὴν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ, ἐκεῖ μιαν ἀπειρον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἐδῶ μιαν ἀπειρον ἀχαριστίαν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεόν καὶ δὲν ἡξεύρω, τί περισσότερον νὰ θαυμάσω ἢ τί περισσότερον νὰ ἐλέγξω. Τοῦτο ἡξεύρω, πὼς ἐξ Ἰσοῦ πρέπει νὰ κλαύσω καὶ τὸν Θεόν, ὅπου τόσα ἔπαθε, καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅπου τόσα ἐτόλμησε».

***

Στὸ πρῶτο μέρος τοῦ περὶ Κόλασεως λόγου τοῦ ὁ Μηνιάτης παριστάνει πόσο στὴν Κόλασι μεγαλώνει ἡ ἀπελπισία, μὲ τὴν θύμησι τῆς περασμένης ζωῆς. «Ἀχ, ζωὴ ἀπερασμένη, γράφει, ἢ στοχασθῶ τὴν βραχύτητά σου ἢ συλλογισθῶ τὸ μάκρος σου, ἴσα μοῦ εἶναι πικρὰ ἢ ἐνθύμησίς σου. Ἀχ χρόνοι χρυσοῖ, ἡμέρες πολυτίμες, ὅπου ἐδιαθήκατε, ἐγὼ σὰς ἔχασα καὶ ἔχασα ὅλα. Τίς μὲ δίδει ὀλίγον ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ὅπου ἡ ἐξώδευσα εἰς ἀμαρτίας ἢ ἄφησα νὰ τρέχῃ εἰς ματαιότητα; Ποῖος μοῦ δίδει μιὰ μοναχὴ στιγμὴ νὰ μετανοήσω; Μὰ δὲν εἶναι πλέον καιρὸς. Ὀλίγον μέλει τὸ πταίσιμό μου καὶ κόλασις αἰώνιος ἢ τιμωρία μου. Ὡ, ἐνθύμησις πικροτάτη μὰ μετάνοια ἀνωφελής».

Τὸ λεκτικὸν τοῦ Μηνιάτη, ὅπως καὶ κάθε ζωντανὸ ἀνθρώπου, ἦταν ἀπλό, ἀγνόν, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ τὸ καταλάβῃ ὁ καθένας. Γι' αὐτὸ ἐπὶ Βενετοκρατίας στὴν Ἐπτανήσο καὶ ἀργότερα ἀκόμη οἱ διδασκὰς τοῦ Μηνιάτη ἐδιαβάζονταν κάθε βράδυ, στὶς οἰκογένειες, οἱ δὲ ἀρχιερεῖς διατάσσανε νὰ διαβάζωνται τὰ ὠραία διδάγματα τοῦ Μηνιάτη τῇ Μεγάλῃ Σαρακοστῇ στοὺς ἐκκλησιαζομένους. «Ἔτσι ἡ ρητορικὴ τοῦ Μηνιάτη, τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῆς μορφῆς τῆς Κεφαλληνίας, ποὺ ἀνθίσσε στὸν οἶκον τοῦ Κυρίου καὶ ἐδόνησε κάθε ἑλληνικὴ καρδιά, εὐρήκε ἀπὸ τὴν ψυχὴ ἐκείνων, ποὺ ἐπερίμεναν ν' ἀκούσουν μὲ λαχτάρια τὰ ἀπλά, ἀλλὰ μεγαλόπρεπα διδάγματα τοῦ.

Ἀδ. Δ. Παπαδήμας

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

24^Η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Εὐαγγέλιον (Ματθαίου ιζ' 14—23)

Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον προσήλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετὼν αὐτὸν καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σελήνεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλὰκις εἰς τὸ ὕδωρ. Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεύσαι. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἀπίστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκεῖθεν αὐτόν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τὴν ἀπίστίαν ὑμῶν. Αἰὲν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐάν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάθεσθαι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταθήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Ἀναστρέφοντων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

Ἀπόστολος (Α' πρὸς Κορινθίους δ' 9—16)

Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανάτους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἐνδοξοί, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. Ἀχρι τῆς ὥρας καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν καὶ καλαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσὶ· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίφημα ἕως ἄρτι. Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουεῶ. Ἐάν γὰρ μυρίους παιδαγωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε.

* ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ *

Μὲ τὴν ἄνω περικοπὴν ἐκ τῆς Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς τοῦ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διδάσκει τοὺς χριστιανούς τῆς Κορίνθου ὅτι τὸ ἀξίωμα ποὺ ἀνέθεσε στοὺς μαθητὰς τοῦ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι πολὺ μεγάλο. Τοὺς ἐνεπιστεύθη τὴν ἀλήθεια τοῦ ἀγίου τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοὺς κατέστησε διδασκάλους ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Τόση δὲ ἦταν ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων καὶ ὁ ζῆλος τοὺς στήν διδασκαλίᾳ καὶ τῇ διάδοσι τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ὥστε ἀξίζε νὰ προκαλέσῃ τὸν θαυμασμὸν τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὅμως οἱ ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ Ἀπόστολοι ζῶντες καὶ συναναστρεφόμενοι τοὺς ἀνθρώπους, ἐθεωροῦντο ἀπ' αὐτοὺς οἱ πιὸ τιποτένιοι καὶ ἡ ζωὴ ποὺ περνοῦσαν ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἀπειρῶν κινδύνων. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Παῦλος σ' αὐτῇ του τὴν περικοπὴ γράφει ποιά ἀκριβῶς θέσι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶχαν οἱ Ἀπόστολοι. Λέγει λοιπὸν στοὺς χριστιανούς τῆς Κορίνθου: Ἡμεῖς κάθε μέρα ἀπειλούμεθα μὲ τὸ θάνατο, ὁμοιάζουμε μὲ τοὺς εἰς θάνατον καταδίκους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ σιγῆς σὲ στιγμὴν περμιένουν τὴν θανατικὴν τοῖς ἐκτέλεσι. Ὅπως δὲ τοὺς μελλοθανάτους τοὺς ὡδηγοῦσαν εἰς τὰ θεάτρα καὶ τὰ ἵπποδρόμια γιὰ νὰ κατασπαρχθοῦν ἀπ' τὰ θηρία γιὰ νὰ διασκεδάσουν οἱ θεαταί, ἔτσι λέγει ὁ Παῦλος κατήντησαν καὶ οἱ Ἀπόστολοι: «θέατρον ἐγενόμεθα τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις». Δηλαδή ἐγίναν καὶ αὐτοὶ ἀξιοπερίεργον θέαμα. Ἀλλὰ ἂν καὶ ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι τοῦ Ἰησοῦ ἐνομιζόντο ὡς ἄνθρωποι ταπεινοὶ καὶ τιποτένιοι, ἐν τούτοις μικροὶ ἀπ' τοὺς Κορινθίους χριστιανούς

εἶχαν τὴν ἀξίωσι ἐπειδὴ πίστευσαν πρῶτοι στὸ Χριστὸ νὰ τιμῶνται καὶ νὰ δοξάζωνται ἀπ' τοὺς ἄλλους. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ Παῦλος γιὰ τὴν φιλοδοξίαν τοὺς αὐτῇ τοὺς κατηγορεῖ καὶ τοὺς λέγει. Ἀφοῦ ἡμεῖς οἱ διδασκαλοὶ σας θεωρούμεθα μωροί, ἀδύνατοι καὶ περὶ φρονήμονοι, πῶς ἔχετε σεις τὴν ἀξίωσι νὰ εἰσθε σοφοί, ἰσχυροὶ καὶ ἐνδοξοί; Πολλὰς φορὰς οἱ Ἀπόστολοι ἐδοκίμαζαν τὴν στέρησι κι' αὐτοῦ τοῦ νεοῦ καὶ τοῦ ψωμιοῦ καὶ γιὰ νὰ ἐξοικονομήσουν τὴν συντήρησίν τους ἔκαναν οἱ ἴδιοι κάθε ἐργασία. Καὶ ὅμως αὐτοὶ ὅλα μὲ χαρὰ τὰ ὑπέφεραν, ποτὲ δὲν ἐμισοῦσαν αὐτοὺς ποὺ τοὺς κατεδίδωκαν καὶ τοὺς περιφρονοῦσαν. Τὸ ἀντίθετο μάλιστα εἰς τὰς προσευχὰς τῶν πρὸς τὸν Θεόν, τὸν παρακαλοῦσαν νὰ συγχωρήσῃ τοὺς διώκτας τῶν καὶ ἐφρόντιζαν μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐπαναφέρουν αὐτοὺς στὸν ἴσιο δρόμο.

Λοιπὸν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μὲ τὴν περικοπὴν τοῦ αὐτῇ κατηγορεῖ τοὺς Κορινθίους, λέγοντας εἰς αὐτοὺς ὅτι ὅπως οἱ Ἀπόστολοι ὑποφέρουν χάριν τῆς πίστεως τῶν κάθε στέρησι καὶ εἰναι ἔτοιμοι νὰ ὑποστοῦν κάθε κίνδυνον, ἔτσι κι' οἱ χριστιανοὶ οἱ πραγματικοὶ πρέπει νὰ μὴ ἔχουν μάταιες ἀξιώσεις. Ἀλλὰ προσέτι τοὺς ἐξηγεῖ ὅτι τοὺς κάνει τὸν ἔλεγχον αὐτὸ ὄχι γιὰ νὰ τοὺς ἐξευτελίῃ, ἀλλὰ σὰν πραγματικὰ παιδιὰ τοῦ νὰ τοὺς συμβουλεύσῃ. Καὶ πράγματι οἱ Κορινθιοὶ ἦσαν πνευματικὰ παιδιὰ τοῦ Παύλου γιὰτὶ ἀπ' αὐτὸν πρῶτα πρῶτα ἐδιδάχθησαν τὸν Χριστιανισμό. Ἀφοῦ δὲ οἱ Κορινθιοὶ ἦσαν πνευματικὰ τέκνα τοῦ Παύλου, ἔπρεπε καὶ νὰ τοῦ μοιάσουν εἰς ὅλα. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς λέγει στήν ἐπιστολὴν

τοῦ πρὸς αὐτοὺς ὅτι ἔχουν ὑποχρέωσι νὰ γίνουν μιμηταὶ του.

Τὴν σύστασι δὲ αὐτῇ ὁ Παῦλος δὲν κάνει μόνον στοὺς χριστιανούς τῆς Κορίνθου, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλους τοὺς χριστιανούς. Ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία δὲν μετεδόθη ἀπ' τοὺς Ἀποστόλους σὲ λίγους καὶ δὲν διδάσκει ὀλίγους μόνον, ἀλλὰ εἶναι διδασκαλία πανανθρώπινη. Καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ κάθε διδασκαλία τῆς χριστιανικῆς θρησκείας εἶναι γενικὴ, δὲν ἀφαιρᾷ ἐνὰ στενὸν κύκλον ἀνθρώπων. Λέγοντας ὅθεν ὁ Παῦλος στοὺς Κορινθίους νὰ γίνουν μιμηταὶ αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων, ἀπευθύνεται σ' ὅλους τοὺς τότε καὶ τοὺς κατόπιν χριστιανούς. Μᾶς λέγει ὅτι τότε μόνον θὰ γίνωμε ἀξιοὶ μιμηταὶ του, ὅταν τὰ πάντα θυσιάζωμε χάρις τῆς πίστεώς μας. Οἱ ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ Ἀπόστολοι καὶ οἱ ἄπειροι μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπηνήθησαν κάθε καλὸ σ' αὐτὸ τὸν κόσμον, καὶ ἐθυσίασαν καὶ τὴν ζωὴν τοὺς ἀκόμα γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ τὴν θείαν του διδασκαλίαν. Ὅθεν καὶ μεῖς ἔχομε ὑποχρέωσι νὰ θυσιάζωμε καὶ δόξα καὶ χρήματα καὶ ἀπολαύσεις καὶ ὅτιδήποτε πρόσκαιρον ἀγαθόν, ἂν τὸ καλέσῃ ἡ ἀνάγκη, καὶ γιὰ νὰ μείνωμε πιστοὶ εἰς τὸν Χριστὸν καὶ τὰς ἐντολάς του.

Ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὁ ὁποῖος ἐγκατέλειψε καὶ πλοῦτον καὶ τιμὰς καὶ δόξαν χάριν καὶ μόνον τῆς μεγάλης του πίστεως πρὸς τὸν Χριστόν, ἂς προσφέρουμε στὸ Σῶτήρα μας τὰ πάντα φανερώνοντες ἔτσι ὅτι εἴμεθα πραγματικοὶ καὶ ἀξιοὶ μιμηταὶ του.

Εμπορικοί πανηγύρεις ΚΑΙ ΠΑΖΑΡΙΑ

Από χιλιάδες χρόνια υπήρχαν τα παζάρια.

Εφέρναν τα γεννήματά των οι γεωργοί: τυριά, μαλλιά, βούτυρο οι ποιμένες: κρασιά οι αμπελουργοί: λάδια οι ελαιοπαράγωγοι, άλογα, βώδια, βουθάλια οι κτηνοτρόφοι. Και σήμερα συνεχίζεται το ίδιο σύστημα. Είς ένα τόπον πού διασταυρώνονται οι συγκοινωνίες μεταφέρουν από κοντά και από μακρινά μέρη τα προϊόντα. Τα φέρνουν να τα πωλήσουν οι παραγωγοί των. Αρχαϊότατα όμως ήτο η ανταλλαγή.

Εδινεν ο ένας άλογο και έπαιρνε τόσα πρόβατα. Άλλος δεκαπέντε οκάδες μαλλί και έπαιρνεν έκαστον οκάδες σιτάρι. Άλλος αντίηλλασεν ένα γουρουνάκι με λάδι.

Έτσι συνηλλάσσοντο παλαιότερα, πριν χρησιμοποιηθώ το χρήμα. Άλλά και σήμερα είς τα εμπορικά πανηγύρια ίσχύει και η ανταλλαγή. Την ονομάζουν τράμπα.

Όλος ο Αύγουστος, ο Σεπτέμβριος και ο Οκτώβριος περνούν είς τας ελληνικάς επαρχίας με τα εμπορικά παζάρια.

Είς την Θεσσαλίαν, την Ήπειρον, την Μακεδονίαν, την Θράκην, την Ρούμελην, κάθε πόλις έχει το έτησιο παζάρι της. Επισήμως λέγεται έμποροπανήγυρις, έφ' όσον κυριαρχούν τα έμπορεύματα και τα γεννήματα. Ζωοπανήγυρις αν κυριαρχή η πώλησις ζώων. Υπάρχει όμως και η έτησία διεθνής έμποροπανήγυρις της Θεσσαλονίκης. Συρρέουν άγορασταί και πωληταί από όλην σχεδόν την Εύρώπην.

Έκτός από τα προϊόντα της γής και από τα ζώα και από τα τεχνουργήματα του χεριού, έρχονται και πλανόδιοι θίασοι. Παίζουν δράματα και κωμωδίας μετά ή άνευ μουσικής. Μαζεύονται και ταχυδακτυλουργοί και θαυμαστοί. Πιο πέρα άνθρωποι πού επιδεικνύουν φειδία. Άλλοι έκθέτουν θαυματουργά βότανα. Πολλοί άκροβάται κάνουν επικίνδυνα γυμνάσματα. Επίσης πλανόδιοι φωτογράφοι. Και άλλοι με εικονίτσες και βίους αγίων. Τέλος συρρέουν και οι ζητιάνοι. Πιάνουν τούς κυριωτέρους δρόμους, κάθονται σέ μίαν άκρη και διαρκώς σιγοψιθυρίζουν, σάν προσευχή, εύχας. Ο κόσμος δίνει.

Μεγάλη κίνησις και αστυνομικών όργάνων. Έποπτεύουν την τάξιν και προσέχουν γιά τούς λαποδύτας. Οι δε όνισπώλαί πρέπει να μη δίνουν πολύ κρασί είς τούς μεθυμένους.

Παλαιότερα ήρχοντο και πλάνητες κήρυκες. Έθγαζαν λόγους θρησκευτικούς. Ύστερα έπωλούσαν κάτι μικρά έκκλησιαστικά βιβλιαράκια. Και πιο παλαιά ακόμη ήσαν και οι λησταί. Αυτοί έκαιροφυλακτούσαν είς τα στενά περάσματα. Έπαιναν τούς ανθρώπους πού έγύριζαν από τα πανηγύρια

φορτωμένοι και τούς αφήρουν μέρος των κερδών των.

— Να ζήσουμε και μείς πού σās φυλάγομε, τούς έλεγαν.

— Ζήσετε καπετάνιε, απήντων οι πανηγυριώται.

Τους έλεγαν «καπετάνιους» τούς ληστές. Και έδιναν οι άνθρωποι γιά να μη χάσουν την ζωήν των. Οι δε λησταί όπεστήριζαν ότι ήσαν χρήσιμοι. Έφύλασσαν τόν τόπον από... άλλους ληστές ξένους.

Γι' αυτό έλεγαν ότι πρέπει κάτι να πάρουν ως φύλακες της ασφαλείας της περιφέρειας των.

Αυτά συνέβαιναν άλλοτε. Τώρα λησταί δέν υπάρχουν και η ύπαιθρος απήλλάγη από την φορολογίαν των.

Εδιαλέγοντο γιά τας πανηγύρεις κυρίως οι μήνες Αύγουστος, Σεπτέμβριος και Οκτώβριος γιαντί έκλειεν ο γεωργικοπομεινικός χρόνος και ήρχιζεν ένας νέος. Τα σιτηρά είχαν άλωνισθώ. Ο μούστος τόν Οκτώβριο είχε μπι στα βαρέλια. Τα μαλλιά και αι τρίχες των αίγοπροβάτων εύρισκαν την καλλίτερη τιμή. Έπρεπε να γνεθούν γιά τόν χειμερινό ρουχισμό. Τα δε κοπάδια των γιδοπροβάτων θα άφιναν τόν Οκτώβριον τα βουνά και θα κατέβαιναν στους κάμπους.

Έτελείωνε το ένα πανηγύρι και άρχιζε το άλλο στην κοντινή πόλι. Δέν ήτο δυνατόν να γίνονται συγχρόνως δύο κοντινά πανηγύρια. Δέν θα είργαζετο ούτε το ένα ούτε το άλλο.

Παλαιότατα οι τόποι των πανηγυριών ήσαν άκατοίκτητοι. Άλλά σιγά, μέσα είς τούς αιώνας και τας χιλιετίδας, έδημιουργήθησαν αι πόλεις. Αι μεγαλείτεροι πόλεις είς όλην την γήν έχουν γινεί εκεί όπου υπάρχει διασταύρωσις συγκοινωνιών. Πρέπει να ήσαν μεγάλα περάσματα λαών, από διαφόρους διευθύνσεις έρχομένων. Κόμβοι συγκοινωνιών, όπως λέγομεν σήμερα.

Είς τα ίδια μέρη ιδρύοντο και τα ιερά και τα μαντεία και τα γήπεδα των μεγάλων αθλητικών και καλλιτεχνικών αγώνων. Μάλιστα οι άρχαιοι

Έλληνες είχαν πελεκήσει μία μέτρα και την έκαναν είς σχήμα όμφαλου. Την είπαν «όμφαλόν της γής». Έθεώρησαν τούς Δελφούς ως γεωγραφικόν όμφαλόν της γής και έβαλαν είς το ιερόν του Άπόλλωνος αυτήν την πέτραν. Και από όλην την Ελλάδα και από την Μικράν Ασίαν και από τούς Λατίνους και από τας χώρας του βορρά ήρχοντο είς το μαντεϊόν των Δελφών. Ήτο πέραςμα. Η θέσις των ήτο γεωγραφικώς καταλληλοτάτη. Το λιμάνι των Δελφών έλέγετο Κίρρα. Απέναντι είς μικράν απόστασιν ήσαν αι Αίγαι της Πελοποννήσου και η Αίγειρα. Και η μακεδονική Έδεσσα όμως είχε το όνομα Αίγαι.

Έπερνούσαν με μικρά σκάφη από τούς Δελφούς είς τας Αίγας και την Αίγειραν της Πελοποννήσου και συνέχιζαν το πρós νότον δρομολόγιον μέχρις Όλυμπίας.

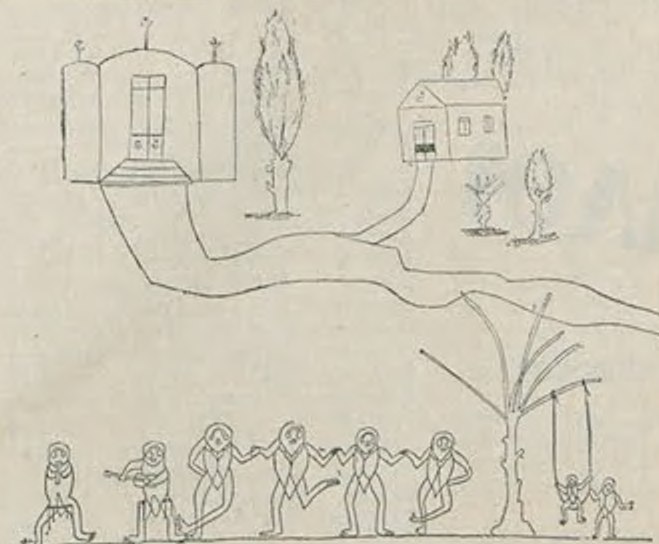
Διήρχοντο την περιοχην των Καλαβρύτων. Αυτοί η άρχαία Κυναιθή και η Αζανία. Είναι τα μέρη όπου έσηκώθη το λάβαρον του 1821. Αυτοί η Μονή της Λαύρας και η Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου η Ιστορικωτάτη. Παραδόσεις έκυκλοφόρουσι ότι το Σπήλαιον όπου η αγία ποιμενίς Εύφροσύνη εύρε την εικόνα της Παναγίας, την υπό του Άποστόλου Λουκά Ιστορηθείσαν, ήτο σκεπασμένο με κλαδιά και άνεκαλύφθη από ένα τράγον πού έπήγαινε να πιή νερό. Άλλαι παραδόσεις περί αίων έκυκλοφόρουσι είς την πόλιν των Αίων και είς την Αίγειραν. Άλλαι παραδόσεις περί αίων είς την Κοζάνην. Και εκεί λέγουσι ότι αίγες ήδραν νερό και έκτίσθη είς το μέρος η πόλις. Τέλος υπήρχαν παραδόσεις περί αίων είς την Έδεσσαν η τας Αίγας, την πρωτεύουσαν των προγόνων του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Από την περιοχην λοιπόν των Αίων της Μακεδονίας έφθαναν είς την Όλυμπιον, όπου έτελοϋντο οι μεγάλοι αγώνες της ελληνικής φυλής. Μόνον δε Έλληνες έλάμβανον μέρος είς τούς αγώνες. Οι βασιλείς της Μακεδονίας, ως Έλληνες, μετείχον των αγώνων.

Παραδόσεις περί αίων δέν έκυκλοφόρουσι είς την Όλυμπιον. Έν τούτοις έλεγαν ότι τα ζώα πού έθυσιάζοντο είς τόν βωμόν του Όλυμπίου Διός έπρεπε να ψηθούν με ξύλα λεύκης. Ένα είδος λεύκης είναι η αίγειρος, το κοινώς καθάκι. Έπίστευαν ότι ο Ηρακλής, είς τόν όποιον άπεδίδετο η σύστασις των Όλυμπιακών αγώνων, έφερε την λεύκαν από τας χώρας του βορρά. Δι' αυτό τα πρός θυσίαν ζώα έψήνοντο είς την Όλυμπιον μόνον με ξύλα λεύκης. Πανηγύρεις πάσης φύσεως και αγώνες έγίνοντο είς την Όλυμπιον, πού ήτο το τέρμα των κατερχομένων εκ βορρά από την Ήπειρον και από τας μακεδονικάς Αίγας και βορειότερον ελληνικών λαών. Έπειδή δε η θρησκεία της Ελλάδος είχεν ά-

Τότε είχαν σέ χρήμ την ανταλλαγή των έμπορευμάτων.

Τὸ παιδί μεγαλώνοντας χάνει ἓνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν ἀφέλειά του, ἀρχίζει νὰ ἔχη συνείδησι τῆς εὐθύνης καὶ δὲν ἀποτολμᾷ σὺν πρώτῳ μὲ τὴν εὐκολία νὰ καταπιεσθῇ μὲ θέματα ποὺ δὲν εἶναι σίγουρος πὼς θὰ τὰ καταφέρῃ τοῦλάχιστον μ' ἓνα σχετικὸ ἀποτέλεσμα. Δὲν ζωγραφίζει πιά μὲ κέφι θέματα ποὺ ὑπάρχει ἄνθρωπος σὲ κάποια κίνησι ἢ ζωῶν, ἀλλὰ προτιμᾷ ἓνα τοπίο, ἓνα βασιλεῖο ἢ ἓνα ἀεροπλάνο, καὶ τέλος μὲ στατικότητα, γιὰτὶ εἶναι πιὸ σίγουρος πὼς θὰ πετύχῃ. Τώρα λοιπὸν ἀρχίζει ἓνας καινούργιος ἀγὼνας κατὰ τῆς ἀμφιβολίας ποὺ γεννιέται σὲ τὸ παιδί.

Χρειαζέται νὰ τοῦ ἐμπνεύσωμε ξανά τὴν πίστιν στὸν ἑαυτὸ του, τὴν ἐμπιστοσύνην ποὺ ἔχασε. Δὲν θὰ τοῦ ξαναδώσω γιὰ θέμα τὴν περαστικὴ εἰκόνα τοῦ δράμου, ἢ τὴν ἀπλὴ ἐντύπωσι, σχέδιο ἀπὸ μνήμης κλπ. Θὰ τοῦ ζητήσω συγκεκριμένα νὰ μοῦ ζωγραφίσῃ τὴν γιογιὰ του, τὸν παππού του ἢ ὅποιον ἄλλον ἔχει βολικὸ σὲ σπῆτι του. Αὐτὸ θὰ τοῦ δώσῃ τὴν εὐκαιρία νὰ προσέξῃ τὸν ἄνθρωπον σὲ ἀναλογίες του, σὺν ἐκφράσι τοῦ καὶ περισσότερο ἀπὸ ὅλα θὰ καταλάβῃ ὅτι τὸ ζητῶν εὐθύνης καὶ ὅτι καταπιεσθῇ μὲ κατὰ πολὺ σοβαρό. Τὰ πρώτα σχέδια θὰ φτάσουν σὲ ἐπόμενο μῆθημα. Τ' ἀποτελέσματα, τὸ ἓνα τρίτο τῶν παιδιῶν δὲν ἔφερε καθόλου σχέδιο, οἱ ἄλλοι ζωγράρισαν ἄ-

πὸ μνήμης μιά γρηῃ ἢ ἓνα γέρο καὶ μόλις τὸ ἓνα τρίτον καταπιάστηκε στὰ σοῦδα μὲ τὸ θέμα. Ἀπὸ αὐτὰ 5-6 σχέδια ἀξίζουν τὸν κόπο, μὰ αὐτὸ βέβαιον δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα. Ἀλλὰ σιγά-σιγά ἡ ἀφορμὴ μᾶς δόθηκε νὰ μιλήσουμε, κρίνοντας τὰ σχέδια, γιὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐνῆς μαθητῆς σηκώθηκε καὶ πᾶν σ' αὐτὸν, σὺν σὲ μοντέλλο θὰ ποῦμε μερικὰ πράγματα, σὲ λίγο ὅλοι θὰ κινήθουν ἔχοντας γιὰ μοντέλλο τὸ διπλὸν σὺμμηθητή τους. Στὴν ἀρχὴ μὲ ἴσους γραμμὲς σὺν γεωμετρικὰ σχήματα θὰ ψάξουν νὰ βροῦν τὴν ἀναλογίαν, μὰ γρηγορὰ θὰ προχωρήσουν καὶ ὅτε-ρα ἀπὸ μερικὰ μαθήματα ὅλοι θὰ ἔχουν κατὰ φτιάξει, πού θὰ δείχνουν μάλιστα μὲ ὑπερφάνεια, τὴν ἀδελφούλα τους ποὺ τὴν ζωγράρισαν σὺν κοιμώτανι, τὸν παππού ποὺ διάβαζε ἐφημερίδα, τὴν γάτα ἢ τὸν σκύλο τους. Τὴν εἶναι ἡ δρεῖζι γιὰ τὴν νέα δουλειά στὰ παιδιά τώρα, ποὺ δὲν ἀφίνουν κανένα ποῦ θὰ βροῦν βολικὸ σὲ σπῆτι τους, γιὰ μοντέλλο, ἡσυχο. Στὸ σημείον αὐτὸ κάποτε ἓνας χαριτωμένος μικρούλης μοῦ εἶπε πὼς θὰ ἐρχόταν ἡ γιογιὰ του ἡ κυρία Πολυξένη νὰ μὲ βροῖσι γιὰ τὸ μελὴ ποῦ τῆς φόρτωσα. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο ξαναβρήκαμε τὴν χαρὰ στὴ δουλειά ποῦ γιὰ λίγον καιρὸ εἴχαμε χάσει.

Γ. ΡΩΜΑΝΟΣ
Καθ. Γ' Γυμνασίον Ἀρρένων

Τὸ θέαμα τοῦ ἐνάστρου οὐρανοῦ κατὰ τὸν μῆνα Αὐγούστου παρουσιάζεται ἐκτάκτως μεγαλειώδης εἰς τοὺς νυκτερινούς παρατηρήτας.

Ο ΓΑΛΑΞΙΑΣ

Περὶ τὴν 9ην νυκτερινὴν ὥραν πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἰς ἀρκτὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος ἐκτείνεται μίᾳ φωτεινῇ λευκῇ ζώνῃ ἡ ὁποία ἀρχίζει ἀπὸ τὸν Βορρᾶν καὶ προχωρεῖ πρὸς τὸν Νότον. Εἰς τὸ μέσον σφίγγεται καὶ εἶται εἰς τὸ νότιον μέρος τοῦ οὐρανοῦ βλέπομεν δύο βραχίονας, ὁ ἓνας τῶν ὁποίων δεκνύει δύο συμπυκνώσεις ἀρκτὰ αἰσθητάς.

Ἡ φωτεινὴ αὕτη νεφέλη εἶναι ὁ Γαλαξίας, ὅστις ἀποτελεῖται ἀπὸ δισεκατομμύρια ἀστέρων καὶ ἄλλα νεφελομάτια ποὺ φαίνονται ἀρκτὰ καλὰ μέσα εἰς τὰ μεγάλα τηλεσκόπια τῶν Ἀστεροσκοπείων.

Ἐπὶ τοῦ Γαλαξίου καὶ μᾶλλον πρὸς τὸ βόρειον τμήμα αὐτοῦ ἐκτείνεται ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Κύκνου ποὺ παρουσιάζει σχῆμα σταυροῦ. Ὀλίγον νοτιώτερον διακρίνεται ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ἀετοῦ, ἐνῷ πρὸς τὸ βόρειον μέρος βλέπομεν τὴν Κασσιόπην.

Ο ΥΠΟΛΟΙΠΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ

Ἀνατολικώτερον τοῦ Γαλαξίου διακρίνεται ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Πηγᾶςου καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ τῆς Ἀνδρομέδας. Περὶ τὴν 12ην νυκτερινὴν ἀνατέλλει καὶ ὁ ἀστερισμὸς τῶν Πλειάδων.

Περὶ τὸ Ζενίθ εὐρίσκεται ὁ ἀστερισμὸς τῆς Λύρας μὲ τὸν λαμπρὸν Βέγα. Πρὸς τὸ Β.Δ. μέρος τοῦ οὐρανοῦ φαίνεται ἡ Μεγάλη Ἀρκτος καὶ εἰς τὴν προέκτασιν τῆς οὐράς τῆς διακρίνεται ὁ Ἀρκτοῦρος. Ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Μεγάλου Λέοντος μὲ τὸν Βασιλίσκον δόει περὶ τὴν 9ην ἑσπερινήν.

Πρὸς τὸ Νότιον τμήμα τοῦ οὐρανοῦ θόλου διακρίνεται εὐκόλως ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Σκορπιῶς ὁ ὁποῖος ἀνευρίσκεται εὐκόλως ἀπὸ τὸν λαμπρὸν Ἀντάρην, ποὺ ὁμοιάζει μὲ τὸν πλανήτην Ἀρην.

ΟΙ ΠΛΑΝΗΤΑΙ

Καὶ κατὰ τὸν μῆνα Αὐγούστου δὲν θὰ ἔχωμεν κανένα πλανήτην

ποῦ νὰ κοσμήτῃ τὸν ἑσπερινὸν οὐρανόν.

Ὁ Ἑρμῆς εἶναι ἀόρατος σχεδὸν καθ' ὅλον τὸν μῆνα. Μόνον περὶ τὸ μέσον τοῦ μηνὸς θὰ εἶναι παρατηρήσιμος ὀλίγον πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ Ἀφροδίτη εἶναι καὶ αὕτη πρωῒς ἀσθὴρ καὶ δι' αὐτὸ λέγεται Ἀφγερινός. Τὴν 2αν Αὐγούστου ἔχει τὸ μέγιστον τῆς λαμπρότητός της.

Ὁ Ἄρης εἶναι ἀόρατος, διότι χάνεται μέσα εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας.

Ἀντιθέτως ὁ Ζεὺς παρουσιάζει μεγάλην μεγαλοπρέπειαν. Ἀνατέλλει ὀλίγον μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ κάθεται αὐτοῦ εἰς ἀπόστασιν μίᾳς μοίρας (ἢτοι δύο σεληνιακὰς διαμέτρους) φαίνεται ὁ Κρόνος. Ἀφ' ὁποῦ εὐρίσκονται εἰς τὸν Ἀστερισμὸν τοῦ Κριοῦ. Τὸ φαινόμενον τοῦτο παρουσιάζει ἐνδιαφέρον καὶ εἶναι ἀρκτὰ σπάνιον. Συμβαίνει κάθε 30 χρόνια περὶ τὴν 15ην Αὐγούστου θὰ ἔχουν τὴν μικρότερον ἀπόστασιν μεταξύ τῶν οἱ δύο αὐτοῦ πλανῆται.

Ἀπὸ τῆς 16ης θ' ἀρχίσουν ν' ἀπομακρύνονται διὰ τὴν συναντηθῶν ἐκ νέου κατὰ τὸν μῆνα Ὁκτώβριον. Θὰ συναντηθῶν δὲ καὶ ἐκ τρίτου τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1941.

Οἱ ἄλλοι τρεῖς πλανῆται, ἢτοι ὁ Οὐρανός, ὁ Ποσειδών καὶ ὁ Πλούτων, εἶναι παρατηρήσιμοι μόνον τῇ βοήθειᾳ ἀστρονομικῶν ὀργάνων.

Ο ΗΛΙΟΣ

Τὴν 23ην Ἰουλίου καὶ περὶ ὥραν 3ην πρωῒν ὁ ἥλιος μεταβαίνει ἐκ τοῦ ζωδίου τοῦ Καρκίνου εἰς τὸ ζωδιον τοῦ Λέοντος. Τὴν 23ην Αὐγούστου εἰσέρχεται εἰς τὸ ζωδιον τῆς Παρθένου.

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Νέα Σελήνη, Αὐγούστου 3, 22δ. 0 λ. Πρῶτον τέταρτον, Αὐγούστου 10, 14 δ. 0 λ. Πανσέληνος, Αὐγούστου 18, 1δ. 12 λ. Τελευταῖον τέταρτον, Αὐγούστου 26, 6 δ. 33.

ΣΕΙΡΙΟΣ

νώτατον θεὸν τὸν αἰγύλιον Δία, ποὺ τὸν εἶχεν ἀναθρέψῃ ἡ αἰξὶ Ἀμάθεια, ὁ δὲ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἀνεπτύχθη ἀρχαιοτάτα εἰς τὸ Αἰγαῖον, βλέπομεν ἀπείρους παραδόσεις συνδεομένας μὲ τὰς αἰγας καὶ μὲ τὴν αἰγειρον. Ἀλλὰ παραδόσεις ἀπὸ τὸν Ἀργος. Ἡσαν ποιμένες ἀπὸ τὴν γενεάν τοῦ Τημένου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἡρακλέους καὶ εἶχαν φθάσει εἰς τὴν Ἑδεσσαν ἢ Αἰγὰς τῆς Μακεδονίας. Ἀπὸ τὴν μητέρα του δὲ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ὀλυμπιάδα τῆς Ἡπείρου, ἀπόγονον τοῦ Νεοπτολέμου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως. Πολλοὶ νομάδες Ἑλληνες ποιμένες τῆς Ἡπείρου καὶ Μακεδονίας ἔχουν ἐπίθετον Τσουμάνιδες. Εἶναι πλούσιοι καὶ ἐυγενέστατοι ἀρχι-ποιμένες. Θὰ εἶναι οἱ ἴδιοι πρὸς τοὺς ἀρχαίους Τημενίδας, ὅπως ἐλέγοντο οἱ

ἀπὸ τοῦ Τημένου βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας. Καὶ ἄλλοι δρόμοι ἀπὸ τὴν Ἡπειρον καὶ τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν ἔφεραν διὰ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου μέχρι τῆς Ὀλυμπίας, τοῦ Ταινάρου καὶ τοῦ Μαλέα.

Αὐτοὺς τοὺς δρόμους ἠκολούθουν οἱ πανάρχαιοι Ἕλληνες ποὺ ἦσαν νομάδες ποιμένες. Εἰς τὰ μέρη ποὺ διασταυρώνοντο οἱ δρόμοι ἐγίνοντο σταθμοί, ἱερὰ, πόλεις, καθιεροῦντο ἀγῶνες τῆς φυλῆς καὶ ἐγίνοντο ἐμπορικὰ συναλλαγὰ μὲ ἄλλους λαούς. Τὰ σημερινὰ παζάρια εἶναι χωρὶς διακοπὴν συνέχειά τῶν παλαιῶν καὶ πολλὰ ἔχουν νὰ μᾶς διδάξουν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ, ὡς ποιμενική, συνεδέετο τόσο μὲ τὴν αἶγα, ἐθεωρήθη ὅτι καὶ τὰ πρώτα σκηνικά

δράματα ποὺ ἐπαίχοντο εἰς τὰς πανηγύρεις εἶχον σχέσιν μὲ τράγους καὶ αἰγας, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ποὺ εἶδαμε ὅτι εἶχε γίνῃ μὲ τὰς πόλεις τῆς ἀπὸ τῶν μακεδονικῶν Αἰγῶν μέχρι τῆς Ὀλυμπίας συγκοινωνιακῆς γραμμῆς. Αὐτὴν τὴν ἐξηγήσιν ἐδίδαν εἰς τὰ σκηνικά ἔργα ποὺ ἀνωμαζόντο τραγῳδία. Διότι ἡ φυλὴ, μὲ τὸ νὰ εἶναι αἰγοτρόφος, συνέδεε καὶ τοὺς ἀρχαιοτάτους θρύλους τῆς μὲ τὸ ζῶον αὐτό. Πολλὰς δὲ λέξεις, ποὺ πιθανῶς νὰ ἐσημαίνον ἄλλας ἐννοίας, τὰς συνεδέαζον μὲ τὴν ἐννοίαν τῆς αἰγῆς ἢν εὐρίσκαν κάποιαν ὁμοιότητα. Συνδυάζουν δὲ καὶ τὸ ὄνομα Ἀχαιοὶ ποὺ ἦσαν οἱ ἀρχαιοτάτοι Ἕλληνες, πρὸς τὸ ὄνομα Αἰγαῖοι καὶ Αἰγαῖον καὶ πρὸς τὰς Αἰγὰς.

Κ. Φαλτάιτς

Υπό Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

23. (Συνέχεια)

Γιά μία στιγμή στάθηκαν οι δυο του-
τοι άντρες που κρατούσαν στα χέρια
τους την τύχη της αυτοκρατορίας σιω-
πηλοί κοιτάζοντας ο ένας τον άλλο. Η
ματιά του παρακοιμώμενου είχε κάτι
τό διασταχτικό σαν εκείνου, θαρρείς,
που προχώρα σε τόπο άγνωστο, γεμά-
το κινδύνους, κι' έχει μαζέψει όλη του
την προσοχή γιατί δεν ξέρει ή ώρα
και ή στιγμή τί μπορεί να του φέρη,
και κάθε βήμα του τό λογαριάζει από
πριν και ισοζυγιάζεται πάνω στο
«ναί» και τό «όχι».

«Ήρθε σαν φίλος άράγε, ή σαν
έχτρος» άναρωτήθηκε.

Πρώτος ό Νικηφόρος έκλινε τό κορ-
μί και χαιρέτησε.

— Χαιρετώ τόν άξιο άντρα, είπε,
που άγρυπνά για να κοιμάται ήσυχος
ό βασιλιάς και κύριός μου.

— Χαιρετώ μέ τη σειρά μου τό σπα-
θί που στού δικαίου τό χέρι γίνεται
σωτηρία και στού άδικου καταστρο-
φή. Απάντησε ό Βρίγγας και κάλεσε
τό Δομέστικο να περάση στο γραφείο
του.

— «Ω ώ» έκαμε ό Σεραφείμ κα-
θώς τούς είδε να μπαίνουν μέσα, σά
νάβλεπε κάτι που δεν τό περίμενε τά-
χα και δεν μπορούσε ακόμα να πι-
στήη τά μάτια του...

— Γιατί ξαφνιάζεσαι νάνε; ρώτησε
χαμογελώντας ό Βρίγγας.

— Δεν ξαφνιάζομαι, άφέντη μου, φο-
βάμαι!

Ό παρακοιμώμενος γέλασε βια-
σμένα. «Τότε δίχως άλλο, Σεραφείμ»,
είπε, «άνάμεσα στούς δυο μορφους προ-
γόνους σου βά βρίσκεται κάποιος
Σαρακηνός»!

— Μπορεί! είπε ό νάνος, κι' άκού-
πησε σκεπτικός τό κεφάλι του πάνω
στην άπαλάμη. Ός τόσο μικρός σαν
ήμουν μαζί με μίμους και θαυματο-
ποιούς, μ' έδωσαν να καθαιλικεύω
ένα λιοντάρι μεραμένο... Ήταν σαν
πιστό σκυλί... μά ποτέ μου δεν κατά-
φερα να την συνηθίσω αυτή τη γυμνα-
στική και πολλές φορές με κατέβα-
ζαν από την πλάτη του λιπόθυμο...

— Γι' αυτό φύγανε και σε παράτη-
σαν, Σεραφείμ. Φοβάσαι χωρίς λόγο.

— Ένώ έπρεπε να μέ κρατήσουν για
σύμβουλο...

— Γιατί; Γιατί;

— Νά, άποδείχτηκε πώς ήμουν πιό
σοφός απ' αυτούς. Μία μέρα τό μερω-

μένο εκείνο λιοντάρι έφαγε τό χέρι
του φύλακα. Έτσι στά καλά καθού-
μενα, Ζωζό... Ναι, μά την ύπεραγία
Θεοτόκο, τόν ίδιο τόν φύλακα που τό
τάγιζε...

— Α... ά... φώναξε μέ κέφι ό παρα-
κοιμώμενος. ή Ιστορία σου είναι πολύ
διδακτική Σεραφείμ... Γιατί σ' όλα
αυτά έγω βλέπω μία δίκαιη τιμωρία.

— Τίνος, κύριέ μου;

— Του φύλακα. Θά πη πώς έκλεβε...
πώς δεν τό τάγιζε αρκετά...

Και γέλασε τόσο δυνατά που τό γέ-
λιο του άκούστηκε ως έξω στά βα-
σιλικά περιβόλια.

Ός τόσο ό Νικηφόρος κιτρίνισε κι'
έρριξε τέτοια ματιά στον άσκημόθωρο
νάνο που τούτος σερνάμενος, έτσι κα-
θώς καθότανε κατά γής και κοιτά-
ζοντας πίσω, σά να τόν κυνηγούσε
κανένα θηρίο, πήγε και χάθηκε πίσω
από τό βαρύ βήλο...

— Κάθισε, στρατηγέ μου, είπε ό
Βρίγγας.

Και σά να θεωρούσε άναγκαίο να
δώση μία εξήγηση για όλη τούτη την
άπρεπη σκηνή, πρόσθεσε:

— Κάθε άνθρωπος έχει και τις άδυ-
ναμίες του, κάθε δουλειά και τά κακά
της... Πώς ν' άλαφρώσης λίγο από τη
ζάλη που σου δίνει ή βαρεία εϋθύνη
άν δεν άκούσης κι' ένα λόγο παρά-
ταιρο που είπώθηκε έτσι για να ει-
πωθή... χωρίς σκοπό και σημασία.

Στάθηκαν κοιτάζοντας ο ένας τον άλλο.

Δεν είμαστε πλασμένοι από άστα-
λι... Κρατάμε πολλές άδυναμίες και
λαχτάρες και κάποτε φωνάζουν μέσα
μας, σαν παιδιά παραπονεμένα, που
τ' άμελήσαμε... «Εί ό άναμάρ-
τητος τόν λίθον θαλέτω...
Νά δώση ό Θεός μονάχα οι άδυναμίες
μας τούτες να μέ βλάπτουν κανένα».

Είκοσι χρόνια τόν έχω κοντά μου...
Αυτό τό τέρας... Καλός σύντροφος,
μά τόν τροπαιοφόρο Γεώργιο. Από
κάθε ζημιά παίρνει άπάνω του πρό-
θυμα τη μισή... «Αν μπόρеше όλό-
κληρη είναι ευτυχισμένος... Κι' από τό
κέρδος δέ ζητάει τίποτα... Που να τότε
βρής τόν όμοίο του σήμερα; Όλοι
πηγαίνουν για όλα... Λόγος; Σου τόν
δίνουν πρόθυμα γιατί έτσι εύκολα μπο-
ρούν να σε άπατήσουν... φτάνει να
έχης την άφέλεια να τούς πιστέψης.
Συμφωνία; Μοναχά για να πετύχουν...
Ύστερα που σε είδαν που σε ξέρουν...

Κάποτε μου διηγήθηκαν μία Ιστο-
ρία για κάτι πραγματευτάδες. Περ-
νούσαν, λέει, την έρημο μέ καμήλες.
«Άκουσε την, Δομέστικε. Σου όρκί-
ζομαι είναι πολύ διδακτική... Ξαφνικά
έκει στον άμμο βρήκαν ένα σκελετό...
Στό δεξί χέρι φορούσε ένα δαχτυλίδι
μ' ένα τεράστιο διαμάντι... Πρώτη φο-
ρά είχαμε δει τέτοιο πράμα κι' όμως
ήσανε κοσμογυρισμένοι κι' ήξεραν ό-
λες τις μεγάλες άγορές σ' Ανατολή
και Δύση... Τά κέρδη μιας χρονιάς,
μέ τούτους κινδύνους και βάσανα,
μπροστά στην άξία του ήταν ένα τί-
ποτα... Πήραν την πιό σωστή και τί-
μια άπόφαση... Νά τό πουλήσουν και
να μοιραστούν σαν καλοί σύντροφοι
τό ποσό... Λοιπόν ξέρεις ποιά ήταν τό
άποτέλεσμα; Από τούς δέκα, στην
Τραπεζούντα κατάφερε να φτάση μο-
νάχα ένας, ό πιό άπιστος, ό πιό δό-
λιος... Οι άλλοι σκοτώθηκαν συνα-
ταξύ τούς προσπαθώντας ό καθένας
να κρατήση για τόν εαυτό του τό
πολύτιμο πετράδι... Α, αν μπορούσε
κανείς να ξέρη τί είπώθηκε και τί έ-
γινε, έκει στην άκρια του κόσμου που
βρέθηκαν οι άξιοι πραγματευτάδες...
Τί λόγια και τί καμώματα για να ξε-
γελάση ό ένας τόν άλλο ενώ την ίδια
στιγμή κρατούσαν τη λαδή του μαχαί-
ριού τους, έτοιμοι να χτυπήσουν τό σύν-
τροφο... Θάταν πολύ διασκεδαστικό!...
Μά μήπως τά ίδια δέ συμβαίνουν παν-
τού... Έτσι σαν τό πολύτιμο πετράδι
είναι και ή έξουσία κι' ό Σατανάς μέ
όμοιο τρόπο μιλάει στην καρδιά
του ανθρώπου που την καίει ή δίψα
για τά έγκόσμια αγαθά... τη δόξα ή
τόν πλούτο... τό ίδιο κάνει.

Λέγοντας τούτα τά στερνά λόγια
έρριξε μία γρήγορη ματιά στο Νικη-
φόρο. Ήσυχος έστεκε εκεί και τόν
άκουε σαν να μη διαφερόνταν καθό-
λου για την παραξενή αυτή Ιστορία
ή την εύρισκε πολύ συνηθισμένη και
πολύ γνωστή.

Ό παρακοιμώμενος έξηκολούθησε...

— Και πρέπει να είναι κανείς άδικη-
μένος από τη φύση έτσι, καθώς τούτος
ό νάνος, για να γλυτώση από τά νύ-
χια του Σατανά;

Νά, ένα ρώτημα που συχνά βάζω
στον εαυτό μου και τότε καταλα-
βαίνω πόση ματαιότητα έχουν τά άν-
θρώπινα τά μεγαλεία του κόσμου
τούτου είναι παγίδες επιδέξια στημέ-

Ὁ ἥρωας Θησεύς γεννήθηκε στὴν Τροιζήνα καὶ ἦταν γιὸς τοῦ βασιλῆα Αἰγέως καὶ τῆς Αἰθρας. Ὅταν ἀκόμη ἡ Αἰθρα ἦταν ἐγκυος, ὁ Αἰγέως, φοβόμενος γιὰ τὰς Ἀθήνας, ἐκράφη κάτω ἀπὸ ἕναν βράχο τὰ σάνδαλα καὶ τὸ ξίφος του καὶ εἶπε στὴ γυναῖκά του ὅτι, ἂν γεννοῦσε γιόν, θὰ τὸν ὠδηγοῦσε, μόλις θὰ ἔφθανε στὴν ἀνδρική ἡλικία, σὲ κείνο τὸν βράχο· καὶ ἂν κατῴρωνε νὰ τὸν σηκώσῃ, τότε νὰ πάρῃ τὰ σάνδαλα καὶ τὸ ξίφος του καὶ νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὸν πατέρα του στὰς Ἀθήνας. Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ὁ Θησεύς, πού εἶχε γένει ἕνας δυνατὸς καὶ γενναῖος ἔφηδος, ἐκύλισε εὐκολὰ τὸν βράχο, πήρε καὶ φόρεσε τὰ σάνδαλα καὶ τὸ ξίφος τοῦ πατέρα του καὶ ἐκίνησε γιὰ τὰς Ἀθήνας, ἀκολουθώντας τὸν δρόμο τῆς ἐρησ, παρ' ὅλες τὶς συμβουλές τῶν δικῶν του νὰ προτιμῇ τὸν ἀσφαλέστερο θαλάσσιο δρόμο. Μὰ ὁ Θησεύς ἐπιτηδὴς ἐδίωκε τὸν ἐπικίνδυνο δρόμο τῆς ἐρησ, ἐπειδὴ εἶχε μθεῖ γιὰ τὰ τέρατα καὶ τοὺς ληστὲς πού βρισκόνταν στὸν δρόμο αὐτὸ καὶ σκότωναν τοὺς διασώτες, καὶ εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασιν νὰ τοὺς καταπολεμήσῃ καὶ νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσῃ. Ἔτσι στὴν πορεία του πρὸς τὰς Ἀθήνας καὶ κατόπιν μέσῃ στὰς Ἀθήνας ὁ Θησεύς ἔκαμε τοὺς ἀβύσσους, πού θ' ἀρχίσουμε νὰ δημοσιεύουμε ἀπὸ τὸ παρὸν τεῦχος κατὰ λογοτεχνικὴν μετέφρασιν ἐκ τοῦ Πλουτάρχου ὅπου ἐκλεκτοῦ συνεργάτου μας].

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΘΛΟΙ

Πρῶτον συνάντησε στὴν Ἐπιδαύριαν τὸν Περιφίτη τὸν Ρόπαλο, πού λεγόταν ἔτσι ἀπὸ τὸ ρόπαλο πού κρατοῦσε. Τσακώθηκαν καὶ τὸν σκότωσε, γιατί δὲν τὸν ἄφινε νὰ περάσῃ. Ἐπειδὴ τ' ἄρεσε τὸ ρόπαλο, τὸ πήρε γιὰ ὄπλο καὶ τὸν μαζὶ του πάντα, ὅπως ὁ Ἡρακλῆς τὸ τομάρι τοῦ λιονταριοῦ. Ὁ ἕνας, φορώντας τὸ δέρμα, ἔδειχνε τὶς τρομερὸς θηρίο σκότωσε· καὶ ὁ ἄλλος, κρατώντας τὸ ρόπαλο, ἔδειχνε τὴν ἀνίκητο πού ἦταν στὰ χέρια του τὸ νικημένο, ἀπὸ τὸν ἴδιον, ὄπλο.

Στὸν Ἰσθμὸ σκότωσε τὸν Σίννη τὸν Πευκολυγιστὴ, μὲ τὸν ἴδιον τρόπο πού ἔξεκαν· ἐκεῖνος τόσοις ἄλλους· καὶ ὄχι γιὰτ' εἶχε

σπουδάσει καὶ συνηθίσει τὴν τέχνην του, ἀλλὰ γιὰ νὰ δείξῃ πῶς ἡ ἀληθινὴ παλληκαριὰ νικοῦσε καὶ τέχνες καὶ συνηθείες.

Ὁ τρόπος πού σκότωνε ὁ Σίννης ἦταν νὰ δένῃ τὸ θῦμα του στὶς κορφές δυὸ πεύκων, ἀπὸ τὰ λύγιζε πρῶτα καλὰ. Ὅταν, ὅστερ' ἀπὸ τὸ δέσιμο, ἄφινε τὰ δέντρα νὰ ξανασηκωθοῦν, καταλαβαίνει κανεὶς τὴ θάνατο εὕρισκαν τὰ θύματα του. Γι' αὐτὸ λοιπὸν εἶχαν κολλήσει καὶ στὸν Σίννη τὸ παρατσούκλι Πευκολυγιστῆς.

Ὁ Σίννης αὐτὸς εἶχε καὶ μιὰ θυγατέρα ψηλὴ καὶ πολὺ ὁμορφῇ, πού τὴν ἔλεγαν Περιγούνη. Ὑστερα ἀπὸ τὸ χαμὸ τοῦ πατέρα τῆς ἡ Περιγούνη ἐξέφυγε τοῦ Θησέα καὶ ἐκεῖνος ἐφαχνε νὰ τὴν βρῇ. Κρυμμένη σ' ἕναν τόπο θαμνερὸ, παρακαλοῦσε τὰ σπαράγγια καὶ τὶς ἀστοιθᾶδες νὰ τὴν προφυλάξουν καὶ τοὺς ὠρκεῖσθαι πῶς, ἂν τῆς ἔκαναν αὐτὴ τὴ χάρι, ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς οὔτε θὰ τὰ πείραζε οὔτε θὰ τοὺς ξανάβαζε φωτιά.

Ὁ Θησεύς ὁμως, ψάχνοντας ὁλόγυρα, τῆς φώναζε καὶ τὴν προσκαλοῦσε, λέγοντας πῶς δὲ θὰ τῆς ἔκανε κακὸ καὶ πῶς, ἀπ' ἐναντίας, θὰ τὴν ἐπροστάτευε. Γι' αὐτὸ καὶ ἐκεῖνη παρουσιάστηκε. Ἀπὸ τὸν Θησέα ἡ Περιγούνη ἀπέκτησε ἕναν γιόν, τὸν Μελάνιππο. Ἀργότερα ὁ Θησεύς τὴν ἐπάντρεψε μὲ τὸν Διονέα, ἀδερφὸ τοῦ Ἰφίτου. Ἀπὸ

τὸν Μελάνιππο γεννήθηκε ὁ Ἴωλος πού ἔλαβε μέρος στὸν ἀποικισμό τῆς Κασίας. Γι' αὐτὸ καὶ παράδοσι τῶν Ἴωιδῶν εἶναι νὰ μὴν καίνε τ' ἀγκάθια τῶν σπαράγγων καὶ τὶς ἀστοιθᾶδες, ἀλλὰ νὰ τὰ σέβονται καὶ νὰ τὰ τιμοῦν.

***

Ὅμως, καὶ τὸ θηλυκὸ ἀγριογούρουνο τοῦ Κρομμυδοχωριοῦ τῶν Μεγάρων, πού τ' ὠνόμαζαν Καστανή, δὲν ἦταν ἀσήμαντο, ἀλλὰ θεριὸ ἀνήμερο καὶ δύσκολο νὰ τὸ ἐκάνῃ κανεὶς. Ἡ Καστανὴ δὲν ἐπείραζε πρῶτ' ὅλα τὸ Θησέα. Ἀλλὰ ὁ Θησεύς τὴν σκότωσε, γιατί ἔκανε κακὸ στοὺς ἄλλους καὶ γιατί ἐπίστευε ὅτι ἐνῶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἔπρεπε κανεὶς νὰ μάχεται μονάχα ὅταν τὸν προσβάλλουν, μὲ τὰ θερία ἔπρεπε, ἂν εἶναι παλληκάρι, νὰ ὁρμᾷ πρῶτος καὶ νὰ ριψοκινδυνεύῃ.

Λένε ἀκόμα πῶς ἡ «Καστανή» δὲν ἦταν ἀγριογούρουνο ἀλλὰ γυναῖκα ληστῆς, αἰμοδόρα καὶ ἀκλόνητη, πού ἔμενε στὸ Κρεμμυδοχώρι καὶ πού τὴν ἐπαρανόμαζαν ἀγριογούρουνο γιὰ τὸν ἀνήθικο καὶ κακούργικο βίον τῆς. Γι' αὐτὸ -λένε- καὶ ὁ Θησεύς τὴν σκότωσε.

***

Στὴ Μεγαρίδα μπροστὰ ὁ Θησεύς ἔρριξε τὸν Σκίρωνά πάνω στὶς πέτρες καὶ τὸν ἐσκότωσε γιατί -ὅπως λένε οἱ περισσότεροι- ἐλήστευε τοὺς διαβάτες καὶ γιατί -ὅπως λένε μερικοὶ-

ἀπὸ τοὺς ἀπλώνε περὶφᾶνα τὰ πόδια του, διατάζοντας μὲ βρισιές, νὰ τοὺς τὰ πλύνουν, τοὺς ἐκλώτσαγε καὶ τοὺς γκρέμιζε στὴ θάλασσα.

Αὐτὰ γινόντουσαν στὴ θέσιν πού λέγεται σήμερα «Κακὴ σκάλα» ἡ Σκιρανίδες πέτρες, δηλαδή, πού εἶναι γνωστὲς μὲ τ' ὄνομα: σκίρα.

Ὡστόσο, οἱ Μεγαρίτες ἱστορικοὶ, ἐνάντια σ' αὐτὴ τὴ φήμην, ἔχουν νὰ ποῦνε -ὅπως ὁ Σιμωνίδης- ὅτι ὁ Σκίρωνας δὲν ἦταν οὔτε ληστὴς οὔτε ὕβριστής, ἀλλὰ τὸ ἀντίθετο: τιμωροῦσε τοὺς ληστὲς καὶ ἦταν φίλος καὶ σύμμαχος ὅλων τῶν καλῶν καὶ τίμιων ἀνθρώπων. Τὴ γνώμην τοῦ αὐτοῦ τὴν στηρίζουν καὶ οἱ μεγάλες καὶ διαλεκτὲς συγγενεῖες τοῦ Σκίρωνος μὲ ἐνάρτους, μισόθεους καὶ σπουδαίους ἀνθρώπους.

Λένε, δηλαδή, πῶς ἦταν πεθερὸς τοῦ Αἰακοῦ, πού τὸν ἐπίστευαν σάν ἕναν ἀπὸ τοὺς πιὸ σεβάσιμους Ἑλληνες, γαμπρὸς τοῦ Κυρῆα, πού τὸν ἐτιμοῦσαν στὴν Ἀθήνα σάν Θεό, καὶ ὅτι ὁ Πηλέας καὶ ὁ Τελαμόνας ἦταν παιδιὰ τῆς Ἐνδιίδας, κόρης τοῦ Σκίρωνος καὶ τῆς Χαρικλοῦς. Πῶς μποροῦσε λοιπὸν ὅλοι αὐτοὶ οἱ σπουδαῖοι νὰ συγγενέψουν μ' ἕναν τιποτένιο καὶ νάχουν πάρε-δῶσε μαζὶ του, μὲ ὅτι πολυτιμότερο ἔχει κανεὶς στὸν κόσμον;

Κοντὰ σ' αὐτὰ λένε ἀκόμα πῶς ὁ Θησεύς δὲν ἐσκότωσε τὸν Σκίρωνά ὅταν πρωτοπήγαινε στὴν Ἀθήνα, ἀλλὰ ἀργότερα, ὅταν ἐκυρίεψε τὴν Ἐλευσίνα, πού τὴν εἶχαν οἱ Μεγαρίτες, διώχνοντας ἀπὸ κεί τὸν ἀρχόντα Διοκλέα. Αὐτὰ λοιπὸν ὅσο γιὰ τὴν ἀντιλογίαν γύρω ἀπὸ τὸν Σκίρωνά καὶ τὸν Θησέα.

νὲς γιὰ νὰ πέφτουν ἀκόμα καὶ οἱ πιὸ ἐκλεκτοί.

Ἄς ἀγρυπνοῦμε καὶ ἄς προσευχόμεθα λοιπὸν, στρατηγέ μου.

—Κι' ἄς μένουμε ἀκλόνητοι στὴ θέσιν πού μᾶς ἔταξε ὁ Κύριος ὡς τὴν ἡμέρα πού θὰ εὐδοκήσῃ νὰ σηκώσῃ ἀπὸ τοὺς ὤμους μας τὸ βαρὺ χρέος πού μᾶς ἀνάθεσε.

Πρόσθεσε ὁ Νικηφόρος καὶ ἔκαμε μὲ κατάνυξη τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ.

Ὁ Βρίγγας τὸν κοίταξε πονηρά.

—Ἀμὴν, εἶπε, μὰ συμβαίνει καὶ κάτι ἄλλο. Κι' αὐτὸ ἴσα ἴσα εἶναι τὸ πιὸ ἐπικίνδυνο. Πολλὰς φορές, δίχως ἄλλο, ἐκινούμε μὲ ἀγνὸ ζῆλο νὰ δουλέψουμε τὸν Κύριο. νὰ πολλαπλασιάσωμε τὸ τάλαντο πού μᾶς ἐμπιστεύτηκε ἔτσι πού. ὅταν κληθοῦμε καὶ παρουσιαστοῦμε μπροστὰ τοῦ ν'

ἀκούσωμε ἀπὸ τὸ στόμα του: «Εἶδε δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ...»

Μὰ... περφηανεύομαστε πάνω ἀπὸ τὸ μέτρο γιὰ τὴν ἀποστολὴν μας. Χάνουμε τὸ δρόμο... βγαίνουμε ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ χρέους μας... καὶ τότε... Εἶναι φοβερὸ ἀλήθεια, μὰ καὶ γελοῖο μαζὶ... Σηκώνουμε ψηλὰ τὸ κεφάλι καὶ κοιτάζουμε κατὰματα τοὺς ἀνθρώπους, σὰ νὰ λέμε:

«Νά, ἐμεῖς οἱ ἐκλεκτοί, οἱ πιστοὶ ὑπηρέτες τοῦ Θεοῦ, κοιτάζετέ μας...» ἐνῶ ὁ πειρασμὸς μᾶς ἔχει κυριεύει πιά καὶ δὲν εἴμαστε παρὰ ἀξιοθρήνητα ὄργανά του...

Μεσολάβησε οἰωπτῆς...

Ὁ Νικηφόρος κοίταξε κάτι πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Βρίγγα σάν ἀφηρημένος. Ὑστερα ἀκούστηκε ἡ βαρεῖα ἐπίσημη φωνὴ του.

—Ἰωσήφ μιὰ ἀγρυπνὴ καρδιά ἀ-

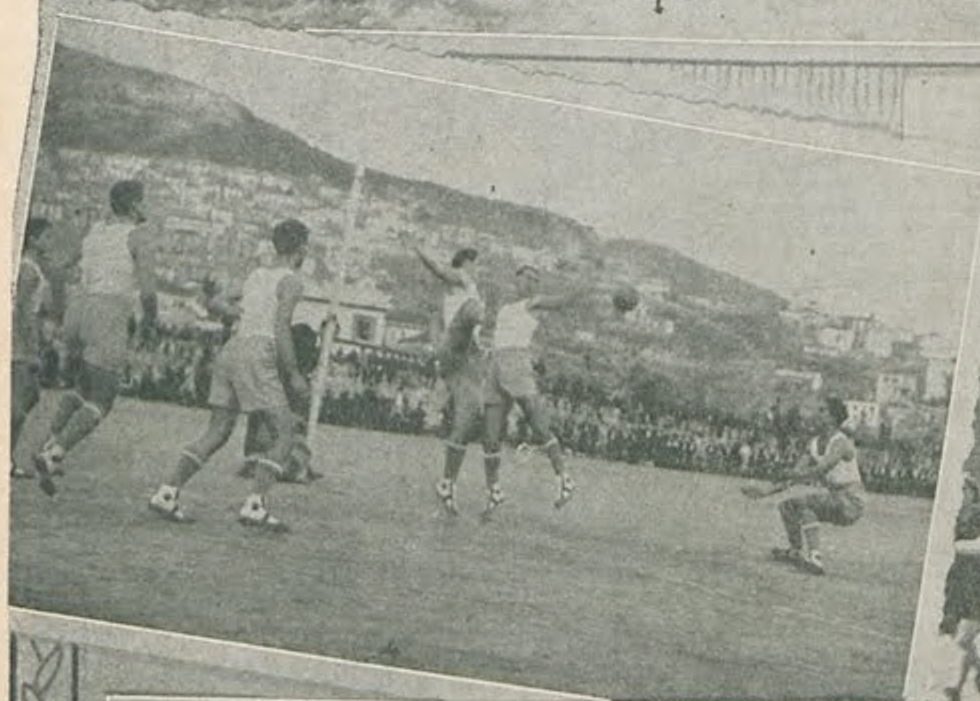
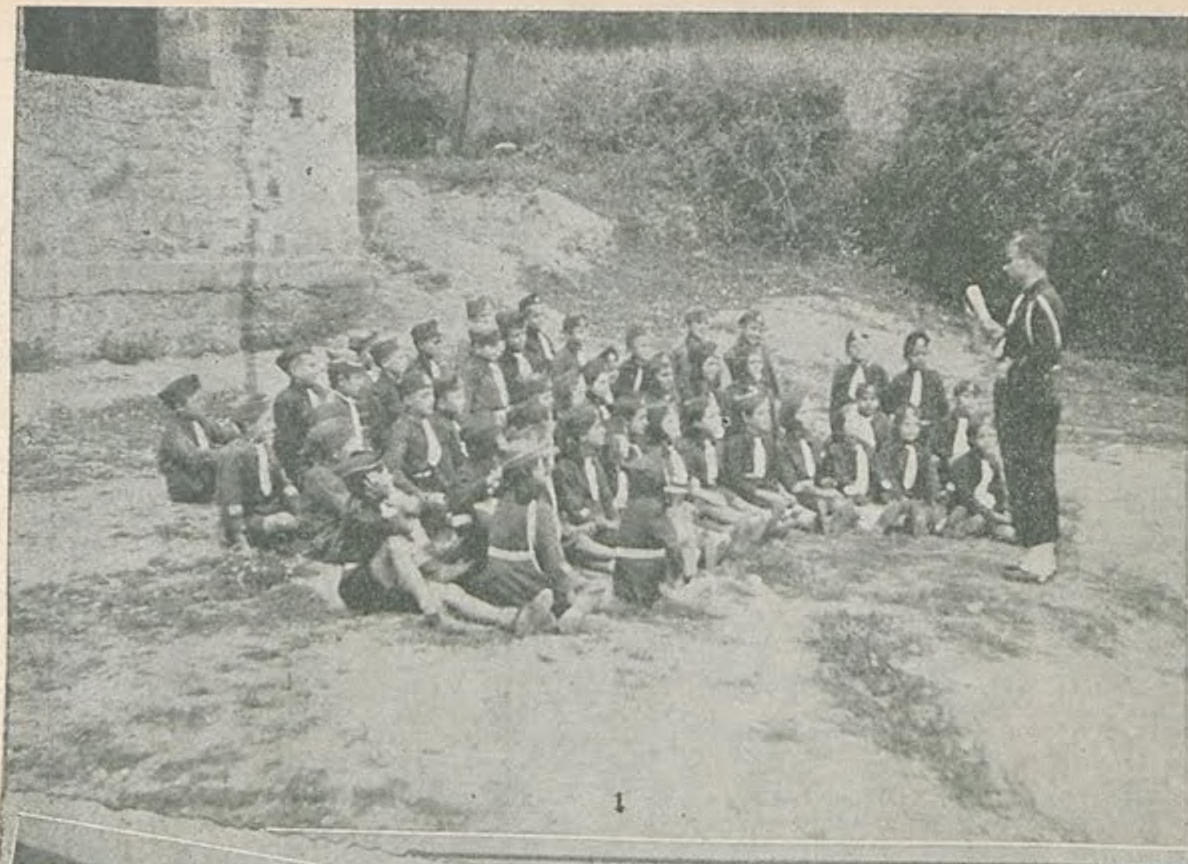
κούει πάντα τὴ λαλιά τοῦ Κυρίου καὶ βλέπει μὲ πύρινα σημάδια χαράγμένα μπροστὰ τὰ σύνορα τοῦ χρέους τῆς.

Τώρα καὶ δυὸ χρόνια εἶχα πάρει μιὰν ἀπόφασιν. Ν' ἀποτραβηχτῶ σὲ μοναστήρι. Εἶπα: «Εἶναι καιρὸς πιά νὰ χαρῶ καὶ ἐγὼ τὴ γλυκειὰ γαλήνη» νὰ νοιαστῶ γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μου. Κι' ὅστερα αὐτὸ ἦταν πάντα τ' ὄνειρό μου.

Ἐνὰς ἅγιος ἄνθρωπος μ' ἀπώτρειψε ἀπὸ τοῦτ' ἐπὶ τὴν ἀπόφασιν... Ζῆ σὲ μακρινὲς σκῆτες σάν ἀγρίμι καὶ ἔχει λυώσει τὴ μάταιη σάρκα τοῦ στήν προσευχῇ καὶ τῇ νηστείᾳ. Ναι, δίχως ἄλλο, βρίσκεται, Ἰωσήφ, κοντύτερα ἀπ' ὅλους μας στὸν Κύριο καὶ μπορεῖ σωστότερα νὰ ἐρμηνεύῃ τὶς μουσικὲς ἀνεξιχνίαστες βουλές του...

(Ἀκολουθεῖ)

5

- 1) Σκαπανείς του λόχου Κολλινών 'Αρκαδίας
- 2) Μία ομάδα Φαλαγγιτών Λαρίσης φωτογραφία είχαν καλλιεργήσει οι ίδιοι.
- 3) Φαλαγγίται Σεργών σε μία καλλιεργητική
- 4) Φαλαγγίται Καβάλλας παίζοντας πετόσφαιρα
- 5) 'Από την ζωή των Φαλαγγιτιστών μας στην
- 6) Φαλαγγίτισσα: Καβάλλας σε μία συνάντηση
- 7) Φαλαγγίται και Σκαπανείς της Φ. Α. 105
- 8) Φαλαγγίτισσα και Σκαπάνισσα Ε.Ο.Ν.

...ας παρακολουθούν μαθήματα στο ύπαιθρο.
 Φυμμένη μπροστά σε θημωνιές σταριών που
 ή τους εξόρμησι.
 ...αιραν.
 ...ό στρατόπεδο «Ιωάννης Μεταξάς».
 ...ησι πετοσφαίρας.
 ...Γαστούνης.
 Μεσσήνης.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρίς Οικογένεια

(Συνέχεια
έκ του προηγούμενου)

Ακολουθήσαμε τον αδελφό του Μπόμπ, και σε λίγο μπήκαμε μαζί του στους σιωπηλούς δρόμους της πόλης. Έπειτα, με λίγα γυρίσματα, βρεθήκαμε σε μία προκυμαία, κι' ο αδελφός της θάλασσας μας κτύπησε στο πρόσωπο. Χωρίς να μας πη τίποτα, ο αδελφός του Μπόμπ μας έδειξε ένα μικρό πλοίο σαν καΐκι. Καταλάσαμε πως ήταν δικό του.

— Υστερ' από λίγα λεπτά βρισκόμαστε μέσα σ' αυτό το καΐκι κι' ο καπετάνιος μας κατέβασε σε μία μικρή καμπίνα.

— Δεν θα φύγουμε παρά σε δυο ώρες, μας είπε. Μείνετε εδώ και κανέτε ήσυχια.

Όταν κλειδώθηκε η πόρτα αυτής της καμπίνας, ο Μπατίνας, με ήσυχια, έπεσε στην αγκαλιά μου και με φίλησε. Δεν έτρεμε πια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'.

Ο «Κύκνος»

Μετά την αναχώρησι του αδελφού του Μπόμπ, το πλοίο έμεινε ήσυχο και για πολλήν ώρα δεν ακούγαμε παρά το σφύριγμα του ανέμου στα κατάρτια και το πάλασμα του νερού στην καρίνα. Άλλα λίγο-λίγο ζωήρεψε: βήματα αντήχισαν στο κατάστρωμα, σχοινία σύρθηκαν, καρουλάκι έτριζαν, τυλίχθηκαν και ξετυλίχθηκαν αλυσίδες. Έπειτα σηκώθηκε ένα πλοίο, το τιμόνι έστένανε και το πλοίο, γυρισμένο στο άριστερο πλευρό, άρχισε να κουνιέται. Είχαμε ξεκινήσει, είχα σωθή!

Το κούνημα, άργο κι' ήσυχο στην αρχή, δεν άργησε να γίνη γρήγορο κι' απότομο. Το πλοίο πήγαινε γοργώντας και τα κύματα του κυλούσαν πότε την πρόωρα και πότε το δεξί πλευρό.

— Καύμενε μου Μπατίνα! είπα πιάνοντας το χέρι του συντρόφου μου.

— Δεν πειράζει, μου αποκρίθηκε, αφού γλίστρωσε έσύ! Έπειτα ήξερα έγω πως θα είχαμε φουρτούνα. Από τ' άμαξι, έβλεπα τις κορφές των δένδρων να κουνιούνται κι' έλεγα: στη θάλασσα θα χορεύουμε. Και νά το!

Τη στιγμή εκείνη άνοιξε η πόρτα της καμπίνας μας.

— Αν θέλετε ν' άναψετε άπάνω, μας είπε ο αδελφός του Μπόμπ, δεν έχετε πιά φέδρο.

— Πού όποφείρε κανείς λιγώτερο; ρώτησε ο Μπατίνας.

— Κάτω, ξαπλωμένος.

— Εύχαριστώ, θα μείνω έδω.

Και ξαπλώθηκε στο πάτωμα.

— Ο μούτσος θα σάς φέρη ό,τι χρειάζε-
ται, είπε ο καπετάνιος.

— Μά να μην άργήση, αποκρίθηκε ο Μα-
τίνας, γιατί δεν άντέχω...

— Από τώρα;

— Ού, άρχισα πρό πολλού!...

Θέλησα να μείνω κοντά του, άλλα ο Μα-
τίνας μ' έστειλε στο κατάστρωμα λέγοντας:

— Έννοια σου για μένα, δεν πειράζει, σου
είπα, αφού σώθηκες έσύ. Ποιος θα μου τό-
λεγε, πως θα μου έκανε εύχαριστοί κι' η
ναυτία!

Ανέβηκα στο κατάστρωμα, άλλα δεν μό-
ρεσα να σταθώ, παρ' αφού δέθηκε καλά μ'
ένα σχοινί. Όσο μακριά μπορούσε να θβά-
νη το μάτι στο σκοτάδι της νύχτας, δεν έ-
βλεπα παρά μία θάλασσα άσπρη από τούς
αφρούς, που το μικρό μας πλοίο την έσχιζε
γοργά, γέροντας τόσο, που έλεγες πως θα
βουλιάζει. Άλλα δεν έδουλιάζε, όχι! Σηκω-
νόνταν πάλι σιγά-σιγά, ηρδούσε άπάνω στα
κύματα, σπρωγνόμενο από άνεμο δυτικό.

Γύρισα πρὸς τὴν ἐξῆρα. Τὰ φῶτα τοῦ λιμα-
νίου φαινόταν τώρα σὰν ἀμυδρά σημάδια
στὴ μαύρη καταχνιά καί, βλέποντάς τα ν' ἀ-
δυνατίζουν καί ν' ἀχάνονται τὸ ἐνὰ κατόπιν
τοῦ ἄλλου, ἀποχαίρειται τὴν Ἀγγλία μὲ τὸ
γλυκὸ αἶσθημα τῆς ἀπελευθέρωσης.

— Αν έξακολουθήση ο ίδιος αέρας, μου εἶ-
πε ο καπετάνιος, τὸ βράδυ, ὅχι πολὺ ἀργά,
θα φθάσουμε στὸ Ἰζινύ. Εἶναι καλὸ καΐκι ἡ
«Ἐκλειψίς»!

— Ὀλάκερη μέρα στὴ θάλασσα, περισσότερον
μάλιστα ἀπὸ μιά μέρα, τί θα τραβοῦσε ὁ
Ματίνας!... Καί νά λὲθ πὼς τὸν ἔκανε τώ-
ρα εὐχαριστοί ἡ ναυτία!

— Ὡστόσο πέρασε κι' αὐτὴ ἡμέρα... Ἀπὸ
τὸ κατάστρωμα κατέβηκα στὴν καμπίνα κι'
ἀπὸ τὴν καμπίνα ἀνέβηκα στὸ κατάστρωμα.
— Ἐτοί πέρασα τίς ὥρες μου. Καί μιά σι-
γὴ, ἐνῶ μιλοῦσα μὲ τὸν καπετάνιο, αὐτὸς
ἀπλῶσε τὸ χέρι του πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ καί
μὲ ἔδειξε μιά ψηλὴ ἀσπρὴ κολώνα πού ξε-
χώριζε σ' ἕνα φόντο γαλάζιο.

— Τὸ Μπαρφέρ, μου εἶπε.

— Τσακισθῆκα νὰ κατέβω, γιὰ νὰ δώσω τὴν
καλὴ εἰδησιὴ στὸ Ματίνα: εἴμαστε στὴ Γα-
λλία! Ἀλλὰ ἡ ἀπόστασι ἀπὸ τὸ Μπαρφέρ στὸ
Ἰζινύ ἦταν ἀκόμα μεγάλη, γιὰτὶ ἔπρεπε νὰ
τριγυρίσουμε ὅλη σχεδὸν τὴ χερσόνησο τοῦ
Κοτάντεν, γιὰ νὰ μποῦμε στὸν ποταμὸ Βέρα.

— Ἐπειδὴ ἦταν ἀργά, ὅταν ἡ «Ἐκλειψίς» ἐ-
πλεύρισε στὴν ἀποβάθρα τοῦ Ἰζινύ, ὁ καπε-
τάνιος εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μὴς ἀφήσῃ νὰ
κοιμηθῶμε στὸ πλοῖο! κι' ἔτσι μόνον ἄλλο
πρῶτον ἀποχαίρειται.

Εὐχαριστοῦμε τὸν ἀδελφὸ τοῦ Μπόμπ ὅ-
πως ἔπρεπε.

— Ὅταν βελήσετε νὰ γυρίσετε στὴν Ἀγ-
γλία, μας εἶπε μὲ μιά δυνατὴ χειραψία, ἡ
«Ἐκλειψίς» φεύγει ἀπὸ δὴ κάθε τρίτη κι' εἶ-
ναι πάντα στὴ διάθεσί σας.

Εὐγενικὴ ἡ πρότασι βέβαια, μὰ δὲν εἶχα-
με καμμίαν ὀρεξί νὰ τὴν δεχθῶμε, οὐτε ἐγώ,
οὐτε ὁ Ματίνας, γιὰτὶ δὲν εἴχαμε καί κανέ-
να σκοπὸ νὰ ξανασχίσουμε τὴ θάλασσα τόσο
γρήγορα...

Βγήκαμε στὸ Ἰζινύ μὲ τὰ ροῦχα μας μό-
νον καί μὲ τὰ ὄργανά μας, — γιὰτὶ ὁ Μα-
τίνας εἶχε θυμῆθῃ νὰ πάρῃ καί τὴν ἄρπα μου,
ποῦ τὴν εἶχ' ἀφήσει στὴν παράγκα τοῦ Μπόμπ
τὴ νύκτα ἐκείνη πού εἶχα πάει στὸ ξενοδο-
χεῖο τῆς Μεγάλης Βασιλειῆς. Οἱ σάκκοι
μας ὅμως, μὲ ὅτι εἶχαν μέσα, ἔμειναν στ'
ἀμαξία τῆς οἰκογενείας Δρίσκολλ. Αὐτὸ μὰς
στενοχωροῦσε κάπως, γιὰτὶ δὲν μπορούσαμε
ν' ἀρχίσουμε τὴ συνθησμένη μας ζωὴ χωρὶς
πουκαμία, χωρὶς κάλτσες καί προπαντὶν χω-
ρὶς χάρτη. Εὐτυχῶς πού ὁ Ματίνας εἶχε φυ-
λαγμένα δώδεκα φράγκα, καθὼς καί τὸ μερ-
τικό μας ἀπὸ τὴ συντροφία πού εἴχαμε κάμει
μὲ τὸν Μπόμπ, ἐκκοιδίου σελλίνια, δηλαδὴ
εἰκοσιπέντε φράγκα καί πενήντα. Ὅα' αὐτὰ
ἔκαναν σαράντα σχεδὸν φράγκα, πού γιὰ μὰς
ἦταν κάτι τί. Ὁ Ματίνας θέλησε νὰ τὰ δώ-
σῃ στὸν Μπόμπ, γιὰ τὰ έξοδα τῆς φυγῆς μου!

Μὰς δέχθηκε μὲ καλωσύνη ὁ ἀδελφός
τοῦ Μπόμπ.

μὰ ὁ Μπόμπ ἀποκρίθηκε πὼς δὲν πληρώνονται
οἱ φιλικὲς ἐπιτηδεῖς καί δὲν θέλησε νὰ δε-
χθῇ οὐτε λεπτό.

Ἡ πρώτη μὲς λοιπὸν δουλειά, ἀμα βγή-
καμε ἀπὸ τὴν «Ἐκλειψίς», ἦταν νὰ βρούμε
κανένα παλιὸ στρατιωτικὸ σάκκο καί ν' ἀγο-
ράσουμε δύο πουκάμισα, δυὸ ζευγὴ κάλτσες,
ἕνα κομμάτι σαποῦνι, ἕνα κτενί, κλωστή,
κουμπιά, βελόνες καί τέλος κάτι πού μὰς
ἦταν ἀκόμη πιὸ ἀπαραίτητο ἀπὸ τὰ τόσα χρῆ-
σιμα αὐτὰ πράγματα: ἕνα χάρτη τῆς Γα-
λλίας.

Ἀλήθεια, πού θα πηγαίναμε τώρα πού εἶ-
μαστε στὴ Γαλλία; Ποιὸ δρόμο ἔπρεπε νὰ πά-
ρουμε; Πὼς νὰ διευθυνοῦμε;

Αὐτὸ συζητοῦσαμε βγαίνοντας ἀπὸ τὸ Ἰζι-
νύ, ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ Μπαγιέ.

— Ἐγὼ δὲν ἔχω καμμίαν προτίμησι, εἶπε
ὁ Ματίνας, κι' εἵμαι πρόθυμος νὰ πάω δεξιὰ
ἢ ἀριστερά. Ἐνὰ μόνον πράγμα θέλω.

— Τί;

— Ν' ἀκολουθῶμε κανένα ποταμὸ ἢ κα-
νένα κανάλι, γιὰτὶ ἔχω μιά ἰδέα.

Κί' ἐπειδὴ δὲν τὸν ρώτησα ποῖα ἦταν ἡ
ἰδέα του, ὁ Ματίνας ἐξακολουθῶσε:

— Βλέπω πὼς πρέπει νὰ σοῦ τὴν ἐξηγήσω.

— Ὅταν ὁ Ἀρθόδοξος ἦταν ἀρρωστός, ἡ κυρία
Μιλλιγκαν τὸν ταξίδευε μὲ τὸν «Κύκνος» κι'
ἔτσι τὸν ἀπάντησε.

— Μὰ δὲν εἶναι πιά ἀρρωστός.

— Δηλαδὴ εἶναι καλλίτερα. Γιατ' εἶχε ἀρ-
ρωστήσῃ πιὸ πολὺ καί σώθηκε μὲ τίς φρονι-
τίδες τῆς μητέρας του. Ἡ ἰδέα μου λοιπὸν
εἶναι πὼς, γιὰ νὰ τὸν γιατρέψῃ στὴν ἐντέ-
λεια ἡ κυρία Μιλλιγκαν τὸν ταξιδεύει πάλι
στοὺς ποταμούς, στὰ ποτάμια καί στὰ κανά-
λια τῆς Γαλλίας μὲ τὸν «Κύκνος». Ὡστε ἂν
ἀκολουθῶμε κανέν' ἀπ' αὐτὰ, κι' ἔχουμε
τύχη, μπορεῖ ν' ἀπαντήσουμε τὸν «Κύκνος».

— Καί ποῖος σοῦ εἶπε πὼς ὁ «Κύκνος»
βρίσκεται στὴ Γαλλία;

— Κανένας. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ «Κύκνος» δὲν
μπορεῖ νὰ ταξιδεύῃ στὴ θάλασσα, ὑποθέτω
πὼς δὲν θάσουε ἀπ' τὴ Γαλλία. Ἐπειτα, τί
θα χάσουμε;... Ἐγὼ θέλω νὰ βρούμε τὴν
κυρία Μιλλιγκαν κι' ἡ γνώμη μου εἶναι πὼς
πρέπει γι' αὐτὸ νὰ κάμουμε ὅ,τι μπορούμε.

— Ἀρ' ἡ Λίζα, ὁ Ἀλέξης, ὁ Βενιαμίν, ἡ
Στεφανία;

— Θὰ τοὺς ἱδοῦμε κι' αὐτούς, ἐνῶ θὰ ψά-
χνουμε γιὰ τὸν «Κύκνος». Πρέπει νὰ φάσουμε
σὲ κανένα ποτάμι ἢ σὲ κανένα κανάλι. Ἀς
δοῦμε στὸ χάρτη ποῖος εἶναι ὁ πλησιέστε-
ρος ποταμός.

Ἀπλώσαμε τὸ χάρτη στὴ γλῶσσι τοῦ δρόμου
καί ζητήσαμε τὸν πλησιέστερον ποταμό. Ἦ-
ταν ὁ Σηκουάνας.

— Ὡραία! εἶπε ὁ Ματίνας. Νὰ πάμε στὸ
Σηκουάνα.

— Ὁ Σηκουάνας περνᾷ ἀπὸ τὸ Παρίσι.

— Καί τί ἔχει νὰ κάνει αὐτό;

— Ἐχει καί πολὺ. Ἀκούσα τὸν Βιτάλη
νὰ λὲθ πὼς ὅταν θέλουν νὰ βροῦνε κάποιον,
στὸ Παρίσι πρέπει νὰ ψάξουν. Ἀν ἡ Ἀγγλι-
κὴ Ἀστυνομία μὲ γυρεύῃ γιὰ τὴν κλοπὴ τοῦ
Ἁγίου Γεωργίου, δὲ θέλω νὰ μὲ βρῇ. Τότε
δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὸ σκάσουμε.

— Μὰ μπορεῖ ἡ Ἀγγλικὴ Ἀστυνομία νὰ
σὲ πιάσῃ καί στὴ Γαλλία;

— Δὲν ξέρω, μὰ ἂν εἶν' ἔτσι, δὲν πρέπει
νὰ πάμε στὸ Παρίσι.

— Μὰ δὲν κάνει ν' ἀκολουθῶμε τὸ Ση-
κουάνα ὡς τὰ περίχωρα τοῦ Παρισιῶ, νὰ
τὸν ἀφήσουμε καί νὰ τὸν πάρουμε πάλι πα-
ρακάτω; Δὲν ἐννοῶ κι' ἐγὼ νὰ ἱδῶ τὸν Γα-
ροφύλη!

— Ὁ πιστεύω!

— Ἀς κάνουμε λοιπὸν ἔτσι. Θὰ ρωτοῦμε
τοὺς βορκαρῆδες, τοὺς ναυτεῖς, τοὺς ἐργά-
τες στίς προκυμαίες τοῦ ποταμοῦ! ἐπειδὴ
ὁ «Κύκνος», μὲ τὴν βεράντα του, ξεχωρίζε
ἀπὸ τὰλλα πλοία, θὰ μὰς ποῦν ἂν τὸν εἶδαν
στὸ Σηκουάνα, θὰ τὸν ζητήσουμε στὸ Λέι-
γρη, στὸ Γαροῦνα, σ' ὅλους τοὺς ποταμούς
τῆς Γαλλίας ὡς πού νὰ τὸν βρούμε.

Δὲν εἶχα νὰ προσάλω ἀντιρρήσεις στὸ σχέ-
διο αὐτὸ τοῦ Ματίνα. Κί' ἀποφασίσαμε νὰ
πάμε στὸ Σηκουάνα, γιὰ ν' ἀκολουθῶμε
τίς ὁχθές του πρὸς τ' ἀπάνω.

(Ἀκολουθεῖ)

«Όταν κάποια ξένη, είπε στην Γοργώ, την γυναίκα του ηρωικού βασιλιά Λεωνίδα, που το όνομά του γράφτηκε με ανεξίτηλα γράμματα στις Θερμοπύλες, ότι από όλες τις γυναίκες της Ελλάδας μόνον οι Λακωνικές εξουσίαζαν τους άνδρες των, η όπριφρηνη Σπαρτιάτισσα απάντησε αγέρωχα:

«Αλλά και μόνον έμεις οι Λακωνικές γεννούμε άνδρες».

Στην λακωνική αυτή απόκριση βρίσκεται ολόκληρο το πνεύμα της αγωγής της αρχαίας Σπάρτης.

Ο νομοθέτης που συνέλαβε την ιδέα, την μακρινή εκείνη εποχή, να διαπλάσει μία κοινωνία σύμφωνα με ώριμες αντιλήψεις, δεν περιωρίστηκε σε ήμιμετρα. Έπιασε το ζήτημα από την ρίζα του. Δεν καθόρισε απλώς την αγωγή του παιδιού. Προχώρησε περισσότερο. Θέλησε το παιδί που θα γεννηθώ να είναι γερό, ώστε να μπορεί να αντισταθεί ασήπια. Για το αυτό φρόντισε μαζί με όλα και πριν από όλα να ανατρέψει τις νέες της Σπάρτης κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να εξελισσώνται σε υπέροχες γενιές, υγιείς, ικανές για τεκνοποιία και σύγχρονα αξίες να αναβήσουν και να ανθίσουν την ανατροφή των παιδιών τους έτσι που αρμοίς στο αστήριτο και λιτοδίαιτο πνεύμα της Σπαρτιατικής κοινότητας.

Για να το επιτύχει αυτό, ο νομοθέτης έδωσε τελείως αντίθετη αγωγή στις νέες της Σπάρτης, από την αγωγή που έδιδετο σε αυτές στην άλλες πολιτείες της Ελλάδας.

Η νέα στη Σπάρτη ανατροφή έλευθερα και σχεδόν όμοια με τους νέους.

Ενώ στις άλλες πόλεις οι νέες ήταν κλεισμένες μέσα στον γυναικωνίτη και δεν μάθαιναν παρά πως να φανούν, οι Σπαρτιατισσές, εγυμνάζοντο όπως και οι νέοι. Η καθήκοντική ζωή που ζούσαν οι νέες στις άλλες Έλληνικές πόλεις ήταν άγνω-

στη στη νέα της Σπάρτης. Η Σπαρτιατισσά έπρεπε να φροντίσει να αναπτύξει το σώμα της, να γίνει εύρωστη και δυνατή.

Η Σπάρτη ήθελε γυναίκες-μητέρες. Για τις δουλειές του σπιτιού δεν ενδιαφέρει και πολύ. Όχι μόνο γιατί ήταν απλή η ζωή των Σπαρτιατών, η φροντίδα του νοικοκυριού δεν ήταν μεγάλη, μά κι ακόμα γιατί ο νομοθέτης γνώριζε πως τα θανάτα και τις σπιτικές δουλειές μπορεί ο ανάγκη να τις κάνουν κι οι δούλες, δεν μπορούσαν όμως αυτές να δώσουν γνήσια και άρτια Σπαρτιατόπαιδα όπως εκείνος ήθελε.

Τα κορίτσια λοιπόν της Σπάρτης ανατρέφοντο λιτά και ασήπια όπως και οι νέοι.

Τα κορίτσια έπαιρναν μέρος στα γυμνάσια των αγοριών, έτοιμάζονταν να έκτισουν την ανδρεία και την σωματική ευεξία. Το κάλλος προσπαθούσαν να το πετύχουν και να το αναπτύξουν με την άσκηση του σώματος κι απέφευγαν τα ψεύτικα και βλαβερά κοσμητικά. Τα άρματα και τα φτιασιδικά έθεωρούντο ανάξια για μία πραγματική και γνήσια Σπαρτιατισσά και γενικά για κάθε Σπαρτιατισσά. Όσοι δε τολμούσαν να κατασκευάσουν μέσα στη Σπάρτη καλλυντικά εξωρίζοντο, γιατί, όπως ανέφερε η σχετική άγραφη παράδοση, χαλούσαν λέει το λαιμό.

Αυτό που συνέβη στας Αθήνας με την γυναίκα του Ισχυράχου, που έζησε μέσα στο πατρικό της σπίτι δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια τόσο περιωρισμένη, ώστε δεν ήξερε παρά μόνο να

κλώβη, να φανεί και να δίδη στις υπηρέτριες της δουλειά για να φανούν, δεν μπορούσε να συμβεί ποτέ στη Σπάρτη.

Στη Σπάρτη η νέα εγυμνάζετο στις παλαιότερες. Η αγωγή της δεν έπρεπε να ύστερη σε τίποτε του αρρενωπού. Αγώνες δρόμου, αγωνιστούν μεταξύ νεανίδων, συμμετείχαν σε πομπές και χορεύαν και τραγουδούσαν μπροστά στον λαό.

Τα μυρωμένα θερμά λουτρά, όπως και για τους νέους, ήταν άγνωστα στις νέες. Ελούοντο, όπως και οι άνδρες, μόνο στα κρύα και γάργαρα νερά του Εύρωτα.

Ετσι η μαλθακή ζωή ήταν άγνωστη στις γυναίκες της Σπάρτης. Όπως και οι άνδρες, ήταν και εκείνες λιτές. Η πολυτέλεια στην φορεσιά τους ήταν άγνωστη. Τα ρούχα των δεν διέφεραν από τα ρούχα των ανδρών. Μέσα στο σπίτι οι γυναίκες φορούσαν μόνον το χιτώνιον, οι δε νέες παρθένες φορούσαν μόνον αυτό κι έξω από το σπίτι.

Καμιά ανηθικότητα δεν υπήρχε στις σχέσεις των νέων με τις νέες και δεν έθεωρείτο καθόλου άπρεπο να βλέπουν στους αγώνες και τις πομπές τις παρθένες οι νέοι, γιατί συντηρήσει αμοιβαίους σεβασμούς και ήταν ξένη ο αμορφία τα φύλα κάθε άπρεπια.

Ετσι, οι νέες, οι μέλλουσες δηλαδή μητέρες της Σπάρτης, αποκτούσαν εύρωστα σώματα, ασκούμενες στην πάλη, τον δίσκο, τον δρόμο και το ακόντιο. Σύγχρονα αποκτούσαν ευγενικά και περήφανα αισθήματα, γινόντουσαν εξαιρετικά φιλότιμες κι η αρετή τους ήταν παροιμιώδης.

Καλές μητέρες, γνώριζαν να ανατρέφουν τα παιδιά τους, ως ότου η πολιτεία θ' ανέλαμπε την αγωγή τους.

Με τον τρόπο αυτό ανατρέφοντο οι περίφημες εκείνες Σπαρτιατισσές μητέρες, που όταν έδιναν την άσπια στον άντρα ή το παιδί τους, του έδιναν μόνο μία συμβουλή: «Η τάν ή επί τάς». «Ετσι ανατρέφοντο οι μητέρες εκείνες, που όταν τους ανήγγελλαν ότι το παιδί τους σκοτώθηκε στον πόλεμο, ρωτούσαν να μάθουν αν το θανατηφόρο τραύμα το έλαβαν στο στήθος ή στην πλάτη. Ακόμα έτοιμες ανατρέφονταν οι γυναίκες που δεν καταδεχόντουσαν να πάρουν άνδρα τους εκείνον που θα κατηγορείτο για δειλός.

Εκτός τούτου οι νέες δεν επέτρεπε να παντρευτούν παρά μόνο σε ώριμη ηλικία, για να μπορούν να βαστάσουν τα βάρη και τις φροντίδες του γάμου.

Ο Σπαρτιατικός νόμος που προέβλεπε για το γάμο ήταν αστήριτος. Αναφέρεται δέ πως όταν ο βασιλιάς Αρχιδάμος παντρεύτηκε και πήρε μία μικρόσωμη και άρρωστη γυναικα, οι Σπαρτιάτες του επέβαλαν πρόστιμον βαρύ, γιατί με τον γάμο του αυτόν δεν έπρόκειτο να τους δώσει βασιλείς αλλά «βασιλειάδας», μικρά δηλαδή και άσθενικά βασιλίσκια.

Αλλά ο νομοθέτης δεν φρόντισε μόνο να προετοιμάσει εύρωστες μητέρες, αλλά και ώριμους γενικότερα τα παιδιά τους. Δίδοντας μεγάλη σημασία στην απόκτηση παιδιών, ο νομοθέτης έθεσεν τον υποχρεωτικό γάμο κι επέβαλε βαρείες τιμωρίες στους αγνώστους. Ετσι η αγάμη αποτελούσε ατίμια στην Σπάρτη. Ο αγάμος έστερείτο του δικαιώματος να παρίσταται στις γυμνοπαιδίες, καθώς και τις διαφορές άλλες ένδειξεις τιμής και σεβασμού που απειλάμβαναν οι προεστέροι.

Αντίθετα οι πολύτεκνοι έπροστατεύοντο ιδιαίτερες τιμές, απένεμοντο ιδιαίτερες τιμές.

I. N. B.

Η ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Το πρώτον έργο του φιλοτελιστού, όταν πρόκειται να επικολληθεί το γραμματόσημον εις την οικείαν θέσιν του λευκώματος του είναι, όπως έγραφεμεν εις προηγούμενον φύλλον, το καθήκον αυτού, εάν είναι σφραγισμένον, καθ' όν τρόπον υπειδείξαμεν. «Υστερα απ' αυτό, από τα διάφορα όμοια γραμματόσημα της αότης αξίας και τύπου θα ξεκαθαρίσει το καλλίτερον. Δηλαδή να έχη όλα τα δονατικά του, να είναι γερό και να είναι ελαφροσφραγισμένο. Τα γραμματόσημα με βαρύ σφράγισμα ή με δύο σφραγίδας πρέπει να αποφεύγονται από τας σελίδας της συλλογής. Εκτός εάν τοποθετούνται προσωρινώς δια να αντικατασταθούν με την πρώτην ευκαιρίαν με γραμματόσημα πρώτης έκλογής.

Το Υπουργείον των Τ. Τ. Τ., το όποιον τελειύσαν περίοδον επιδεικνύει εξαίρετικόν ενδιαφέρον δια να περιποιηθεί τοις φιλοτελιστάς, έχει αναρτήσει εις το Ταχυδρομικόν Ιδρυματικόν γραμματοκείμενόν «δια τοις φιλοτελιστάς», όπου τα εις αυτό ριπτόμενα γραμμάτια ή έντυπα σφραγίζονται με εξαίρετικήν επιμέλειαν, ελαφρώς και με την σφραγίδα να καταλαμβάνη την μίαν γωνίαν του γραμματοσημου

μόνον. Όλα τα παράπονα των φιλοτελιστών δια το βαρύ σφράγισμα λαμβάνονται απ' όμην υπό του Υπουργείου, εις το όποιον όφειλεται και η έκλείπτουσι των γραμμάτων των διαφόρων ταχυδρομικών, δια να πραγματοποιηθή ελαφρότερον σφράγισμα.

Όταν λοιπόν εκλέξωμεν το γραμματόσημον δια την συλλογήν μας, τελειον υπό πάσαν φιλοτελικήν άποψιν, θα το κολλήσωμεν εις την συλλογήν μας με την βοήθειαν μικράς λαβίδος ειδικής, μεταλλικής, και των μικρών γομαρισμένων χαρτιών, τα όποια εύρισκονται εις όλα τα φιλοτελικά καταστήματα. Και τα δύο αυτά φιλοτελικά είδη προέρχονται από την Εύρώπην. Τα γραμματόσημα, όπως έγραφαμεν, είναι λεπτόν είδος, και δεν πρέπει ποτέ να τα πιάνωμε με το χέρι μας, δια να μη τα καταστρέψωμεν άθελα. Δια δε το κολλήμα αυτών εις την συλλογήν μας, τσακίζομε το χαρτόκι, που είναι γνωστό φιλοτελικώς ως papier gomme, εις δύο άνισα μέρη. Και το μέν μικρότερον επικολώμεν ελαφρώς εις το επάνω μέρος της όπισθας επιφανείας του γραμματοσημου, το δι άλλο επίσης ελαφρώς επί του λευκώματος. Και έτσι, οποτεδήποτε βελήσωμεν, ήμπορούμε

να το άποσπάσωμεν χωρίς ούτε το γραμματόσημο να όποσθ ή λάβην, ούτε και το λεύκωμα.

***

Εις το κεφάλαιον αυτό της έπιλογής του γραμματοσημου δια την συλλογήν μας αναπτύσσεται εξαίρετική ή παρατηρητικότητα του συλλέκτη, ή συγκειρωμένη προσοχή του όποιου εις το προς έπιλογήσιν γραμματόσημον θα ανακαλύψη και τας τυχόν παραλλαγάς του ή λάβη. Και κατόπιν συνηθίζει το ματι και τα άνακαλύπτει μόνο του.

Σημειώνωμεν μερικά λάθη δύσκολα, εις τα πλέον εύρύτατα κυκλοφορήσαντα Ελληνικά γραμματόσημα, της σειράς 1927, της καλουμένης «τοπίας». Εις αυτήν, όπως είναι γνωστό, το γραμματόσημον της μίας δραχμής παριστά το Θρονον, των τριών δραχμών το θωρηκτόν «Αβέρωφ» και των 5 δραχμών την Ακαδημίαν. Και τα τρία αυτά είναι δίχρωμα, και έπομένως εξετυπώθησαν δύο φορές εις το πιεστήριον. Την πρώτην έτυπώθη το πλαίσιον και την δεύτεραν ή εικών του κέντρου του γραμματοσημου. Αλλά φαίνεται ότι κατά την δεύτεραν τύπωσιν εν φύλλον άπό κάθε είδος του γραμματοσημου αυτού ό εργάτης έβαλεν εις το πιεστήριον άνάποδα, και όλόκληρον το φύλλον εξετυπώθη με «αντετραμμένον το κέντρον», όπως λέγεται φιλοτελικώς centre renverse. Οι εκπρόσωποι του Δη-

μοσίου που παρέλαβον τότε τα γραμματόσημα αυτά κατά δεομίδας δεν το έπρόσεξαν, όπως και οι όπάλληλοι των διαφόρων ταχυδρομείων, οι όποιοι τα έπέλασαν. Και έτσι εκυκλοφόρησαν, αλλά δεν έπαισαν, φαίνεται, εις χείρας φιλοτελιστών, διότι έχάθησαν σχεδόν όλα.

Το μονόδραχμον έφάνη εις την φιλοτελικήν «Εκθεσιν της Νέας Υόρκης πρό πενταετίας και ήγοράσθη από τον Έλληνα συλλέκτην κ. Αλεξ. Αργυρόπουλον αντί μεγάλου ποσού εις δολάρια. Φέρει καθαρά την σφραγίδα Καστορίας, και αποδεικνύει ότι εκυκλοφόρησεν από το Ταχυδρομικόν της πόλεως εκείνης. Δεν άνεκαλύφθη άλλο. Το πενταδράχμιον το φύλλον εκυκλοφόρησεν όλόκληρον από το ταχυδρ. παράρτημα του Συντάγματος, και έστάλη όλόκληρον εις το έξωτερικόν επί απλών έπιστολών και συστημείων. Από το φύλλον αυτό εύρέθησαν 5-10 τεμάχια, έκαστον των όποιων τιμάται πέντε χιλιάδας δραχμών.

Από το τριδραχμον εύρέθη εν μόνον εις Λάρισα, ταχυδρομικόν από άγνωστον Ταχυδρομικόν, διότι δεν φαίνεται καθαρά ούτε πλήρης ή σφραγίς του, και κατά τον έξην τρόπον, που αποδεικνύει την όρείαν παρατηρητικότητα των συλλέκτην και θα περιγράφωμεν εις το έπομενον φύλλον.

«Ο κάθε άνθρωπος δεν είναι μόνος του. Έκτελει μίαν εργασία και μαζί με τους ανθρώπους οι οποίοι έκτελούν την αυτήν εργασία και έχουν τα αυτά συμφέροντα και τās αὐτὰς σκέψεις, τās αὐτὰς ἀνάγκας, ἀποτελεῖ ἓν σύνολον».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Κάθε φορά από αυτή τη σελίδα στέλνω τη σκέψη μου σε σένα και προσπαθώ με κάθε μέσο και με κάθε τρόπο να επικοινωνήσω μαζί σου. Ἀγωνίζομαι μ' ὅλη μου τὴ δύναμι, μ' ὅλη μου τὴν τρυφερότητα γιὰ σένα και μ' ὅλο μου τὸν ἐνθουσιασμό γιὰ τὸ ἐθνικό μας σημερινὸ ζήτημα νὰ φθάσω ὡς τὸ κατώφλι τῆς ψυχῆς σου και νὰ μιλήσω με τὸ βαθύτερό σου ἐγώ, ἔτσι πολὺ κοντά, πολὺ μυστικά! Θέλω νὰ σε κάνω νὰ νοιώσης ἀληθινὰ τὴν ἐποχή μας ὅχι μονάχα στὰ ἐξωτερικά της φαινόμενα, ἀλλὰ πρὸ πάντων στὴν ἐσωτερική της ὕψι, στὴν ἐξαιρετική της ὑπόστασι, γιατί εἶναι μιά σπάνια ἐποχή, πού θὰ γίνῃ σταθμὸς στὴν ἐθνική και φυλετική μας ἱστορία. Τέτοιες ἐξαιρετικές ἐποχές ἀπαιτοῦν ἀμειλίκτη και ἐξαιρετικούς ἀνθρώπους, δυνατοὺς χαρακτήρας. Κι' ἀφοῦ ξέρουμε ὅτι ἓνας χαρακτήρας φκιάνεται, δὲν εἶναι κάτι δεδομένο, δηλαδὴ δὲν γεννιέται (ἐκτός ἀπὸ μερικές κληρονομικές σωματικές και ψυχικές προδιαθέσεις πού μποροῦν ἄριστα ὡς καλὲς νὰ ἐξελιχθοῦν και ὡς βλαβερὲς νὰ καταπολεμηθοῦν) ἀλλὰ γίνεται, γι' αὐτὸ πρέπει ὅλοι μαζί νὰ ἀγωνιστοῦμε γιὰ τὸ φκιάσιμο χαρακτήρος ἑλληνικοῦ, ἀναγκαίου γιὰ τὴν ἐποχή μας. Ὅταν ὁ Ἀρχηγός μας, σάν μεγαλόπνοος Διαλαλητής, μᾶς ἀνήγγειλε τὸ ξημέρωμα τῆς ἐποχῆς αὐτῆς μᾶς τὸ ἐδήλωσε φανερά, ὅτι σήμερα χρειάζεται πλάι του γιὰ τὴ μελλοντική Ἑλλάδα νέους ἀνδρας και νέες γυναίκες, διαφορετικούς ἀπὸ τοὺς τῆς περασμένης ἐποχῆς. Χρειάζεται ἕναν νέον τύπον ἀνθρώπου με τὸν ὁποῖον νὰ συνεργασθῇ θέτοντας τὰ θεμέλια ἑνὸς νέου πολιτισμοῦ. Πέρασαν μόλις τέσσερα χρόνια ἀπὸ τότες και με γὰρὰ διαθλέπουμε τὰ πρῶτα σημάδια

τῆς γερῆς του θελήσεως γιὰ τὴ δημιουργία αὐτῆ τοῦ νέου ἀνθρώπου ἑλληνικοῦ τύπου. Ἐνὸς ἀνθρώπου, πού ἴσως στὴν ἀργότερη συστηματική του τελειοποίησι δὲν γνώρισε ἡ ἑλληνική Φυλή. Συναντοῦμε κάθε μέρα σὲ διάφορες κινήσεις και πράξεις τῆς νεολαίας τὰ χνάρια και τὴς γραμμὲς μιάς μεγαλειώδους μελλοντικῆς εἰκόνας. Γιατὶ τί ἄλλο εἶναι οἱ μικρὲς προσφορές, οἱ αὐθόρμητες θυσίες, οἱ ἠθικές ἀνωτερότητες, οἱ ἐνδείξεις ἀληθινῆς ἀλληλεγγύης, ἡ βαθειὰ τοῦ συνόλου ἐπίγνωσι, ἀκόμα τὸ χάρισμα τοῦ ἀνωτάτου θεικοῦ δώρου τῆς ζωῆς γιὰ τὸ σκοπὸ; Εἶναι τὸ σκίτσο τοῦ μεγάλου ταμπλὼ πού θὰ μᾶς παρουσιασθῇ αὐριο σ' ὅλο του τὸ μεγαλεῖο γεμάτο φῶς και λάμψι νὰ φωτίσῃ και νὰ καταυγάσῃ σάν προβολέας τὸ νέο μας πολιτισμὸ δείχνοντας τὴν ἀκατάλυτη τῆς ἑλληνικῆς Φυλῆς οὐσία και τὴν ἀνίκητη θέλησι τοῦ ἑνὸς πού γέννησε ἡ ἐποχή μας γιὰ νὰ ξεχώσῃ και νὰ φέρῃ στὸ φῶς και στὴν ἐξέλιξι τὴς ἀνώτατες τῆς Φυλῆς αὐτῆς ἀρετές, πού θαύμασε ἓνας κόσμος.

Φυσικά δὲν πάγει ἡ σοβαρὴ και μετέλεια ἐπίγνωσι τοῦ σκοποῦ τῆς σημερινῆς νέας γενεᾶς γιὰ νὰ προκαλέσῃ ἐπίδειξι στὸν κόσμον. Σκύβει στὸ ἐσώψυχό της και κατανοεῖ τὸν ἑαυτὸ της. Ἀπὸ κεί ξεκινώντας ἐτοιμάζεται γιὰ τὰ νέα θαύματα.

Τὴς σκέψεις αὐτὲς μοῦ γέννησε προχθὲς μιά γιορτὴ τῆς ἐργαζομένης Φαλαγγίτισσας στὸν Πειραιᾶ. Σεμνή, σοβαρή, ἀπλή γιορτὴ! Ἐτσι ὅπως και ἡ μέρα τῆς 4ης Αὐγούστου γιὰ τὴν ὁποία γίνονταν, ἡ μέρα τῆς μεταστροφῆς τῶν πραγμάτων, τῶν ψυχῶν και

τῶν πνευμάτων. Πάνω στὴν ταράτσα τοῦ κινηματοθεάτρου «Παλλὰς», κοντὰ στὸν οὐρανὸ με φτερωμένη σκέψι, γιῶρταζε ἡ δουλεύτρα Φαλαγγίτισσα τὴν μέρα πού δίνει τὴ σφραγίδα στὴ σημερινὴ τῆς ζωῆς και στὴν αὐριανὴ συνέχισί της ὡς γυναίκας και μητέρας. Ἐνας ὁμαδικὸς συγκρατημένος ἐνθουσιασμός, μιά αὐθόρμητη συνολική ψυχική προσφορά. Κάτω ἀπὸ τὰ μάτια και τὴς ψυχῆς τῶν καλῶν Ἑγετῶν-Σμιλευτῶν τῆς ἑλληνικῆς νεανικῆς ψυχῆς (στὴν πρώτη γραμμὴ ὁ ἀκούραστος Κ.Ε.Ν. και ἡ Διοικήτρια κ. Λ. Μαντζούφα πού σάν ἀμπαῖ και παλῖρροια ξεσποῦσε ἀπάνω της ὁ ἐνθουσιασμός ὁμαδικῶν ἐκδηλώσεων μετὰ: Δὲν ζητοῦμε ἄλλο μηδὲν — νὰ μᾶς ζήσῃ ὁ Κ.Ε.Ν., ἡ Οὐφα, Οὐφα, ζήτω ἡ κυρία Μαντζούφα!) και τοῦ ἄλλου κόσμου πού πλημμύρισε τὴν ταράτσα, ἔδειξε ὅπως εἶπα και πρωτύτερα ἡ ἐργαζομένη Φαλαγγίτισσα τὴ νέα τῆς ψυχικῆς κατεύθυνσι. Δικαίωσε τὴν ἀναμφισβήτητη ἀλήθεια: Ὅταν ἓνα δέντρο τὸ ποτίσῃς, τὸ κλαδέψῃς, τὸ φροντίσῃς, θὰ σοῦ ἀποδώσῃ καρπούς. Καὶ ἡ ἐργαζομένη Φαλαγγίτισσα φανέρωσε προχθὲς, ὅτι δὲν εἶναι πιά ἓνα ἄτομο ἀφησμένο στὴν μηδαμινὴ του δύναμι και τύχη, ἀλλὰ μιά ὁμαδικὴ θέλησι, μιά συντονισμένη μετὰ τὸ σύνολο γραμμὴ, μιά δύναμι γιὰ νέες δημιουργίες. Τὸ ἀπέδειξε μετὰ τὴν ὁμαδικὴ ἀληθινὰ ἀριστοτεχνικὴ ἀπαγγελία τῶν διαφόρων ὕμνων τῆς δουλειᾶς, μετὰ τὸν πειθαρχημένο ὁμαδικὸ λαϊκὸ χορὸ, μετὰ τὸ καλοθαλμένο δημοτικὸ τραγοῦδι. Λίγη φροντίδα, λίγος κόπος χρειάστηκε γιὰ νὰ μῇ και τὸ ἐργαζόμενο κορίτσι στὴν κοίτη τοῦ ρεύματος πού εὐεργετικά δροσίζει τὴ χώρα μας. Φανερά και χωρὶς λοξοδρομήσεις μᾶς ἐδήλωσε τοὺς σκοπούς της στὸ ἴσως ὅχι τόσο τεχνικὸ ὅμως ἀπὸ τὴν καρδιά γραμμένο σκηνικὸ σκίτσο «Μιά παραμονὴ τῆς 4ης Αὐγούστου». Ξέρει τώρα ὅτι ἡ «εὐλογία τῶν ἑλληνικῶν χειρῶν» εἶναι τῶν δικῶν της χειρῶν ἡ δρᾶσι κι' ὅτι αὐτὰ τὰ χέρια σὲ μυριόδιπλη ἐπανάληψι χτίζουν ποικιλότροπα τὸ ὡραῖο Παλάτι τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ σύμφωνα μετὰ τὸ σχέδιο πού χάραξε στὸ μεγάλο του δράμα ὁ Ἀνθρώπος τῆς Μεγάλῃς Ἑλληνικῆς Ἐποχῆς.

Ζ. Καρ.

Τὴν Ζωὴν Μοῖν

Γ'. ΧΡΩΜΑ, ΧΡΟΙΑ, ΑΠΟΧΡΩΣΙΣ, ΤΟΝΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Κάθε σῶμα ἀνάλογως τῆς φυσικο-χημικῆς τοῦ συνθέσεως ἔχει τὴν ἰκανότητά νὰ ἐκλέγῃ, νὰ ξεχωρίσῃ, νὰ ἀναλῇ τὶς φωτεινὰς ἀκτίνες ποὺ δέχεται καὶ ἄλλες ἀπ' αὐτὰς ν' ἀπορροφᾷ καὶ ἄλλες νὰ ἐπιστρέφῃ, νὰ διαχέῃ στὴν ἀτμόσφαιρα. Γι' αὐτὸ κάθε σῶμα στὸν κόσμον ἔχει δικό του φυσικὸ χρῶμα. Τὰ χρώματα εἶναι ἅπαιρα ὅπως ἅπαιρος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν διαφορῶν σωμάτων καὶ οὐσιῶν. Μποροῦμε ὅμως νὰ ἐξουδετερώσουμε τὸ φυσικὸ χρῶμα ἐνὸς ἀντικειμένου καὶ νὰ τοῦ δώσουμε ἄλλο χρῶμα. Αὐτὸ γίνεται μετὰ τῆ βαφῆς, τῆ ζωγραφικῆς κλπ.

Ὅταν ἓνα ἀντικείμενον εἶναι π.χ. λευκὸ καὶ θέλομε νὰ φαίνεται κόκκινον, τότε τὸ βάφουμε μετὰ οὐσίαν ἰκανὴ νὰ ἀκτινοβολῇ κόκκινες ἀκτίνες, δηλαδὴ νὰ ἀπορροφᾷ ὅλες τὶς ἄλλες

ἀκτίνες τοῦ φωτός ποὺ δέχεται ἐκτός ἀπὸ τὶς κόκκινες ποὺ ἐπιστρέφει καὶ διαχέει στὴν ἀτμόσφαιρα.

Ὅταν θέλομε νὰ ἐκτάσουμε τὰ χρώματα καὶ πρὸ πάντων τὴν καθαρότητα τῶν ἀκτίνων, τὴν παραβάλλομε μετὰ τὶς ἀκτίνες τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος. Στὸν κόσμον εἶναι πολλὰ σπάνια τὰ σῶματα ποὺ ἀκτινοβολοῦν ἀκτίνες φυσικῶς ἀπλές, καθαρές, μονοχρωματικές ὅπως οἱ ἀκτίνες τῶν διαφορῶν ὁμάδων, ξεχωριστὰ τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος.

Ὅταν λέγομε γιὰ ἓνα σῶμα ὅτι εἶναι κόκκινον π.χ. ἢ γαλάζιον, στὴν πράξιν μπορεῖ τὸ σῶμα αὐτὸ ν' ἀντανάκλᾷ, νὰ ἀκτινοβολῇ καὶ ἄλλες ἀκτίνες μαζί μετὰ τὶς γαλάζιες ἢ τὶς κόκκινες. Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ περισσότερες εἶναι γαλάζιες καὶ κόκκινες, γι' αὐτὸ τὸ σῶμα φαίνεται κόκκινον ἢ γαλάζιον.

Ἄς ὑποθέσουμε ὅτι ἔχομε δύο σῶματα γαλάζια καὶ ὅτι τὸ ἓνα ἀκτινοβολεῖ καθαρὰς γαλάζιες ἀκτίνες μαζί μετὰ λίγες κόκκινες καὶ τὸ ἄλλο γαλάζιες μετὰ ἀφθονώτερες κόκκινες. Τὸ χρῶμα τοῦ πρώτου θὰ εἶναι πρὸ ἐντονα γαλάζιον, δηλαδὴ καθαρώτερον ἀπὸ τὸ δεύτερον. Τὰ δύο αὐτὰ γαλάζια σῶματα ἔχουν διαφορὰ χροία.

Ἡ γαλάζια χροία τοῦ πρώτου ἔχει μεγαλύτερη ἐνταση. Γιὰ τὰ δύο αὐτὰ σῶματα θὰ ποῦμε ἐπίσης ὅτι ἔχουν ἀπόχρωσις κοκκινωπή.

Ἡ χρωματικὴ ἐντασις τοῦ αὐτοῦ χρώματος διαφέρει ἀπὸ σῶμα σὲ σῶμα. Οἱ ἀκτίνες ποὺ συνοδεύουν τὶς κύριες ἀκτινοβολίες διαφέρουν ἐπίσης σὲ ποσότητα καὶ σὲ εἶδος ἀπὸ σῶμα σὲ σῶμα.

Ἀκατάβλητο δέλ- γητρο.

Ἐλαχε νὰ παρατηρήσετε ὅτι πολλὰς φορὲς ἓνα νόστιμον ἢ καὶ ὠραῖον κορίτσι γίνεται ἀντιπαθητικόν, γιὰτὶ συνηθίζει νὰ εἶναι κατωφιασμένον. Ἀγαπητὲς μου φίλες, δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσο εἶναι ὠραῖο γιὰ ἓνα νεὸ κορίτσι νὰ εἶναι εὐθυμὸν, γε-

λαστόν γιὰ ν' ἀκτινοβολῇ χαρὰ γύρω του.

Ἡ εὐθυμία εἶναι ἓνα θέλγητρο ἀκατάβλητον καὶ ἓνα ὅλον δυνατὸν γιὰ τὴν ἐπιτυχίαν στὴ ζωὴ.

Ὅταν μέσα στὰ μάτια σας λάμπῃ τὸ φῶς τῆς ψυχῆς σας, τῆς νεανικῆς, ποὺ πλατεῖα τὰ φτερά τῆς ἀνοιγνουν γιὰ τολμηρὰ δυνάμει, ὅταν στὸ πρόσωπό σας ἐκπληρώνεται ἡ αὐτοπεποίθησις γιὰ μελλοντικὰς ἐπιτυχίας, ποὺ θὰ δημιουργήσετε οἱ ἴδιες μετὰ τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἐργασίαν σας, δίνετε καὶ στὸν ἀπέναντί σας νὰ νοιώσῃ ὅτι ἔχει ἀπέναντί του μιὰ δυνατὴ ψυχὴ, ποὺ ὅτι καὶ ἂν συμβῇ θέλει ν' ἀντιβῇ μετὰ θάρρος τῆς ζωῆς καὶ τὸν γύρω τῆς κόσμου. Τότε τὰ ἐμπόδια εἶναι μικρότερα καὶ οἱ ἐπιτυχίες πρὸς δυ-

Κηλίδες σκουριάς.

Πολλὰς φορὲς μᾶς δυσχεστεῖ ἡ παρουσία μιᾶς κηλίδας πάνω σ' ἓνα ὁμοῖον σκεῦος ἢ τραπεζομασίδιον. Εἶναι σὰν μιὰ ἀνορθογραφία μέσα σ' ἓνα φροντισμένον χειρόγραφο. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ προσπαθοῦμε νὰ κρατοῦμε τὰ ρούχα μας, ὅσο τὸ δυνατόν, χωρὶς κηλίδες. Αὐτὸ φανερώνει τὴν καλὴν νοικοκυρά καὶ τὸ περιποιημένο σπίτι.

Γιὰ νὰ ἀφαιρέσουμε τὴν σκουριά ἀπὸ τὰ λευκὰ ὀφθαλμοῦ, τὰ πλυννά ἢ τὰ βαμβακερά, βρέγουμε τὴν κηλίδαν, τὴν πασπαλίζομε μετὰ κονιοποιημένον sel d'oselle δηλ. ἄλας τοῦ ὀξυζωϊκοῦ ὀξέος καὶ τὴν ἐκθέτομε στὸν ἀμῖο βράζοντος ὕδατος ἢ στὸν ἥλιον ἢ ἐπὶ ζεστοῦ ἀντικειμένου. Περνώντας διὰ τοῦ sel d'oselle ὁ ἀμῖος τοῦ ὕδατος ἐξατμίζεται τὸ ὕδατος τὸ ὁποῖον παρασύρει τὴν σκουριά. Εὐθὺς ὅμως ὡς ἐξαφανισθῇ ἡ κηλίς, εἶναι ἀνάγκη νὰ ξεπλυνθῇ πολὺ καλὰ μετὰ καθαρὸν νερὸ τὸ μέρος ποὺ ἐβάλαμε τὸ sel d'oselle, διότι διαφορετικὰ τὰ ἀσπρόρουχα θὰ καίῃ.

Οἱ κηλίδες σκουριάς προέρχονται συχνάτα ἀπὸ μαῦρον μελάνην ἢ ἀπὸ τὴν ἐπαφή τοῦ ὕγρου ἀσπρόρουχου μετὰ οἶδρον ὅχι γαλακτομένο.

Οὐσιώδης παρατήρησις. Τὸ sel d'oselle εἶναι ἀσφρόν δηλητηριον. Μὴν κάνετε χρῆσιν αὐτοῦ, ὅταν ἔχετε πληγὰς στὰ χέρια. Προσοχὴ ἀπὸ τὰ μικρὰ παιδιὰ.

νατὲς. Τότε οἱ μέρες κυλοῦν ὀχι βαριεῖς καὶ ἡ ζωὴ γίνεται πρὸς εὐχάριστη.

Ἡ εὐθυμία εἶναι τὸ καλλίτερον καλλυντικόν γιὰ κάθε νεανικὸν πρόσωπον, ἀλλὰ πρὸ πάντων γιὰ τὸ νεανικὸν εἶναι ἀπαραίτητον προσόν.

Κρέμα μετὰ μέλι.

Δόσις: 5 αὔγαν, 1/2 κεσὲ μέλι, 4 κεσὲδες καυτὸ γάλα, μιὰ πρέζα κανέλλα σκόνη, μιὰ πρέζα ἄλας.

Ἐκτέλεσις: Κτύπησε τὰ αὔγαν κρόκους καὶ ἄσπρα μαζί, ὅχι ὅμως τόσο πολὺ ὥστε νὰ ἀφρίσκει. Πρόσθεσε τὰ ὑπόλοιπα ὀ- λικά, ἀνακάτεψε καλὰ καὶ ψήσῃ το σὲ μέτριο φούρνον μέσα σὲ αἰμακίς φόρμες. Οἱ φόρμες κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ψησίματος πρέπει νὰ βρίσκονται σὲ ταψὶ μετὰ νερό.

ΠΑΓΩΤΟ ΜΕ ΜΕΛΙ

Δόσις: 150 δράμια γάλα, 6 κρόκους αὔγων, 1 κεσὲ μέλι, 150 δράμια κρέμα γάλακτος.

Ἐκτέλεσις: Ζέστανε τὸ γάλα. Κτύπησε μαζί τὸ μέλι καὶ τὰ αὔγαν, πρόσθεσε εἰς αὐτὰ τὸ καυτὸ γάλα. Μαγείρεψε τὸ μίγμα εἰς πολὺ χαμηλὴν φωτιά ἕως ὅτου ἀρχίσῃ νὰ πήξῃ. Βγάλε το ἀπὸ τὴν φωτιά, πρόσθεσε τὴν κρέμα καὶ ὅταν ἡ κρέμα κρυώσῃ πάγωσέ το.

Παρατήρησις: Ἡ κρέμα κάνει τὸ παγωτὸ πολὺ εὐγευστο, ἐλλείψει ὅμως αὐτῆς ἀναπληρώνεται μετὰ 100 δράμια γάλα.

ΜΠΙΣΚΟΤΑ ΜΕ ΜΕΛΙ

Δόσις: 3/4 κεσὲ μέλι, 2)3 κεσὲ ζάχαρι, 1/2 κεσὲ γάλα, 3 κουταλιές σούπας χοιρινὸ λίπος (ἐλλείψει τούτου οἰομένηποτε ἄλλο λίπος), 2 κρόκους αὔγων, 4 φλυτζάνια ἀλεύρι, 1/2 κουταλιά γλυκοῦ κοῦ ἀλάτι, 1 κουταλιά γλυκοῦ σκόνης κανέλλας, 1/2 κεσὲ φιλοκαμένη αμύγδαλα, 1/2 κουταλιά φαγητοῦ σόδα ἢ 2 κουταλιές γλυκοῦ.

Ἐκτέλεσις: Ἀνακάτεψε τὸ μέλι, τὴν ζάχαρι, τὸ γάλα καὶ τὸ λίπος καὶ φέρε τα εἰς τὸ σημείον τοῦ βρασμοῦ. Ἀφῆσέ το νὰ κρυώσῃ, πρόσθεσε τὸ κοκκινισμένον ἀ- λεινὸ ἀνακατεμένον μετὰ τὴν κανέλλα καὶ τὴν σόδα. Πρόσθεσε τὰ ὀ- πόλοιπα ὀλικά, ἀπλώσε τὸ μίγμα εἰς λεπτὰ φύλλα ἐπάνω σὲ ἀλευριμένη σάνδια, κόψε εἰς τετράγωνα ἢ ἐπιμήκη κομμάτια καὶ ψήσῃ τα εἰς τὸ ἀνάποδον μέρος τῆς λαμαρίνας.

Ζωὴ στὴν ἐξοχὴ.

Εἶναι μιὰ ἐποχὴ, ποὺ δλοῖ μας λαχταροῦμε ν' ἀφήσουμε τὴν πόλιν μετὰ τὴν μαλακὴν ἀσφάλτον τῶν λεωφόρων τῆς καὶ τὴν κατακαμένην σκόνην τῶν δρόμων τῆς.

Εἶναι ἐπόμενον πῶς μέσα σ' αὐτὴ τὴ ζέση θὰ νοσταλγοῦμε τὴν θροασίαν κάποιου πεύκου, τὴν ἰσκιὰ ἑνὸς χωριοῦ γαμένου στὰ πλατάνια καὶ τὴν ἀνάσα μιᾶς ἀ- κρογιαλίας.

Ἄν ἡ νοσταλγία μας αὐτὴ καὶ ἡ λαχτάρα πραγματοποιηθῇ, ἂς ζήσουμε ἔστω καὶ γιὰ μερικὰς μέρες μιὰ ἀπλὴ ἀγροτικὴ ζωὴ. Ἄς μὴ θελήσουμε νὰ κουβαλήσουμε μαζί μας τὶς κουραστικὰς πολυ- σύνθετες συνθήσεις τῆς μεγαλο- πόλεως. Ἄς ντυθῶμε μ' ἓνα ἀπλό σκεῖτο φόρεμα, ποὺ θὰ μᾶς ἐπι- τρέψῃ νὰ κυλιστοῦμε στὴ γλῶσση, ἴσως ν' ἀνεβῶμε καὶ σὲ μιὰ συ- κιά γιὰ εὐὸ φρέσκα σῦκα. Ἄς πλησιάσουμε τὸν ἀγρότη χωρὶς ἐπιφύλαξιν, ἂς τὸν χαροῦμε στὴ δουλειά του τὴ δημιουργικὴ καὶ ἂς πάρουμε ἀπὸ τὴν πηγὴν τοῦ ἓνα ποτῆρι ζεστοῦ γάλα. Ἡ στε- νὴ ἐπαφή μετὰ τὴ φύσιν θὰ μᾶς δώ- σῃ τὴ δύναμιν γιὰ νὰ γυρίσουμε στὴν πόλιν εὐθυμοὶ καὶ μετὰ φρέσκα δύναμεις γιὰ τὴν ἐργασίαν μας. Ἄς ζήσουμε κάμποσες μέρες φυ- σικὰ μέσα στὴ φύσιν. Εἶναι σὰν ἓνα φάρμακον ἀντιτοξικόν, ἀνανεω- τικὸ τοῦ ὁργανισμοῦ μας.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Η ΑΙΟΛΙΚΗ ΦΥΛΗ

Η αιώλικη φυλή ήτο μία εκ των τεσσάρων ελληνικών φυλών αιτίας κατώτερων διαφόρων χώρας της Ελλάδος και της Μ. Ασίας. Οι Αιολείς ανήγον την αρχήν των εις τον Αίολον, υιόν του Έλληνος. Ήνα εκ των τεσσάρων γενάρχων του ελληνικού έθνους, το οποίον διηρείτο, κατά τας δοξασίας των αρχαίων, εις τέσσαρας φυλάς, τους Δωριείς, τους Αιολείς, τους Ιωνίους και τους Αχαιοούς. Αρχική πατρίς των Αιολέων πρό της διασποράς των φαίνεται ότι ήτο η Θεσσαλία και η Βοιωτία, εκειθεν δε διεσπείσθησαν εις την Πελοπόννησον και την Μ. Ασίαν.

Οι κάτοικοι της Μ. Ασίας μετέβησαν της Ιωνικής Έπανάστασης και των δυσχερειών αυτής ουνεπειών, εξεστράτευσαν κατοπιν υποχρεωτικώς μετά των Περσών εναντίον της Ελλάδος και κατοπιν προσεχώρησαν εις την Αθηναϊκήν συμμαχίαν. Μετά την διάλυσιν ταύτης περίπεσαν πάλιν εις την εξουσίαν των Περσών, κατά τους κατοπιν δέ χρόνους είχαν την τύχην των λοιπών κατοίκων της Μ. Ασίας.

Οι Αιολείς ανδρίζαν εκλεκτούς εκπροσώπους εις την πολιάν, (Έλκαίους, Σαφούς, Αρίων) και εις την συναφή προς αυτήν μουσικήν (Τέρπανόρος), αλλά και εις την διανομήν καθολών (Πιττακός). Εις την γλυπτικήν διακρίνεται το περίφημον αιώλικον κινούκρανον και εις την πλαστικήν τα κομφοτάτα πηλίνα αγγαλματάκια.

Ο ΑΙΣΙΝΗΣ

Ο Αισίνης υπήρξεν εις των διαπρεστωτέρων αρχαίων ρητόρων (389 π. Χ.). Ήδωκεν κατ' αρχάς, επόλημους γενναίους εν Μαντινεία. Ένεφανισθη διά πρώτην φοράν εις το βήμα ως πολέμιος του Φιλίππου της Μακεδονίας και απέτελεσε μέλος της προεδρίας ήτις απέστόλη προς αυτόν τω 347. Μετά

την εισβολήν του Βασιλέως της Μακεδονίας Φιλίππου εις την Φωκίδα κατηγορήθη υπό του Δημοσθένους και του Τιμαρχου ότι εις μίαν δευτέραν πρεσβείαν τον πατέρα τω Φιλίππω έλασε χρήματα παρ' αυτού. Μετά την μάχην της Χαιρωνείας εκίνησε δίκην κατά του Κτησιφώντος, όστις είχε προτείνει να δοθή εις τον Δημοσθένη χρυσούς στέφανος εις ανταμοιβήν των υπηρεσιών του. Ο Δημοσθένης, συνηγορών όπέρ του Κτησιφώντος, απήγγειλε τον περίφημον «Περί του στέφανου» λόγον του, ο δε Αισίνης τον εκάτα Κτησιφώντος. Μετά την διεξαγωγήν της δίκης (330) ο Αισίνης, επειδή δεν έλασε ούτε το πέμπτον των ψήφων των δικαστών, καταδικάσθη εις πρόστιμον και αυτοεξωρίσθη εις Ρόδον, όπου ίδρυσε ρητορικήν σχολήν. Οι αρχαίοι έπαινον την σφαιρικήν, την εύστοχίαν, την πιστιότητα και την καλλιέπειαν των λόγων του, εκ των όποιων διεσώθησαν τρείς.

ΠΑΝΔΩΡΑ

Το όνομα της πρώτης γυναίκης, η όποια κατά την μυθολογίαν επλάσθη υπό του Ηφαίστου, κατ' έντολήν του Διός, όστις ήθελε να τιμωρήση τους ανθρώπους διότι εξεστράψαν παρά του Προμηθέως το εκ του ουρανού κλαπέν πυρ. Η Πανδώρα εκοσμήθη ύφ' όλων των θεαιών, διά κάλλους, χάριτος και ποικίλων αρετών και εστάλη διά του Έρμου ως σόζυγος εις τον Προμηθέα κομίζουσα και ως γαμήλιον δώρον κλειστήν πυξίδα. Ο Προμηθέας, όποπτευθείς παγίδα, δεν εδέχθη αυτήν. Ο άδελφός του όμως Έπιμηθέας, άψηφισας τους κινδύνους, εδέχθη την Πανδώραν και έσπευσε να άνοίξη την πυξίδα, όπότεν εξήλθον κατά την μυθολογίαν όλα τα δεινά της ανθρώπινης, πλην της ελπίδος, ήτις παρέμεινε εις την πυξίδα, όπου ο Έπιμηθέας κατάρρωσε να κλείση αυτήν.

Η ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Η αισθητική είναι ή επιστήμη ή έχουσα ως όποκείμενο το όραϊόν (καλόν) και την τέχνην, καθώς και τά εξ αυτών εκπηγάζοντα συναισθήματα. Η αισθητική είναι ταυτοχρόνως θεωρία του καλού και φιλοσοφία της τέχνης, περιγραφική συγχρόνως και κανονική επιστήμη, ακολουθούσα σημερινόν επαγωγικήν μέθοδον και χρησιμοποιούσα την παρατήρησιν και το πείραμα.

Η καλαισθητική συγκίνησις κατ' άλλους μόν έχει επικρατούσα νοητικά στοιχεία ύπαρχούσης έμμετρου τινος αισθήσεως του καλού, κατ' άλλους δε συναισθηματική, συνισταμένη εις προβολήν των ήμετέρων ψυχικών διαθέσεων εις τον έξω ήμών κόσμον της φύσεως και της τέχνης. Όσον άφορά την αιτίαν της καλαισθητικής συγκινήσεως, κατ' άλλους μόν αυτή όφείλεται εις το περιεχόμενον, την όπότεσιν του αντικείμενου, κατ' άλλους δε εις το είδος, την μορφήν και κατά τρίτους εις άμφοτέρα. Πρός έρμηνείαν της καλλιτεχνικής δημιουργίας έπροτάθησαν διάφοροι θεωρίαι, ως ή της μίμησης, ή το παιγνίου, ή της τάσεως προς έκφρασιν των συναισθημάτων κλπ. Η αισθητική όνομάζεται και καλαισθητική και καλλιλογία.

ΚΡΗΝΗ ΤΩΝ ΑΒΑΗΡΩΝ

Διά της φράσεως αυτής οι αρχαίοι έχαρακτήριζον τάς άπροσέκτους και τάς άνοήτους πράξεις και ένεργείας, προήλθε δε εκ της έξης αιτίας: Παρά τας όχθας του Νέστου ποταμού υπήρχεν ή πόλις Αδδηρα, κτισθείσα κατά τον στ' π. Χ. αιώνα. Οι κάτοικοι αυτής, φημιζόμενοι διά την άνοήσιαν και άπροσέκτιαν των, θέλοντες να ποιετεύσουν εις την πόλιν των πόσιμον ύδωρ, εδωπάνθησαν όλόκληρον το διατεθέν ποσόν διά

την κατασκευήν μεγαλοπρεπούς κρήνης, ήτις απέμεινε άνευ ύδατος, καθώςον έλλείπει χρημάτων κατέστη άδύνατον να διοχετευθή τοιούτον εκ του παρακειμένου ποταμού.

Ο ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

Πολλοί θα έχουν άκούσει διά τάς προφητείας του Άγαθαγγέλου, όλίγοι όμως θα γνωρίζουν ότι όλοι αι διεξαχθείσαι σχετικά έρευναι συμφωνούν εις το συμπέρασμα ότι ότος είναι άνύπαρκτον πρόσωπον. Όδτος φέρεται ως συγγραφέας προφητικού βιβλίου, το όποϊον όμως έγράφη περί τα μέσα του 18ου αιώνος υπό τινος Θεοκλήτου Πολυειδούς, αρχιμανδρίτου Πολυανθής και Βαρσάρων. Το βιβλίον περιλαμβάνει προφητείας περί των τυχών του τότε υποδοούλου Έλληνισμού, ως και περί πάντων σχεδόν των έδρωπαϊκών Κρατών. Ο συγγραφέας, διά να δώση περισσότερον κύρος εις τάς προφητείας του, παρουσιάζει το έργον ως γραφέν εξ άποκαλύψεως υπό του εκ Καισαρείας μοναχού Έριωνίου Άγαθαγγέλου εν έτει 1729.

Ο ΑΙΣΩΠΟΣ

Ο Αίσωπος, Φρύγιος την καταγωγήν, έζησεν ως δοῦλος εν Αθήναις (620—560 π. Χ.), διεκρίθη δε ως μυθολογός. Γενόμενος άπελευθερωμένος, έφυγεν εξ Αθηνών και μετέβη εις την αλήν του Κρόσσου, όστις τον έστειλε να συμβουλευθή διά λογαριασμόν του το μαντεϊόν των Δελφών. Έκει όμως έφονεύθη υπό των χωρικών κατηγορηθείς επί ασεθείας. Ο Αίσωπος, χωρίς να είναι έπινοητής του μύθου, υπήρξεν εις των αρχαιότερων μυθιογράφων της Ελλάδος, τελειοποιήσας το είδος εις ύπέρτατον βαθμόν. Εκ των έργων του οδδεν σώζεται, έχομεν όμως ποιητικάς διασκευάς των μύθων του.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΙΑΛΟΥ

ΜΗΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΗ ΓΑΛΟΥΧΙΑ

Ε.

Γιά να εξασφαλίσωμε εις το βρέφος τάς τροφικάς ούόλας που είπαμε στο προηγούμενο άρθρο μας, πρέπει να του δώσωμεν τροφήν τέτοιαν, ώστε άφ' ενός να περιέχη πάντα τα θρεπτικά συστατικά που έχει ανάγκην το βρέφος και άφ' έτέρου να αντανακρίνεται προς την πεπτικήν ικανότητα αυτού. Ο Θεός έφρόντισε διά την ίδεώδη αυτήν τροφήν, το μητρικό γάλα, αλλά ο άνθρωπος, αγράμματος και γελόιος, παραμελεί πολλές φορές το ίερον τουτο καθήκον. Άλλοτε το μεγάλο αυτό έγκλημα ήτο συχνότερον και το υπό άνοήσιαν πάλιν άνοήτερον να πιηκίζουν την άμφίβολον άριστοκρατίαν ή από άνοήτον φόδον καταστροφής της ολιουέας των. Τοῦτο μας ήναγκαζεν πρό ενός έτους να κάμωμε μια ραδιοφωνική έκκλησίαν προς τις Έλληνίδες μητέρας και να καυτηριάσωμεν άρκούντως την παραμέλησιν του άραιότερου έργου της μητέρας, δηλαδή της γαλουχίας του παιδιού της. Εύτυχώς φαίνεται ότι αρχίζουν και κατανοούν την σημασίαν της αποστολής των στην κοινωνία και την Πατρίδα και έτσι βλέπομεν εύχρηστος ότι αυξάνονται καθεμρινώς οι πραγματιστικές μητέρας, αυτές που χαρίζουν την ύγεια στα παιδιά των, την αγγαλίασιν στον έαυτόν των και τα αγαθά στην Πατρίδα μας.

Εσ' όσον λοιπόν ή μητέρα είναι εις θέσιν να θρέψη το παιδί της, τότε άποκλειστική τροφή διά το βρέφος μέχρι του πολυάχριστον μηνός θα είναι το μητρικόν γάλα. Ο τρόπος της χορηγήσεως είναι άπλοος. Πρός τοῦτο κατά τον 1ον μήνα χορηγεί ένα θηλασμόν ανά δύο

ρον μέχρι της 12ης νυκτερινής. Από της ώρας αυτής μέχρι της 5ης — της πρώτης του νεογνόν θα μένη τελείως ηστικός, για να αναπαυθών τα πεπτικά του όργανα. Από του 2ου μέχρι του 6ου μηνός θα το θηλάζη ανά τρώρων και από του 6ου μέχρι του 12ου θα άραιώθουν οι θηλασμοί και αι λοιπαι τροφαί εις 4 ώρας, ή δε νυκτερινή ανάπαυσις θα παραμείνη πάντοτε. Ο μητρικός θηλασμός, έφ' όσον βέβαια τηρούνται πιστός οι άνωτέρω όροι της διατροφής και δεν άρχίσουν την άκαταστασίαν ή την πρόωρον χορήγησιν άλλων τροφών, δεν παρουσιάζει οδδότες οδδεμίαν άνωμαλίαν. Έάν πάλιν εμφανισθούν συμπτώματα πεπτικά ή άλλες διαταραχές, μόνον ο παιδίατρος δύναται να βεβαιώση ότι προέρχονται εκ του μητρικού γάλακτος και άναλόγως θα επέμνη. Η έπιμέλεισις των γειγνιάδων ή άλλων γνωστών θεραπευτών της γειτονιάς είναι αυτόχρονα καταστρεπτική διά το βρέφος. Έάν δεν υπάρχει παιδίατρος, άς γνωρίξη κάθε μητέρα ότι το γάλα της δεν βλέπται ποτέ, έφ' όσον είναι άκετόν, εάν δε είναι άσθονον άς μετριάσθη ο θηλασμός, αλλά ή τάξις θα παραμείνη ή ίδια. Αι έξετάσεις του γάλακτος είναι περιτταί, ή μόνη δε φροντίς θα είναι ή προσοχή εις την κανονικήν χορήγησιν και κανονικήν ποσότητα.

Έάν ή ποσότης δεν είναι άρκετή, κι' αυτό μας το φανάζει το βρέφος με τά κλάματα του μετά το θηλασμό και με την προσδετική άδυναμία του, τότε θα προσθέσωμε σε κάθε θηλασμό και λίγο έξω-γάλα, αυτό δε λέγεται μικτη γαλουχία. Κατά την μητρική γαλουχία πολύ συχνά τα βρέφη παθαίνουν άλλοια διάρροια και άλλωτε δυσκοιλιότητα. Εις τάς περιπτώσεις αυτές ποτέ δεν πρέπει να διακόψωμεν το μητρικό γάλα, διότι τόσο η διάρροια όσο και ή δυσκοιλιότης είναι έλαφρα και θεραπεύονται με την έπιμέλεισιν του λατρός.

Τεχνητή γαλουχία. Όταν διά λόγους οδδαρούς ή μητέρα άδυνατή να θηλάσση το παιδί της ή όταν ή γαλακτική έκκρισις είναι

άνεπαρκής, τότε καταφεύγομεν εις το ξένο γάλα. Είναι γνωστόν ότι ή τεχνητή γαλουχία είναι ή κυρία αιτία της θνησιμότητος της βρεφικής ηλικίας. Διά τοῦτο κάθε μητέρα που δίνει ξένο γάλα στο παιδί της πρέπει να προσέχη πολύ και αν είναι δυνατόν να το έχη υπό Ιατρικήν έπίβλεψιν. Εύτυχώς υπάρχουν άρκετά Νοσοκομεία και Ιδρύματα προς τοῦτο. Κατ' αυτόν τον τρόπον ή τεχνητή γαλουχία όχι μόνον παύει να είναι επικίνδυνος, αλλά πολλές φορές είναι άνωτέρα και της μητρικής, και ίσως όταν το μητρικόν γάλα χορηγείται άτάκτως και άνευ έπιβλέψεως. Εκ των ξένων γαλακτων δυο είδη θα έλλείξωμεν, το γάλα του κοιτιού (συμπυκνωμένον, Βλάγας κλπ.) και τα κοινοποιημένα (Μάνα, Γίλακο κλπ.). Θα ήτο ιδεώδες από πάσης άπόψεως εάν μπορούσαμε να χορηγήσωμε το κοινόν γάλα της άγγελόος ή αίγας, αλλά δυστυχώς διά πολλούς λόγους το κοινόν γάλα τόσον έδω, όσον και άλλαχοδ δεν γινώσκεται από τα βρέφη και γίνετα συχνά αιτία θανάτου των βρεφών. Στο σημείον αυτό ή επιστήμη δεν κατάρρωσε να μάς παρασκευάση κατάλληλον γάλα διά τα τεχνητάς διατροφόμενα βρέφη, όδοι δε τολμούν να συνιστούν το κοινόν γάλα διά βρέφος κάτω των 6 μηνών, κατά την γνώμην μας έγκληματούν.

Η χορηγομένη ποσότης γάλακτος εις το βρέφος είναι ή έξης: Από της γεννήσεως μέχρι του 1ου μηνός από 70—110 γραμμ. σε κάθε θηλασμόν, δηλ. 540—560 γραμμ. γαλακτος ήμερησίως. Από του 2ου μέχρι του 6ου μηνός από 120—180 γραμμ. εις κάθε θηλασμόν, δηλ. 700—1.000 γραμμ. γαλακτος ήμερησίως.

Εις το έπόμενον θα άσοληθώμε με τον άποκρίσιν και με την διατροφήν του βρέφους μέχρι 2 ετών.

Γ. ΜΠΑΜΠΟΥΡΗΣ
Παιδίατρος

Ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ

Μιά φορά κι' έναν καιρό ήτανε ένας βασιλιάς που είχε πρόβατα, γίδια, πολλά κοπάδια, — βασιλιάς πιά, βάλε με το νού σου τι βιός είχε — είχε κι' ένα τσοπάνο πολύ εμπιστό του που τον έλεγαν 'Αληθινό, γιατί ποτέ του δεν έλεγε ψέματα, μόν' πάντοτε το ίδιο, την αλήθεια.

Ο βασιλιάς που είχε τα πρόβατα, μία μέρα του γέννησε μία προβατίνα ένα όμορφο προβατάκι με άσπρα και σκουρό μαλλιά, και το βγάλανε γι' αυτό «σγουρομαλλινό» και τ' άγαποσε ο βασιλιάς, και πόσο να σ' ας πω! Κάθε μέρα που έρχόταν μέσα στη χώρα ο τσοπάνος, ο 'Αληθινός, ο βασιλιάς τον ρωτούσε, τι κάνει; 'Αληθινέ, καλώς, ο σγουρομαλλινός καλώς; — Καλά, άφέντη βασιλιά, άπαντούσε ο 'Αληθινός.

Μία μέρα του λέει ο βασιλιάς ο ύπασπιστής.

Βασιλιά μου! γιατί λές 'Αληθινό αυτόν τον τσοπάνο;

— Γιατί ποτέ δεν λέει ψέματα, του λέει ο βασιλιάς ο ύπασπιστής.

— Μπά, λέει, πώς είναι δυνατόν να μην πη καμιά φορά ψέματα;

— Νά, του λέει ο βασιλιάς, που δεν λέει ποτέ του. Νά τον σκοτώσουν δεν λέει ψέμα.

— Κι' αν τον κάνω εγώ και 'πη ψέματα, τι θά μου χαρίσεις; του λέει ο ύπασπιστής.

— Αν τον καταφέρω να 'πη ψέματα θά σου χαρίσω το μισό μου βασίλειο, αλλιώς αν τύχη και 'πη την αλήθεια θά σου πάρω το κεφάλι, του λέει ο βασιλιάς.

— Πάει καλά.

Την άλλη μέρα λοιπόν, σηκώνεται πρωί πρωί, ανοίγει το σεντούκι του ο ύπασπιστής, παίρνει φλουριά, λίρες, παίρνει και την κόρη του και πάνε έξω στη στάνη που ήτανε ο τσοπάνης και

του λέει ότι ήρθαν τάχατες να διασκεδάσουν εκεί στην έξοχη. 'Αφού φάγανε και ήπιανε καλά και μέθυσε λιγάκι ο τσοπάνος, κατάφερε κι' έσφαξε ο τσοπάνος, το σγουρομαλλινό, το πρόβατο που αγαπούσε τόσο πολύ ο βασιλιάς, που ρωτούσε κάθε μέρα το βοσκό σαν πήγαινε στο παλάτι. Κι' αφού το ψήσανε και το φάγανε, έπειτα ο ύπασπιστής έφυγε μαζί με την κόρη του.

Την άλλη μέρα κίνησε ο κακομοίρης ο 'Αληθινός να πάη στο βασιλιά. Στο δρόμο που πήγαινε, συλλογιζότανε τι να κάνει, να πη του βασιλιά πώς έσφαξε το σγουρομαλλινό, πάλι θά του πάρη το κεφάλι, να πη πάλι ψέματα, αυτό ήτανε που δεν μπορούσε να πη. Καθότανε λοιπόν και συλλογιζότανε τι να πη στο βασιλιά. Κάθεται λοιπόν τότε και μπηγεί την μαγκούρα του στη γη, βάζει και το σκού-

«Οχι, άφέντη βασιλιά, δεν είναι καλά».

φο του άπάνω στη μαγκούρα κι' έκανε τάχατες πως ήτανε ο βασιλιάς. Πάει το λοιπόν, κάνει τεμνά μπροστά στη μαγκούρα και λέει.

— Καλή μέρα, άφέντη βασιλιά.

— Καλώς τον 'Αληθινό, τι κάνεις, 'Αληθινέ, καλώς είσαι; 'Ο σγουρομαλλινός καλώς είναι;

— Καλώς είναι, ά! όχι, δεν είναι καλά.

Πάλι το ίδιο μπροστά στη μαγκούρα.

— Καλή μέρα, άφέντη βασιλιά.

— Καλώς τον 'Αληθινό, τι κάνεις, 'Αληθινέ, καλώς είσαι; 'Ο σγουρομαλλινός καλώς είναι;

— Καλώς, όχι δεν είναι καλά.

Μιά, δύο, τρείς, στα τελευταία λέει, μωρ' εγώ θά το πω κι' άς μου κάνη ό,τι θέλει.

Πάει λοιπόν ίσια στο βασιλιά. 'Ο ύπασπιστής καθότανε από μέσα και περίμενε ν' ακούση το ψέμα που θάλεγε ο 'Αληθινός, για να πάρη το μισό βασίλειο, όπως είχανε συμφωνήσει με το βασιλιά. Πάει λοιπόν ο 'Αληθινός, μπαίνει μέσα στο παλάτι, βγάζει το σκούφο του, χαιρετάει:

— Καλή μέρα, άφέντη βασιλιά.

— Καλώς τον 'Αληθινό, τι κάνεις, 'Αληθινέ, καλώς είσαι, ο σγουρομαλλινός καλώς είναι;

— Όχι, άφέντη βασιλιά, δεν είναι καλά.

— Γιατί;

— Τουτό και τουτό: ήρθε ο ύπασπιστής με την κόρη του στη στάνη κι' αφού φάγαμε και ήπιανε καλά και μέθυσα κι' εγώ λιγάκι, με κατάφερε κι' έσφαξα το σγουρομαλλινό και τον φάγαμε' εγώ είπα την αλήθεια, τώρα ό,τι θέλεις κάνε με.

Τότες ο βασιλιάς διέταξε και πήραν το κεφάλι του ύπασπιστή και της κόρης του και στον τσοπάνο τουδωσε πολλά χρήματα γιατί είπε την αλήθεια.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Πολλές φορές, έλοι μας, στο μάθημα των 'Αρχαίων 'Ελληνικών, σκεφθήκαμε σοβαράς πως ήλθαν ως τις ιδιές μας ημέρες τα έργα των προγόνων μας. Τυπογραφεία βέβαια δεν υπήρχαν τότε, αλλά μήπως υπήρχε χαρτί! Πώς λοιπόν υπάρχουν σήμερα βιβλία με χιλιάδες σελίδες; Πού ήταν γραμμένα αυτά; Και πώς διατηρήσαν τόσους αιώνες;

Το θέμα αυτό το έζησε η παλαιολογία... Είναι μία επιστήμη σχετικά νέα. 'Αρχίζει από τον 17ον αιώνα και έχει ιδρυθεί της τον Γάλλο Μοιροκό, στρατιωτικών στην άρχη και κατόπι μοναχό. Αυτός πρώτος άρχισε να ασχολείται με το θέμα αυτό. Η παλαιολογία διαφέρει από την συγγενή της επιστήμη, την επιγραφική — είναι δέ και οι δύο κλάδοι της αρχαιολογίας — κατά το: Η μέν επιγραφική ερευνά τα άρχαία γραπτά επί σκληρής ύλης, δηλαδή τα μάρμαρα κλπ., ενώ η παλαιολογία εξετάζει όλα τα άλλα.

Οι άνασκαφές έδωσαν πολύτιμο υλικό στην επιστήμη αυτή, που κατ'όρθωσε εις το κεφάλαιον της ύλης που χρησιμοποιούσαν οι άρχαίοι να έχη ασφαλή συμπεράσματα.

Τα πρώτα λοιπόν χειρόγραφα που βρίσκονται είναι άπάνω σε μέταλλα. Λεπτά φύλλα από χρυσό και άργυρο ήταν ή συνηθέστερα υλικά βιβλίου. Μα τα μέταλλα αυτά είχαν το κακό να τριβόταν εύκολα και τα αντικατέστησε ο μολύβδος. Στο μοναχό της Δαδώνης από τις άνασκαφές που έκανε ο Καραπάνος ήλθαν στο φώς πολλά τέτοια φύλλα μολύβδου. Πάνω σ' αυτά ήταν γραμμένες οι έρωτήσεις και από κάτω ο χρησμός του Μαντείου. 'Ακόμη εδρεύσαν σε άλλες άνασκαφές και εικονογραφημένα, κοντά στη Ρώμη δέ βρέθηκε ολόκληρο βιβλίο εικονογραφημένο από μολύβδο.

Παράλληλα έβλιντο έγραφαν στους τοίχους κι' ακόμη σε κομμάτια από παλιά σπασμένα άγ-

γεία, τα όποια άνωμαζαν δοτράκα. Πάνω σ' αυτά έγραφαν και τους ψήφους που έδιναν για τον 'Εξοστρακισμό πολιτών. Στην Κεραμεικό βρέθηκαν πολλά τέτοια δοτράκα. Πρό τριετίας δέ στις άνασκαφές της αρχαίας 'Αγοράς των 'Αθηνών, που κάνουν οι 'Αμερικανοί κοντά στο Θησείον βρέθηκε και ένα δοτράκο με το όνομα του 'Αριστέδη. Τέλος έγραφαν τότε ακόμη κι' άπάνω στα κόκκαλα, ήταν δέ περιζήτητη ή άμοσπλήτη κυρίως το βοδιό που είχε μεγάλη επιφάνεια και μπορούσαν να γράφουν πολλά.

Σε λίγο καιρό και συγκεκριμένα στην κλασική εποχή γνώσθηκε στην 'Ελλάδα ο πάπυρος. 'Ερχότανε από την Αίγυπτο, όπου κατεσκευάζετο από το όμοιο φυτό. Μετά την έκπορτεία μάλιστα του Μεγάλου 'Αλεξάνδρου ή χρήσις του παπύρου γενικεύθηκε για να συνεχισθή ως τον τρίτο μ. Χ. αιώνα. Η χρήση του στην άρχη ήταν δύσκολη. 'Εκδοσαν ταινίες από το φυτό και πάνω σ' αυτές έγραφαν. Η πρώτη άνομαζότανε πρώτοκόλλιν και ή τελευταία έσχατοκόλλιν.

Για γραφή χρησιμοποιούσαν κόλακιν και για μελάνη ένα

μείγμα από καπνιά και γόμμα. Μα ο πάπυρος ήταν ακριβός και γι' αυτό οι πτωχότεροι έξοσταζόσαν με μεταχειρίζονται τα παλαιά μέσα. Λέγεται μάλιστα πως ο φιλόσοφος Κλεάνθης που ήταν πτωχός χρησιμοποιούσε για τα έργα του δοτράκα και άμοσπλάτας βοδινά. 'Επίσης τα παιδιά για πρόχειρα είχαν μόνον τα δοτράκα και τους πλίνθους.

'Εν τώ μεταξύ έφευρήθη ή περγαμνή, ή όποια με τα προσόντα που παρουσιάζει εξετόπισε τον πάπυρον. Είχε κυρίως το προσόν του τοσκαίματος που δεν είχε ο πάπυρος και έτσι μπορούσε να γίνη πλέον βιβλιν με σελίδας και όχι κύλινδρο όπως με τον πάπυρον. Για έφευρήτης της φέρεται ο βασιλεύς της Περγάμου Εύμένης (197-159 π. Χ.). Πάνω στις περγαμνές έγραφαν με γραφίδες από πτερά, που τις έβιναν και τις έχαραζαν στη μέση ακριβώς, όπως τις σημερινές μεταλλινές πένες που χρησιμοποιούμε. Τα λάθη τα διώρθωναν σβήνοντας τα με το εγγύρανον, ένα είδος σουγιά, το όποιον ακόμη έχομε σήμερα και για το ξύσιμο του φτερού.

Κ. ΑΓΤ.

Ο ΚΗΨΟΣ

Το παραμυθάκι μας

Το Λελέκι και η Άλεπού

ΣΕΜΝΟΙ ΚΑΙ ΘΑΡΡΑΛΕΟΙ

Μιά μικρή σκαπάνισσα που πήγε να παραθερίσει μαζί με τους γονείς της σε κάποιο χωριό στην Πελοπόννησο μου γράφει ωραίες παρατηρήσεις, από τη διαμονή της σ' εκείνο το χωριό.

Μαζί με τ' άλλα γράφει πως τα παιδιά είναι πολύ δειλά... Δεν ξέρω τι θέλει ακριβώς να πη μ' αυτή την έκφραση, μά περισσότερο μου φαίνεται πως ήθελε να πη... ντροπαλά. Γιατί εγώ ξέρω πως τα παιδιά στο χωριό είναι μεταξύ τους πολύ ζωηρά και στα παιχνίδια τους εξαιρετικά θαρραλέα.

Μά η καλή συναγωνίστρια θα παρεξήγησε τη στάση τους. Τα παιδιά στο χωριό όταν βρεθούν κοντά σε παιδιά της πόλεως παθαίνουν ένα είδος συστολής, κάτι σαν ντροπή, γιατί φαντάζονται πως τα παιδιά της πόλεως είναι πιο έξυπνα, πως ξέρουν πολλά πράγματα που δεν τα ξέρουν αυτά και γενικά πως είναι πολύ ανώτερα από τα χωρικόπαιδα. Αυτό όμως δεν είναι αλήθεια, γιατί τα παιδιά του χωριού είναι εξ' ίσου έξυπνα όπως και της πόλεως και ακόμη είναι αγνά στην ψυχή τους και πολύ πιο γερά στο σώμα και στο πνεύμα. Άμα έρχονται στην πόλη είτε για να σπουδάσουν είτε για να μάθουν τέχνη προκόβουν και διακρίνονται πολύ γρήγορα. Ύστερα όλοι οι μεγάλοι ήρωες της Έπανάστασής μας ήταν από χωριά. Ο Καραϊσκάκης, ο Κολοκοτρώνης, ο Κανάρης και οι άλλοι ήταν προτού να γίνουν ήρωες μικρά ντροπαλά χωριατόπουλα, αυτό όμως δεν τους εμπόδισε να δοξάσουν την πατρίδα τους. Ο Άρχηγός με ιδιαίτερη αγάπη περιβάλλει τα χωρικόπαιδα, γιατί ακριβώς εκτιμά τη σεμνότητά τους, αυτό δηλαδή που η συναγωνίστρια λέει δειλά. Η ντροπαλότητα και η σεμνότητα δεν είναι δειλία, είναι αρετή. Εγώ τουλάχιστον προτιμώ ένα παιδί σεμνό και ντροπαλό από ένα που έχει θρασύτητα και αναιδία. Άλλο το ζήτημα όμως αν η ντροπή του και η σεμνότητά του έχει άφορμη την ηλιθιότητα και την κουταμάρα...

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Η κυρά - Άλεπού συναντήθηκε μία μέρα με το Λελέκι. Ο Λελέκας θέλοντας να κάνει τον έξυπνο κάλεσε την Άλεπού να της κάμη τραπέζι ενώ σκεπτότανε: «ώραία θά της το σκάσω!».

Την άλλη μέρα η Άλεπού πήγε στη φωλιά του Λελεκίου και το βρήκε μπρός σε μία στενόλαιμη στάμνα να την περιμένει.

— Έλα αγαπητή μου φίλη να φας το δόλοπαχο αυτό γάλα που σου έτοιμασα.

Μά από το στενό λαιμό ήταν αδύνατο να φάγη τίποτε η Άλεπού, ενώ το Λελέκι έχωνε, τη μύτη του μέσα και ρουφούσε το ωραίο γάλα. Μόνον όταν έβγαζε τη μύτη του για να πάρη αναπνοή έπεφταν μερικές σταγόνες κι' αυτές έγλυφε η πεινασμένη κυρά - Άλεπού.

Δεν πέρασαν πολλές μέρες κι' η Άλεπού το κάλεσε για να του ανταποδώση το γεύμα.

Το Λελέκι πήγε υπερήφανο! Πώς αυτό τόσο έξυπνο θα μπορούσε να το γελάσει η Άλεπού; Μά πόσο γελασμένο βρέθηκε. Αντίκρουσε την Άλεπού στη φωλιά της να το περιμένει. Είχε μπρός της ένα πλατύ και ρηχό δοχείο με γάλα.

— Είναι φρεσκότατο, φίλε μου, του

Ο Σκαπανεύς Γεώργιος Α. Παπαντωνίου, εκ Βυτίνης.

είπε, και δόλοπαχο. Σου το προσφέρω με ευχαρίστηση.

Και ενώ η Άλεπού ρουφούσε με την γλώσσα της το γάλα ο Λελέκας μάταια προσπαθούσε να πιη δυο-τρεις σταγόνες, αυτές που κολλούσαν στη μακρυά του μύτη.

Με τη σειρά του έφυγε λοιπόν και το Λελέκι νηστικό και πεινασμένο.

Διασκευή από τ' αγγλικά

I.

Όπως μάς παρουσιάζουν τη Χιονάτη και μερικές μέλισσες κι' η Ιστορία μας αρχίζει.

Μιά φορά κι' έναν καιρό, πάει πολλός καιρός τώρα, μία μικρή αρκούδισσα, που την έλεγαν «Χιονάτη», πάει σ' ένα μεγάλο δάσος.

Μιά μέρα, εκεί που έκανε περίπατο στο δάσος η αρκούδισσα μας, έφτασε σ' ένα ανοιχτό μέρος και μπροστά της ύψωνταν ολόμοναχη μία μεγάλη βελανιδιά. Κι' απ' την κορφή της βελανιδιάς ακούγονταν ένα δυνατό βουϊτό βζν! βζν! βζν!

Η Χιονάτη κάθισε στη ρίζα της βελανιδιάς, έβαλε το κεφάλι της ανάμεσα στα πόδια της κι' άρχισε να συλλογάζεται:

Και πρώτα απ' όλα, είπε με το νού της, αυτό το βουϊτό κάτι θά σημαίνει. Δεν ακούν ένα βουϊτό έτσι, σ' ένα καλό καθούμενο, βζν! βζν! χωρίς να σημαίνει τίποτε. Για να υπάρχει ένα τέτοιο βουϊτό, κάποιος

θά το κάνει αυτό το βουϊτό. Κι' ένα μόνο πράμα μπορεί να κάνει ένα τέτοιο βουϊτό: η μέλισσα!

Συλλογίστηκε ακόμη πολλήν ώρα κι' είπε πάλι από μέσα της: Και το μόνο πράμα που ξέρω πως κάνει η μέλισσα είναι το μέλι.

Κι' αφού συλλογίστηκε έτσι σηκώθηκε κι' είπε: Κι' ο μόνος λόγος να κάνης εσύ μέλι είναι για να το φάω εγώ.

Και τότε άρχισε να σκαρφαλώνει στο δέντρο.

Σκαρφάλωνε και σκαρφάλωνε και σκαρφάλωνε κι' όσο σκαρφάλωνε τραγουδούσε ένα μικρό τραγουδάκι:

«Πολύ ψηλή βελανιδιά
μά έμένα τι με μέλει;
βζν! βζν! κάνουν οι μέλισσες
κι' εγώ φοβώ για μέλι!».

Κι' έπειτα σκαρφάλωσε ακόμα λίγο... κι' ακόμα λίγο...

Μά κράκι!

— Αχ, βοήθεια! φώναξε η Χιονάτη και γκρεμίστηκε.

«Αυτά όλα τ' έπαθα, νομίζω, είπε τέλος, και με τρεις τουμπες τινάχτηκε με πολλή χάρη σε μία βατομουριά, αυτά όλα τ' έπαθα, νομίζω, γιατί τρελλαίνομαι για μέλι».

Βοήθεια!

Φώναξε και σούρθηκε σιγά σιγά έξω από τη βατομουριά. Βούρτσισε

των ΟΚΑΘΑΝΕΩΝ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ

“Ενα, δύο! “Ενα, δύο!
Με κορμί λιγερό!
Πάμε εμπρός.
Θαρρετά και πιστά
το τιμόνι βασιτά
ό ‘Αρχηγός!

★

Στην καρδιά μας κρυφά
χαραγμένο βαθειά
τ’ όνομά του.
Καμαρώνει αυτός
σαν πατέρας σωστός
τά παιδιά του.

★

Με χαρά στην ψυχή
λέμε μιά προσευχή
κάθε έσπέρα.
Νόχης Θέ μας γερό
τον καλό ‘Αρχηγό,
τον Πατέρα.

ΞΕΥΘΑΝΑ ΚΟΥΤΑ

“Η μικρούλα ‘Ιωάννα βλέπει τον
άρχιμουσικό που κρατεί το χρόνο, ενώ
παίζει ή μπάντα της φιλαρμονικής του
Δήμου.

— Μαμά, φωνάζει, αυτούς τους γνέ-
φει πώς αν δεν παίζουν καλά θά τους
δείρη!

Μεταξύ αδελφών:

“Ο Μίμης: — Είδα απόψε στον ύ-
πνο μου, πώς πήγα στην Κηφισιά με
αυτόκίνητο.

“Ο Τάκης: — Και δεν μ’ έπαιρνες
και μένα; Καύμενε, σ’ ένα κρεβάτι
κοιμώμαστε!

“Ο θείος στην Νίνα:

— Παιδί μου, δεν κάνεις καλά να
λές ψέματα γιατί ή αλήθεια, άργά
ή γρήγορα, πάντ’ ανακαλύπτεται και
δεν την γλυτώνεις την τιμωρία...

Νίνα: — Ναί, το ξέρω θείε μου
μά... κερδίζω καιρό!

“Η Σκαπάνισσα Μαίρη Σούμπαση,
έξ ‘Ελίκας Μονεμβασίας.

τ’ άγκάθια από τη μύτη της κι’ άρ-
χισε πάλι να συλλογάζεται (καθώς
βλέπετε ήταν μιά άρκουδίτσα που
της άρεσε πολύ να συλλογάζεται).

Συλλογίστη-
κε λοιπόν και
τό πρώτο πρά-
μα που ήρθε
στό νοῦ της, ή-
ταν ο φίλος
της ο Πετρής.
Τράβηξε λοι-
ποιν να βρή
τό φίλο της,
που ζούσε πί-
σω από μιά

πράσινη πόρτα, στην άλλη άκρη
του δάσους.

— Καλημέρα, Πετρή, είπε. Σοῦ
βρίσκεται άράγε κανένα μπαλόνι;

— Μπαλόνι;

— Ναί. “Ισα ίσα συλλογιζόμουν
τόρα που έρχόμουν: “Αράγε νάχη
ο φίλος μου ο Πετρής κανένα μπα-
λόνι;

— Μά τι τό θέλεις τό μπαλόνι; ρώ-
τησε ο Πετρής.

“Η Χιονάτη έρριξε μιά ματιά γύ-
ρω να δῇ μήν τύχη και τους άκουγε
κανείς, έβαλε τό πόδι της στο στό-
μα και μουρμούρισε πολύ σιγά:
μέλι.

— Μά δεν παίρνεις μέλι με μπα-
λόνια! είπε ο Πετρής.

— Έγώ παίρνω! είπε ή Χιονάτη.
— Ωραία!

Χθές τό βράδυ ο Πετρής ήταν κα-
λεσμένος στοῦ φίλου του τοῦ κ.
Γουρουνάκη σε μιά μεγάλη γιορτή
στον κήπο, κι’ εκεί υπήρχαν ίσα ίσα
μπαλόνια. “Ετσι ο Πετρής έφερε
στο σπίτι του ένα ωραίο γαλάζιο
μπαλόνι.

“Όταν τό είδε ή Χιονάτη, έβαλε τό
κεφάλι ανάμεσα στα πόδια της και

σκέφτηκε με μεγάλη
προσοχή:

— Νά τί τρέχει, εί-
πε. “Όταν πηγαίνης
για μέλι μ’ ένα
μπαλόνι, είπε,
τό σπουδαιότερο
είναι να μη σε
καταλάβουν οι
μέλισσες. Τώρα, αν
πάς με γαλάζιο μπα-
λόνι, μπορεί να σε
πάρουν για ένα μι-
κρό κομματάκι ού-
ρανό και να μη σε προσέξουν.

— Μά δε θά σε δούν κάτω από τό
μπαλόνι; ρώτησε ο Πετρής.

— Μπορεί να σε δούν και μπορεί
να μη σε δούν, είπε ή Χιονάτη. Δεν
μπορείς ποτέ να ξέρης με τίς μέλι-
σες.

Βγήκαν λοιπόν κι’ οι δυο με τό
γαλάζιο μπαλόνι κι’ ο Πετρής πήρε
μαζί του και τό τουφέκι του, ποιός
ξέρει, μπορεί να χρειαστή, κι’ ή Χιο-
νάτη έτρεξε σε μιά λασπερή λακκού-
βα και κυλίστηκε και κυλίστηκε ως
που έγινε κατέμαυρη.

(‘Ακολουθεί)

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΟΥΝΤΕ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Οι δυο κουφοί

«Ένας κουφός, που πήγαινε μια φορά περίπατο, βλέπει επίσης έναν κουφό να βαστάει όλα τα εργαλεία που χρειάζονται για το ψάρεμα. Και του φώναξε με όλη του τη δύναμη.

— Αϊ Νικόλα, στο ψάρεμα πιάσε; Ο άλλος γύρισε, τον κοίταξε και του απάντησε:

— Όχι, στο ψάρεμα πάω. Κι' ο πρώτος: — Κρίμα! Κι' εγώ νόμιζα πως πιάσε στο ψάρεμα.

Όρφανός...

«Ο Δάσκαλος: Όταν πεθαίνει ο αυτοκράτωρ γίνεται ο πρωτότοκος υιός του:

«Ο μαθητής: Όρφανός, κύριε.

Ελλείπει τρίτης

— Μαμά! μαμά! σήμερα πήρα το δεύτερο βαθμό στον διαγωνισμό της εκθέσεως.

— Μπράβο Λιλίκα μου, πόσες διαγωνισθήκατε;

— Δέκα είμαστε στην τάξη. Μά σήμερα έλειψαν... όχτώ!

Οι ξένοι...

Το παράπονο του Τάκη στη μαμά του:

— Όποιος ξένος κι' αν έλθει πάντα θα του πής να πάρει και δεύτερη κουταλιά γλυκό. Έμένα δεν το λες ποτέ!

Όχι

«Ο γιατρός: Νά ιδω τη γλώσσα σου παιδί μου.

«Ο τοτός: Όχι, κύριε, δεν μπορώ.

«Ο γιατρός: Γιατί;

«Ο τοτός: Γιατί χθες πού έβγαλα τη γλώσσα μου στον κύριο Κώστα, έφαγα ξύλο από τη μαμά.

Κρύο ψητό

Στο έστιατόριο:

— Παιδί, έχεις κρύο ψητό;

— Μάλιστα, κύριε, τώρα ψήνεται.

Οριζοντίως:

1) Μεγάλη χριστιανική έορτη — Ποταμός της Σιθρίας.

2) Στενός σύνδεσμος φίλων, που έχουν μεγάλο θάρρος μεταξύ τους.

3) Πρωτόγονον φωτιστικόν μέσον — Όργανον αίσθησεως.

4) Τό ύπαρχον — Άσθενεία των παιδιών — Σύμφωνον.

5) Ο κλυδωνισμός του πλοίου ένεκα τρικυμίας — Τροφή ζώων.

6) Αριθμητικόν — Είναι τά ρόδα, τά ια κλπ.

7) Ουράνιον σώμα — Τα φορούν οι κληρικοί.

8) Νότα — Ψώνια (άρχ., γεν. πληθ.) — Όστις.

9) Μέσα (άρχ.) — Όμοιος ως έκτασις (δοτ.).

10) Παράλιος πόλις της Ανατολικής Θράκης, επί της Προποντίδος.

11) Πόλις της Τουρκίας εις την Κιλικίαν — Δεν είναι σοφά.

Καθέτως:

1) Ποταμός της Ιταλίας — Άπ' ευθείας, (... άποτελέσματα).

2) Μεγάλη έορτη της χριστιανώσης (δημ.).

3) Δικός σου — Χρονική ύποδιαίρεσις.

4) Σύμφωνον — Τελεία, ολοκληρωτική (... Εκλειψις) — Υποθετικόν.

5) Φωτεινή γραμμή — Κράτος επί της Ευρώπης και Ασίας.

6) Δερματίνη ταινία — Δικτυωτόν πλέγμα χρησιμοποιούμενον διά την περίδεσιν της γυναικείας κόμης.

7) Έκράτει την γην εις τούς άίμους του — Αναπαυτικά (έπίθετον).

8) Απαγορευτικόν — Αυτοκρατορία της Ν. Ασίας — Ό όποιος.

9) Επίρρημα ποσοτικόν — Όμοιο σ' έκτασις.

10) Ο προοριζόμενος διά μίαν θέσιν, ο άναμένων να πραγματοποιήση κάτι.

11) Κάτοικος κράτους της Β. Α. Ευρώπης (θελ.) — Τά διάγοντα βίον άκόλαστον.

ΙΩ. ΛΑΓΟΥΡΟΣ

Βέλος

+ **** 1η σειρά: Μιά

+ *** τών Κυκλάδων,

** + ** 2α σειρά: Ποτα-

+ *** μός της Ιταλίας,

+ **** 3η σειρά: Άρ-

χαία φονικική δ-

χυρά πόλις, 4η σειρά: Άρ-

χαία Θεά, 5η σειρά: Υπερ-

φυσικής δυνάμεως ήρωας

της έλληνικής μυθολογίας.

Οι σταυροί καθέτως: Ά-

δελφή του Λαζάρου.

Α. Γ. ΒΑΤΙΔΗΣ

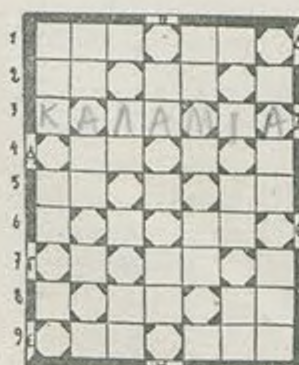
Ακροστιχίς

Τά άρχικά τών κάτωθι ζητούμενων λέξεων αποτελούν παράλιον πόλιν της Ευρώπης.

1) Ευαγγελιστής, 2) Πρωτεύουσα κράτους της Ν. Α. Ευρώπης, 3) Τροφή τών ζώων, 4) Κράτος της Β. Ευρώπης, 5) Κατά την μυθολογίαν υπεβάσταζε την γην, 6) Η πατρίς της Σαπφούς και του Άλκαίου, 7) Κοινόν άνδρικόν όνομα, 8) Νομός της Πελοποννήσου.

Γ. — Δ. ΚΑΡΡΟΤΣΙΕΡΗΣ

Δικτυωτόν

Οριζοντίως:

1) Πόλις της Ρουμανίας και νέα συνοικία τών Άθηνών.

2) Σπουδαιότατον όργανον του σώματός μας (πληθυντ.).

3) Φύονται συνήθως εις τας όχθας λιμνών και ποταμών.

4) Τσιμπίδα για τά κάρβουνα (πληθ.).

5) Είδος χονδρού χνουδατού πολυτελούς ύφασματος, τό όποιον χρησιμοποιείται κυρίως εις την ταπεταρίαν επίπλων.

6) Εύρίσκονται στα περιτοιχίσματα τών οικопέδων και στα παράθυρα ώρισμένων κτιρίων.

7) Φρούτα, τών όποιων πέρασε ήδη ή έποχή.

8) Η φωνή ήμέρου ζώου, εξαιρετικώς χρησίμου εις τόν άνθρωπον.

9) Έτσι λέγεται τό σπάσιμο εις τά κόκκαλα.

Διαγωνίως:

Α — Β: Πρόθεσις.

Γ — Δ: Πόλις της Νοτίου Ελλάδος.

Ε — Ζ: Μία από τας ώραιότερας νήσους της Ελλάδος.

Η — Θ: Μία από τας ήπειρους.

Β. Κ. ΚΟΥΛΗΣ

Μαγικόν γράμμα

Τη άνταλλαγή ενός γράμματος εις έκάστην τών κάτωθι λέξεων, δι' ενός άλλου, πάντοτε του αυτού, να σχηματισθούν, χωρίς αναγραμματισμόν, άλλαι τόσαι λέξεις. Σάμος, Δάσος, Νέγρος, Σίμων, Πάδος, άγρός.

ΝΙΝΑ ΚΩΤΤΗ

Διασκεδάζοντας

Το νόμισμα

Βάζετε στο τραπέζι ένα νόμισμα, το σκεπάζετε μ' ένα καπέλλο και δίνετε την υπόσχεση ότι θα το πάρετε χωρίς ν' αγγίξετε το κάλυμμά του. Χτυπάτε τρεις φορές τα χέρια σας με ύψος μυστηριώδους και λέτε με πεποίθηση: «Το θαύμα έγινε, έλατε να δείτε!»

Όλοι φυσικά σπεύδουν να εξακριβώσουν αν αυτό είναι αλήθεια. Μόλις όμως σηκώσει κάποιος το καπέλλο, σεις αρπάζετε το νόμισμα και λέτε ότι κρατήσατε την υπόσχεσή σας: «Επήρατε το νόμισμα, αλλά δεν αγγίξατε το καπέλλο, αφού άλλος το σήκωσε».

Οι αριθμοί

Στη σειρά των μαγικών αριθμών προστίθεται και ένας νέος, που τον ανέκαλυψεν ο φίλος μας κ. Ι. Μαρκουμανώλης. Είναι ο αριθμός: 37037037 που πολλαπλασιασζόμενος επί 12, δίδει το γινόμενο:

44444444.

Ο ίδιος αριθμός πολλαπλασιαζόμενος επί 27 δίδει γινόμενο: 99999999.

Μπορείτε να πεισθείτε εκτελούντες τās πράξεις.

Ποικίλη ακροστιχίς

Το πρώτον γράμμα της 1ης λέξεως, το δεύτερον της 2ας λέξεως, το τρίτον της 3ης κ.ο.κ. αποτελούν νήσον του Αιγαίου.

1) Νήσος του 'Αν. Αιγαίου, 2) Αρχαίος βασιλεύς της Περσίας, 3) Συνηθισμένο γυναικείο όνομα, 4) Χάρης εις αυτόν υπάρχει ζωή επί της γης, 5) Μικρόν πρόβατον.

Ι. Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Μεταγραμματισμός

Είναι πόλις της Ελλάδος μ' αν αλλάξω ένα γράμμα ευθύς σκευός της τραπέζης θα προβάλλη εν τῷ ἄμα.

ΕΛ. Π. ΡΑΠΤΟΥ

Αναγραμματισμός

Μικρό εἶμαι νησάκι
ἀλλ' ἔνδοξο πολὺ
ἀνάποδα ἂν με βάλλης,
μαυρίζω στή στιγμή.

ΜΙΧ. ΚΟΡΜΑΛΗΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ένα διαφανές χαρτί επάνω στο σχέδιο, και οδηγούμενοι από τους αριθμούς χρωματίσατε τὰ μέρη της εικόνας ως εξής:

Όπου υπάρχει:

1 με κόκκινο ανοικτό, 2 με γαλάζιο ανοικτό, 3 με μπλε ανοικτό, 4 με βιολετί ανοικτό, 5 με βιολετί, 6 με πράσινο - μπλε, 7 με πράσινο - μπλε ανοικτό, 8 με κίτρινο πράσινο, 9 με καφέ ανοικτό.

Όπου υπάρχει 0, θα μείνει λευκό.

Ακροστιχίς

Τὰ ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων αποτελούν κράτος της Ἀμερικής.

1) Πολιτικός τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν. 2) Κράτος τῆς Β.Α. Εὐρώπης. 3) Ποταμός τῆς Ἀσίας. 4) Πόλις τῆς Β. Ελλάδος. 5) Ποταμός τῆς Ἀφρικής. 6) Νήσος τοῦ Αἰγαίου. 7) Κράτος τῆς Ἀσίας. 8) Πόλις τῆς Ἰταλίας. 9) Πόλις τῆς Κρήτης.

Ι. Κ. ΣΠΕΝΤΖΟΣ

Μαγική εικόνα

χωρίς εικόνα

— Πέτη, Τάκη, ἔλατε νὰ φάμε!

— Μὰ τί Ἀννούσα;

— Σὰς εἶπα!

Α. Δ. ΚΑΡΥΩΤΟΥ

Ερώτησις

— Τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς δίδουν χωρὶς νὰ μᾶς ἐρωτήσουν καὶ ἀφοῦ μᾶς τὸ δώσουν, εἰμθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὸ ἐχωμεν καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν μᾶς ἀρέσῃ;

Ναὶ ἢ ὄχι;

1) Τὸ φίδι εἶναι ὠτόκον. Ναὶ ἢ ὄχι;

2) Ὁ ναὸς τῆς Ἀγίας Σοφίας χρησιμοποιεῖται σήμερα ὡς τζαμί. Ναὶ ἢ ὄχι;

3) Ὁ ἄνθρωπος κανονικῶς ἔχει 34 δόντια. Ναὶ ἢ ὄχι;

4) Ὁ λόρδος Βύρων εἶχε κανένα σωματικὸν ἐλάττωμα. Ναὶ ἢ ὄχι; Καὶ ποῖο;

5) Τὸ γυαλί γίνεται ἀπὸ ἄμμο. Ναὶ ἢ ὄχι;

6) Τὰ γλομπάκια τοῦ ηλεκτρικοῦ ἔχουν μέσα ἀέρα. Ναὶ ἢ ὄχι;

7) Ἐχει δόντια ἡ φάλαινα. Ναὶ ἢ ὄχι;

8) Τὸ χειμῶνα ὁ ἥλιος εἶναι πιὸ κοντὰ στὴ γῆ. Ναὶ ἢ ὄχι;

9) Τὰ μισὰ τῆς χιλιάδας εἶναι πεντακόσια. Ναὶ ἢ ὄχι;

Αἱ λύσεις τοῦ 46ου φύλλου εἰς τὸ ἐπόμενο.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Χαρά μιά φορά...

— Χάρηκε, Γιάννη, ἡ θειά σου μόλις σὲ εἶδε;

— Πολύ! Μόλις μὲ εἶδε, φώναξε: Ἐοὺ μᾶς ἔλειπες τώρα!

Τὸ τηλεγράφημα

Ἡ μαμά: Τί ἔκανες Πέτράκη; Δὲν ἔβαλες στὸ τηλεγράφημα ὑπογραφή!

Ὁ Πετράκης: Τί χρειάζεται μαμά; Μήπως ὁ θεὸς δὲν γνωρίζει τὸ γραφικὸ μου χαρακτήρα;

Μὴ τὰ μπερδέψῃ

— Νά, πάρε δύο διφραγκά. Μὲ τὸ ἓνα θὰ πάρῃς ἓνα φραντζολάκι καὶ μὲ τὸ ἄλλο ἓνα αὐγό.

Ἡ μικρὴ ὑπνέτρια: Μὲ ποῖο θὰ πάρω τὸ φραντζολάκι καὶ μὲ ποῖο τ' αὐγό;

Μία λύσις...

Στὰ βαφτίσια τῆς κούκλας δὲν μποροῦσαν νὰ συμφωνήσουν οἱ γονεῖς μὲ τὸ νουνοὶ γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ μωροῦ. Ὁ Τοτὸς δὲν μποροῦσε νὰ πᾶ, ἦταν βιαστικός καὶ ρωτοῦσε ὁλοένα τ' ὄνομα. Ὁ νουνοὶ τότε θύμωσε καὶ τοῦ εἶπε:

— Παπᾶ μου, σταμάτα μιά στιγμή, σταμάτα...

Κί ὁ Τοτὸς ἀμέσως:

— Βαφτίζεται ἡ κούκλα τοῦ Θεοῦ Σταμάτα...

Ἀξίωσις...

Ἡ μαμά θυμωμένη:

— Παλιόπαιδο! Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ πῆς στίς λάσπες καὶ νὰ λερώσῃς τὴν καινούργια σου μπλουζά!

Ὁ Μάκης ἐκπληκτός:

— Μὰ τί ἤθελες νὰ κάμω;

Πρόφταινα νὰ τὴ βγάλω;

Ἀνακουφίστηκε!

Ὁ φοβητσιάρης Νίκος πρόκειται νὰ κάμῃ μιά μικρὴ ἐγχείρησι καὶ τὴν ἀποφύγει.

Μιά μέρα λέγει σ' ἓνα φίλο του:

— Ἀχ, ἀνακουφίστηκε! Πῆγα σήμερα στὸ γιατρὸ τὸν κ. Κ.

— Μὰ ὁ κ. Κ. δὲν εἶν' ἐδῶ...

— Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἀνακουφίστηκε, ὅταν μοῦ εἶπαν πὼς λείπει σὲ ταξίδι...

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΔΩΡΕΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ἡ Α. Ε. ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης διέθεσε διὰ τὸ Μνημεῖον τῆς Ἡρώικης ἀνεμοπόρου Νίκης Περσάκη τὸ ποσὸν τῶν 500 δραχμῶν. Ἐπίσης ὁ παρὰ τῷ κ. Πρωθυπουργῷ Ὑ. Φουπουργὸς κ. Μπουμπουλῆς διέθεσε τὸ ποσὸν τῶν 300 δραχμῶν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ἡ Ἀρχὴ τοῦ κ. Ι. Μεταξᾶ ἀπέστειλε πρὸς τὴν Ἐνωσὶν Βιομηχανῶν Σύρου καὶ τὸν Πρόεδρον πετρελαιοκίνητων Σαλαμίνος τὰ κατωθὶ τηλεγράφημα:

Πρὸς
τὴν Ἐνωσιν Βιομηχανῶν Σύρου
Σύρου

Φίλοι Κύριοι,
Μετ' εὐχαρίστησιν πληροφορήθημι ὅτι ἡ Ἐνωσις Βιομηχανῶν Σύρου ἐξασφάλισεν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 165.000 καὶ σὰς συγχάριζα θερμὰ διὰ τὴν εὐγενὴ καὶ πατριωτικὴν σας ταύτην χειρονομίαν.

Αἱ πολλαὶ αἱ καὶ τόσων αὐθόρμητοι χειρονομίαι τοῦ Βιομηχανικοῦ κόμου πρὸς τὴν Ἐθνικὴν ταύτην Ὀργάνωσιν μὲ συγκινουὺν ἰδιαιτέρως, διότι ἀποδεικνύουν τὴν ἰκανοποίησιν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν, μὲ τὸν ὁποῖον παρακολουθεῖ ὁσὸς τὸν ἀγῶνα τῆς Ε.Ο.Ν., χάριν τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γενεᾶς, ἔργον τὸ ὁποῖον ἐθευρήθη ὡς πρωταρχικὸν καὶ θεμελιώδες ἀπὸ τοῦ Νέου Κράτους.

Ἡ Ἀρχὴ τοῦ κ. Κυβερνήσεως
καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητῆς Ε.Ο.Ν.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Πρόεδρον
Συνεργασίας Πετρελαιοκίνητων Σαλαμίνος
κ. Τρικαλίτην

Φίλε κ. Τρικαλίτη,
Πολλὰς φορὲς πολλὰ μπορεῖ νὰ σκεφθῇ κανεὶς γιὰ τὸ παιδί. Γιὰ τὸ παιδί τῆς Ἑλληνικῆς μας Πατρίδος, ποῦ πρέπει νὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ ζυμωθῇ μὲ τὸ καὶ ναυτοῦ περιβάλλον ποῦ δημιουργήθηκε γύρω του καὶ νὰ ἀναπτύξῃ τὸν ὁλοκαίρου ἀέρα τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, νὰ ζήσῃ μὲ καινοῦργα ἰδανικά καὶ νὰ ἐκπαιδευθῇ ὅλο τὸν κόσμον τῶν προγόνων του καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Πατρίδος μας.

Ὅλοι προσφέρουμε ὅτι μποροῦμε στὴ προσπάθειαν αὐτὴν γιὰ τὴν βίωσιν στὴν ἀδολὴ αὐτὴ παιδικὴ ψυχὴ νὰ ὀρθώσῃται ἡ Πατρίδα μας.

Ταῦτο τὸνίσαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες καὶ προσπαθοῦν ἀνάλογα ὁ καθένας νὰ τὸ βοηθήσουν καὶ νὰ τὸ ἀνεύρουν φιλὰ. Ἐνὰς ἀπ' αὐτοῦς μὲ μεγάλη μου γὰρ βέλπει ὅτι εἶθε καὶ σὺ, αὐτὸ τοῦλάχιστον ἀποδεικνύει ἡ προσφορὰ σας αὐτῇ.

Μετ' τὴν προσφορὰ τοῦ βενζινοπλοίου σας γιὰ τὸν ἐκπαιδευτικὸ πλοῦ τῶν Φαλαγγιτῶν μας σὰ νηοία τῆς Πατρίδος μας θὰ γίνετε ἀφορμὴ, ὥστε οἱ Φαλαγγίται μας νὰ πάρουν γύρω τὸ βάπτισμα τῆς θαλάσσης καὶ νὰ γνωρίσουν τὰ νηοία μας καὶ ὅχι μόνον αὐτὰ, ἀλλὰ θὰ τοὺς δοθῇ ἀκόμα ἡ πρόπουσα μόρφωσις καὶ ὠθηθῇ γιὰ τὴν ἀγάπην τὸ Ναυτικὸν καὶ σὺς οὖν Ναυτικὸς ξέρετε τὴ σημασίαν ποῦ ἔχει τοῦτο γιὰ τὸν τόπο μας.

Φίλε μου γιὰ τὴν εὐγενικίαν αὐτὴν προσφορὰν σας, ἡ ὁποία μὲ συνεκίνησε βαθύτατα, ἐκφράζω τὰ συγχαρητήριά μου καὶ τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας.

Ἡ Ἀρχὴ τοῦ κ. Κυβερνήσεως
καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητῆς Ε.Ο.Ν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Βάσει τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Α. Ε. τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην Πρακτικὸν τῶν Ἐπιτροπῶν Βραβεύσεως τῶν ἐκθεμάτων τῆς Α' Πανελληνίου Ἐκθέσεως Ε.Ο.Ν., ἀνεμνησθῶν τὰ κατωθὶ βραβεῖα: α) Ἐξαιρετικὸς ἑταῖρος εἰς τὴν Περφ. Διοίκησιν Θηλέων Ρεθύμνης διὰ τὸ σύνολον τῆς ἐργασίας, ἡν παρυσίασε. β) ἑταῖρος εἰς Περφ. Διοίκησιν ἑταῖρος Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτεύουσας, Περφ. Διοίκησιν Θηλέων Θεσσαλονίκης καὶ Στέγην Φαλαγγίσεως, Περφ. Διοίκησιν Ἀρρένων καὶ Θηλέων Εὐδοίας, Περφ. Διο-

κῆσιν Θηλέων Ἀττικοβοιωτίας, Περφ. Διοίκησιν Θηλέων Ἀρριῶν, Περφ. Διοίκησιν Θηλέων Κιλίκης, Περφ. Διοίκησιν Θηλέων Ἀνωτάτων Σχολῶν (διὰ τὰ πηλινά). γ) Εἰδικὸς ἑταῖρος εἰς τὴν Περφ. Διοίκησιν Θηλέων Πρωτεύουσας διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἐργασίας Σκαπανισσῶν. δ) Τὸ χρυσοῦν μεταλλικὸν καὶ χρηματικὸν ἔπαθλον τῶν 5.000

Η Ε. Ο. Ν. ΔΙΑ ΤΗΝ «ΕΛΛΗΝ»

Εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Νεολαίας κατέφθασαν ἀθρόα ἐμβάσματα ἀπὸ μέλη Φαλαγγίτας καὶ Φαλαγγιτίσας καὶ ἀπὸ σχηματισμοῦ ἀρρένων καὶ θηλέων τὸσον τῆς πρωτεύουσας ὅσον καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, συνοδευόμενα ἀπὸ ἐνθουσιώδεις ἐπιστολάς, διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τορπιλλισθέντος εὐδρόμου μας «Ἑλλη». Εἰς τοὺς ὑποτομῆς ὑπῆρξεν ἀθρόα ἡ προσέλευσις μελῶν, τὰ ὁποῖα προσέφεραν ἐν μέσω ἐνθουσιωδῶν πατριωτικῶν ἐκδηλώσεων καὶ ζητωκραυγῶν ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶ, ἐκ τοῦ ὑστερήματός των χρήματα. Τὰ ἀποσταλέντα ἐμβάσματα θὰ θέσῃ ὁ κ. Κυβερνήτης Ἐπίτροπος εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶ.

Ἐξ ἄλλου, ἐξ ὧν τῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος καταφθάνουν εἰς τὸ πολιτικὸν γραφεῖον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ τηλεγραφήματα, διὰ τῶν ὁποίων ἀναφέρεται ὅτι ἡνσιχθῶσαν ἔρανοι εἰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία ὑπὲρ τῆς κατασκευῆς νέου μεγαλειότερου καὶ ἰσχυροτέρου σκάφους διὰ τὸ Πολεμικὸν Ναυτικὸν μας.

(πέντε χιλιάδων) δρχ. εἰς τὴν δμάδα κατασκευῆς ἀνεμοπτερίων τῆς Περφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτεύουσας. ε) Τὸ ἀργυροῦν μεταλλικὸν καὶ χρηματικὸν ἔπαθλον 3.000 (τρίων χιλιάδων) δρχ. εἰς τὸ Σκυριανὸ σπῆτι (Περφ. Διοίκησιν Ἀρρένων Εὐδοίας). στ) Τὸ χαλκοῦν μεταλλικὸν καὶ χρηματικὸν ἔπαθλον 2.000 (δύο χιλιάδων) δρχ. εἰς τὸ κέντημα τῆς Φαλαγγίσεως Ἀθῆναι Βουλγαρῆν ἐξ Ἀμαρίου τῆς Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Ρεθύμνης καὶ ζ) Τὰ δέκα χρηματικὰ ἔπαθλα ἐκ 1.000 (χιλίων) δρχ. εἰς τοὺς κατωτέρω: 1) Εἰς τὸν Φαλαγγίτην τῶν Ταγμάτων Ἐργασίας Λυπηρεῶν διὰ τὰ ὅπ' αὐτοῦ κατασκευασθέντα τέσσαρα μοντέλα ἀεροπλάνων. 2) Εἰς τὴν Φαλαγγίτισσαν τῆς Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Πρωτεύουσας Ἀρτεμὶν Τρογκάνη (Ἀμαλίου) δι' ἔργον χειροτεχνίας. 3) Εἰς τὸν Φαλαγγίτην τῆς Περφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Ἀχάτας Κοτσόκολον Κ. (χωρίον Καλάνιστρα Δήμος Φαρῶν) τὸν κατασκευασθέντα τὸ ἐκ ἑλίου χωρὶς τέχνης κανάτι. 4) Εἰς τὸν Φαλαγγίτην τῆς Περφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτεύουσας (ὑποδιοίκησιν Πειραιῶς) Βαρβάρων, διὰ τὸ ὅπ' αὐτοῦ κατασκευασθέν κότερον. 5) Εἰς τὴν Φαλαγγίτισσαν τῆς Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Ἰωνίνων (Μέσσοβον) τὴν ἐργασθεῖσαν τὸ ἔργον τὸ ὅπ' ἀριθ. 126) 17-0 (ἡ κατάσταση ἐξοχῆς ἀνωμόως). 6) Εἰς τὰς τρεῖς ἐργασθεῖσας Φαλαγγίτισσας τῆς Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Ἀργολικοβοιωτίας, διὰ τὴν ὕφανσιν τοῦ εἰς τὸν Ἀρχηγὸν δωρηθέντος τάπητος. 7) Εἰς τὴν Φαλαγγίτισσαν τῆς Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Ἀττικοβοιωτίας διὰ τὸ ὅπ' ἀριθ. 566) 7-0 κεντὴτὸ φόρμα.

Ἐπαγγ. Σχολὴ Κερατίας (κατάστασις ἐξοχῆς ἀνωμόως). 8) Εἰς τὴν Φαλαγγίτισσαν τῆς Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Τρικκάλων Δάλα Μαρῖαν διὰ τὴν ὕφανσιν τοῦ ὅπ' ἀριθ. 354) 35-0 τάπητος. 9) Εἰς τὴν δμάδα Σκαπανισσῶν τῆς Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Θεσσαλονίκης διὰ τὸ ὅπ' ἀριθ. 495) 15-0 κεντὴτὸ σκούρο μαζιλάρι. 10) Εἰς τὴν Φαλαγγίτισσαν τῆς Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Εὐδοίας διὰ τὸ ὅπ' ἀριθ. 47) 11-0 κεντὴτὸ τραπεζομαντήλο (κατάστασις ἐξοχῆς ἀνωμόως). 11) Δεκαεὶ ἑταῖροι εἰς τοὺς κατωτέρω: 1) Μανδολῖνον τῆς Περφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Κοζάνης (Ταυροκαρδάνης Νικ.). 2) Μαζιλάρι Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Κιλίκης (Ἀγγελ. Κουμαρίδου). 3) Κουδέρτα ὕφαντ Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Φωτισσοφωκίδος (Βασίλ. Κατσώνη). 4) Μηχανὴ Περφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτεύουσας (Βέλλης Ἰωάννης). 5) Στελόλυφον Περφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτεύουσας (Βασιλείου 34η Φάλαγγ). 6) Τραπεζομαντήλο τοῦλινον Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Κυκλάδων (Βιοτεχνικὴ Σχολὴ Τήνου) ἀριθ. 224) 23-0. 7) Δαντέλλα Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Ροδόπης (Βαρβάρα Περράκου). 8) Μαζιλάρι Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Ρεθύμνης ἀριθ. 327) 31-0. 9) Τρεῖς δίσκοι ἐπαργυροῦ Περφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Ἀρτης (Γεωργ. Κ. Νικάκης). 10) Τραπεζομαντήλα ἀπὸ δαντέλλα Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Χίου (Μαρ. Σαριντοπούλου). 11) Μαζιλάρι Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Ἀρκαδίας Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ Τρίπολεως ἀριθ. 597) 5-0 12) Δαντέλλα Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Χανίων (Μαρ. Γεωργιάκη). 13) Σάκος Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Ἡρακλείου (Ν. Φουκάκη). 14) Τραπεζομαντήλο Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Λακωνίας (Μαρ. Παπαηλιοῦ). 15) Τραπεζομαντήλα Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Κοζάνης (Γκιουλῆκα Νίκη). 16) Μαζιλάρι Περφ. Διοικήσεως Θηλέων Εὐδοίας (Σκύρος).

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΓΓΡΑΦΗΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας προκηρύσσει διαγωνισμόν πρὸς συγγραφήν βιβλίου τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Σκοπὸς τοῦ βιβλίου.

Διὰ τὸ βιβλίον αὐτὸ σκοπεῖται, ὅπως καταδειχθῇ ἀναγνέστον ἡ μέχρι τοῦδε ἐξέλιξις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἡ συνέχεια, ἡ ἐνότης καὶ ἡ δύναμις τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἡ ἰδιουσία τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ δύναται τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ἀλλὰ καὶ τὸ εὐρύτερον Ἑλληνικὸν κοινὸν νὰ διδασκῶν τὰ σημαντικώτερα γεγονότα τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας ἐν συνεχείᾳ καὶ συγχρόνως φροντισθεῖσιν ἐκ τῶν ἀρίστων παραδειγμάτων τῶν προγόνων μας εἰς ὅλα τὰ πεδία τῆς ἀνθρωπίνης ἐκδηλώσεως.

Τὸ βιβλίον δὲν πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ἐκτεταμένον, ἀλλὰ οὐτε πάλιν τόσο συνοπτικόν, ὥστε νὰ περιορίζωνται ἡ συνθλίβωνται τὰ γεγονότα. Ἡ ἔκτασις αὐτοῦ πρέπει νὰ κυμαίνεται μετὰ 400 μέχρι 500 σελίδων συνήθους σχήματος διδακτικὸν βιβλίον.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία θὰ ἐκτίθεται ἐν συνεχείᾳ καὶ δέον νὰ καταβληθῇ προσπάθεια πρὸς διαφώτισιν ὀριζήσεων αὐτῆς ἐποχῶν, κατὰ τὰς ὁποίας λόγῳ τῆς ἐθνικῆς κατακτητικῆς, φαίνεται διακοπτομένη ἡ συνέχεια τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ ἔθνους μας (Ρωμαϊκοκρατία - Τουρκοκρατία).

Ἀλλὰ καὶ τὸ δὲν ἐν γένει ἔργον, δέον νὰ εἶναι ἀπληθαμένον ἐπιρροῶν ἐθνικῶν ἱστορικῶν βιβλίων. Εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ βιβλίου πρέπει ἀπαραίτητως νὰ ἀναφέρονται αἱ ἀρχαὶ πηγὰς τῶν ἀναγραφόμενων γεγονότων.

Ἡ γλῶσσα τοῦ βιβλίου θὰ εἶναι δημοτικὴ, τὸ δὲ ὅρος αὐτοῦ λογοτεχνικὸν καὶ ζωηρόν, ὥστε ἡ ἀνάγνωσις τοῦ νὰ καθίσταται ἐπαγωγὸς καὶ νὰ προκαλῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀναγνωστῶν.

Ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν γεγονότων ἀφίεται πλήρως ἐλευθερία εἰς τοὺς συγγραφείς. Τὸ βιβλίον πρέπει νὰ διαιρηθῇ εἰς τρεῖς περιόδους, ὡς ἑξῆς: 1) Ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων μέχρι τοῦ

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΣΕΡΡΑΙ.— Την Μεγάλη αὐτὴ ἡμέρα, τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ Πατρίδα μας ξαναβρῆκε τὸν δικὸν της δρόμον, σὺμπας ὁ Σερραϊκὸς λαὸς ἐώρτασε μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ ἀπειρομένην μεγαλοπρέπειαν. Τὸν μεγαλύτερον δὲ τὸν δὲν μποροῦσε νὰ δώσῃ, παρὰ μόνον τὸ Δημοῦργημα τῆς, ἡ Νεολαία. Ἡ πόλις εὐπύνησε μὲ τὸν ὕμνον τῆς Μεγάλης Μέρας, ἐνῷ ἡ μπλὲ στολή, τὸ ξανθὸν τανέμα τῆς Σερραϊτικῆς γενεᾶς ἤρχισε νὰ περιφέρηται δίδοντας ἐξορτάσιμον ὅμι στὴν ἱστορικὴ πόλιν. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἠκολούθησε παρέλασις. Ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν προκάλεσεν εἰς τὸ κοινὸν ἡ παρέλασις ἀθλητῶν, ποδηλατῶν καὶ νοσοκόμων. Τὸ ἀπόγευμα τὸ γῆπεδο ἐπληρώθη μέχρις ἀσφυξίας γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἐορτὴν τῆς Νεολαίας μας. Ἐπάνω εἰς καλλιτεχνικὸν βράχον (ἀναπαράστασις Ὀλύμπου) παρήλασαν ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ ἀπὸ θαυμασμὸν κατεχόμενον κοινόν, ἡ Ἀρχαία Ἑλλάς, ἡ Βυζαντινὴ, ἡ Τουρκοκρατούμενη, γιὰ νὰ ξεπροβῇ πρὸς τὴν ἐκείνην ἡ Ἑλλάς τῆς 4ης Αὐγούστου, ἡ Πρόδρομος τοῦ Γ' Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Συγκινητικὴν ἦτο ἡ τελεσις γάμων τριῶν πτωχῶν κοριτσιῶν τῆς προκοδομένης τῆς Ε. Ο. Ν. Ἐπικολοῦντο χοροὶ μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας καὶ τέλος μετὰ τὴν λαμπρὰν πομπὴν καὶ τὴν πυροτεχνήματα ἐσκορπίσθη τὸ πλῆθος, ἀναπέμποντας πρὸς τὸν Κύριον εὐχαριστίας γιὰ τὴν παντοειδή ὁμόνοια καὶ εὐρίαν τῆς Πατρίδος μας.

ΔΡΑΜΑ.— Τὴν 2αν Αὐγούστου ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ε. Ο. Ν. Δράμας συνοδευόμενος ἀπὸ τοῦ ἀναπληρωτοῦ Διοικητοῦ Ὑποδιοικήσεως Δράμας ἐπεθεώρησε τὰς Φαλαγγὰς Δοξάτου καὶ Χωριότης.

Τὴν 3ην Αὐγούστου παραμονὴν τῆς ἱστορικῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου τμήματα φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων τῶν ὁμ. ἀριθ. 243 καὶ 281 Φαλαγγῶν Ὑποδιοικήσεως Δράμας κατέβησαν στέφανον εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου καὶ τοῦ Μακεδονομάχου.

Τὸ ἑσπέρας ἀπασα ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας συνεκιντρώθη εἰς τὴν πλατείαν τῆς 4ης Αὐγούστου ὅπου παρεκλούθησε τοὺς ἐκφωνηθέντας λόγους ἀπὸ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ ἐργατῶν καὶ προέβη εἰς παντοειδῆ ἐκδηλώσεις ὅπου τοῦ λαοφιλεστάτου συμφιλίωτο Βασιλέως μας Γεωργίου Β' καὶ τοῦ Ἀναμορφωτοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἰδρυτοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἰωάννου Μεταξά.

Τὴν Ἀγίαν ἡμέραν τῆς 4ης Αὐγούστου ἡ φιλαρμονικὴ τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας μετὰ σαλπικτῶν καὶ τυμπανιστῶν περιήλθε τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως πανανήλκουσα τὸ ἐθνικόν.

Τὴν 9ην π. μ. ἀπασα ἡ δύναμις Ε. Ο. Ν. Ὑποδιοικήσεως Δράμας συνεκιντρώθη εἰς τὸ Στάδιον «δόξης», ὅπου ἀνεγνώσθη ἡ ἡμερησία Διαταγὴ τοῦ Συνανηγοῦ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος καὶ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ε. Ο. Ν. Δράμας. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἡμερησίων Διαταγῶν οἱ φαλαγγίται καὶ Σκαπανεὶς ἐξέσπασαν εἰς οὐρανόηχες ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως μας, τοῦ Ἀρχηγοῦ μας καὶ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλεξ. Κανελλοπούλου.

Ἀκολούθως ἀπασα ἡ δύναμις μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν φιλαρμονικὴν παρέταξεν κατ' ἀντίστοιχον πρὸ τοῦ ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ καὶ ἀπέδωκε τιμὰς εἰς τὸν ἐσπόμενον.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας τὰ τμήματα Ε. Ο. Ν. μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὴν φιλαρμονικὴν παρελάσαν πρὸ τῶν ἐπισήμων γυναικῶν ἀντικείμενον θερμῶν ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τοῦ παρακολουθοῦντος τὴν παρέλασιν πλῆθους.

Τὴν 7.30 π. μ. ἐγένετο ἡ λαμπρὰ πομπὴ τῆς Ε. Ο. Ν. καθ' ἣν παρελάσαν διὰ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς πόλεως φαλαγγίται καὶ σκαπανεὶς τῶν ὁμ. ἀριθ. 243 καὶ 281 φαλαγγῶν Ὑποδιοικήσεως Δράμας, ἀδόντες πατριωτικὰ ἄσματα καὶ ζητωκραυγάζοντες ὑπὲρ τοῦ Μεγάλου μας Ἀρχηγοῦ.

Τὴν 10.30 π. μ. τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως καὶ Ὑποδιοικήσεως Δράμας καὶ φαλαγγίται καὶ Σκαπανεὶς ἀδελφόμενοι μὲ τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς ἀγρότας παρετάχθησαν εἰς κοινὰς τραπέζας ὅπου ἔφαγαν καὶ διεσκεδάσαν μέχρι τοῦ μεσονυκτίου προβαίνοντες ἐκαστοτε εἰς ἐκδηλώσεις πίστεως καὶ ἀφοσίωσης πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγόν.

Κατὰ τὴν ἱστορικὴν ταύτην ἡμέραν ἀπαντα τὰ καταστήματα τῆς Ε. Ο. Ν. ἐσηματοδότησαν καὶ τὸ ἑσπέρας ἐφωταγυήθησαν.

Ὁ τόπος τὸν ὅπου ἐδῶκαν εἰς τὴν ἐορτὴν οἱ φαλαγγίται καὶ Σκαπανεὶς ὁπλῆεν ὁλως ἐξαιρετικῶς.

Κατὰ τὴν παρελθόντα μῆνα ἐγένοντο αἱ τακτικαὶ συγκεντρώσεις εἰς τοὺς σχηματισμοὺς καὶ τὰ τμήματα Ε. Ο. Ν. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως.

Φαλαγγίται τοῦ Ἀνεξαρτήτου Τάγματος Σιδηροπόλεως ἐξέδραμον εἰς τὸν Συνοικισμόν Ὀροπεδίου, ὅπου ἐτυχον ὁδοδοχῆς ἐκ μέρους τῶν μελῶν τοῦ σχηματισμοῦ Ὀροπεδίου.

Τὴν 14ην Ἰουλίου ὁ Νομάρχης Δράμας κ. Κ. Δήμας, ὡς Γενικὸς Ἐπόπτης Ε. Ο. Ν. Δράμας, συνοδευόμενος ἀπὸ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ε. Ο. Ν. Δράμας καὶ Ἐπιτελῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἐπισκέφθη τὸν Σχηματισμὸν Κοινότητος Καλλιθέας ἐνθα παρέστη εἰς τὰ ἔγκαϊνα τοῦ στρατοπέδου Ε. Ο. Ν. Θηλέων.

Μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν τμημάτων Ε. Ο. Ν. Καλλιθέας ἀπὸ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπτη, ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ε. Ο. Ν. Δράμας ὁμίλησε περὶ τῶν ὁπορώσεων μελῶν Ε. Ο. Ν. ἐναντὶ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ συστήσας πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν.

ΓΡΕΒΕΝΑ.— Μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἐωρτάσθηκε φέτος εἰς τὰς Γρεβενὰς ἡ τετάρτη ἐπέτειος τῆς ἱστορικῆς ἡμέρας τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, Ἀρρένων καὶ Θηλέων, συνετέλεσεν ὥστε νὰ δοθῇ πανηγυρικὴ χροιά εἰς τὸν ἐορτασμὸν καὶ νὰ τυνώδῃ τὸ πατριωτικὸν φρόνημα τῶν κατοικῶν τῆς βορειοδυτικῆς αὐτῆς γωνίας τῆς Μακεδονίας καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Νέου Κράτους.

Ἐντύπωσιν ἐπρόκαλεσεν ἡ λαμπρὰ ἀνταπαράστασις τῶν τριῶν ἐποχῶν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν φαλαγγιτιστῶν καὶ Σκαπανιστῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΑΡΤΑ.— Ἡ συμβολὴ τῆς Ε. Ο. Ν. Ἀρτῆς εἰς τὸν μεγαλειώδη ἐορτασμὸν τῆς 4ης ἑπείτειος τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου ὑπῆρξε μεγίστη.

Τὴν 9 1/2 π. μ. τῆς ἡμέρας ἐκείνης χίλιοι ὀκτακόσιοι φαλαγγίται καὶ φαλαγγίτισσαι μὲ παραδειγματικὴν πειθαρχίαν καὶ τάξιν, ἡγούμεναι τῶν τυμπανιστῶν καὶ σαλπικτῶν, διήλθον τὴν κεντρικὴν λεωφόρον τῆς πόλεως καὶ παρετάχθησαν ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ κατὰ μῆκος τῆς πόλεως τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ὅπου ἀπέδωσαν τιμὰς πρὸς τὰς ἐπισήμους. Παρήλασαν τὴν 11ην π. μ. ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου καὶ λοιπῶν ἐπισήμων μὲ ἐνθουσιώδη ἀθλητικὴν παράστασιν καὶ ἀφύοντες πειθαρχίαν ὅπου τὰ ραγδαία χειροκροτήματα καὶ τὰς ἀκρατεῖς ζητωκραυγὰς τοῦ παρακολουθοῦντος ἀπείρου πλῆθους τοῦ λαοῦ τῆς Ἀρτῆς.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσαν ἐσπερινὴν διασκεδαστικὴν ἐκδήλωσην πλῆν τῶν 1.500 φαλαγγιτῶν καὶ φαλαγγιτισσῶν, οἱ ὅποιοι συνείδαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐνθουσιώδη πανηγυρικὴν ἀπηνέγκθησαν ποιήματα ἐθνικὰ καὶ ἀγροτικὰ περιεχομένου, ἐτραγουδήσαν κλέφτικα τραγούδια, ἐψάλλον ἄσματα καὶ ἐχορεύθησαν ἑλληνικοὶ χοροὶ. Ἡ ἐκδήλωση τῆς ἐγνυμοσύνης καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν συνδιασκεδάζοντων σωματείων καὶ τῆς λαϊκῆς τάξεως πρὸς τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, ἡ ὁποία ἐγένετο ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν διὰ ζητωκραυγῶν καὶ χειροκροτημάτων, ὑπῆρξε συγκινητικὴ. Συνέβαλε πολὺ εἰς τὸν

ἐνθουσιασμὸν ἐορτασμὸν ὁ κ. Νομάρχης καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης διὰ τοῦ ἐνθουσιώδους τρόπου καὶ καὶ τῆς συγχρῆς ἐπαφῆς καὶ μετὰ τῶν διασκεδάζοντων σωματείων καὶ λαϊκῶν ὁμάδων. Μὲ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμὸν ἐωρτάσθη καὶ παρ' ὅλων τῶν σχηματισμῶν τῆς ὁμογενείας τῆς ἱστορικῆς ἑπείτειος τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.— Ὅλος οἱ φαλαγγίτισαι καὶ Σκαπανιστῶν τοῦ Νομοῦ Λαρίσης γεμίετο ἐνθουσιασμὸν ἐλαδὸν μέρος στὸν πανηγυρικὸν ἐορτασμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου, ἡμέρας τῆς Ἑθνικῆς μας Ἀνεγνίνσεως.

Ἦδη καθ' ὅλον τὸν προηγούμενον μῆνα ἐγένοντο προεργασίαι διὰ τὴν δόξιν τὸν ἐπόμενον ἐμφάνισιν τῆς Ε. Ο. Ν. κατὰ τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτὴν δι' ὅλους μας ἡμέραν.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἡ κίνησις καὶ αἱ προετοιμασίαι ἐνετάθησαν. Συγκεντρώσεις ἐγένοντο σχεδὸν καθημερινὰς διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν μελῶν ἐν ἐκδηλώσεσι χορῶν καὶ ρυθμικῆς ἀσκήσεως ποῦ θὰ ἐξετελοῦντο τὴν 4ην Αὐγούστου. Ἐπίσης διὰ καταλλήλων ὁμιλιῶν καλλιεργήθη ἐκεῖνο τὸ πνεῦμα τὸ γεμίστο ἐνθουσιασμὸν ἐπὶ τῇ ἀνυμνῇ τῆς μεγάλης ἡμέρας.

Εἶναι ἐξαιρετικὴς σημασίας τὸ γεγονός ὅτι καὶ κατὰ τὸ βέρος ἐπιτυγχάνεται τόσο μεγάλη ἐπαφὴ τῶν μελῶν μὲ τὴν ὁργάνωσιν χωρὶς νὰ ἐπηρεάζηται οὐδεμία χαλαρότης εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προγραμμάτων.

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία ἐπισκέφθη ὅλα τὰ ἐργαστήρια ὅπου ἐγένετο ἐνθουσιώδης δεκτικὴ τῶσιν ἀπὸ τῶν ἐργαζομένων συναγωνιστρῶν δὲσιν καὶ ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. ποὺ βρῆκαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκδηλώσουν τὴν ἀγάπην καὶ ἐγνυμοσύνην τῶν πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴν του μερίμναν πρὸς τοὺς ἐργαζομένους. Στὴν ἑδρὰ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως στὴ Λάρισα γιωρτάσθηκε μὲ μεγαλειότητα λαμπρότητα.

Τὸ πρωὶ τῆς 4ης Αὐγούστου μετὰ τὴν δοξολογίαν πρῶτες οἱ Σκαπανιστῶν καὶ μετὰ οἱ φαλαγγίτισαι παρελάσαν μὲ τὸ ζωηρὸν τοὺς βῆμα μὲρὸς στὸ συγκεντρωμένον πλῆθος ποὺ ἐχειροκροτοῦσε μὲ ἐνθουσιώδη τὴν χαιρούμενη, γερὰ καὶ ἐνθουσιώδη νεολαία.

Τὸ ἀπόγευμα ὅλον τὸν τὸν τῆς γιωρτάσεως ἡμέρας τὸν ἐδῶσαν οἱ φαλαγγίτισαι. Ντυμέναι μὲ ὀρεινὰ καὶ ὁμοειδομορφὰ φορέματα ἐκαμαν τὴν ἐμφάνισιν τῶν εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, ὅπου ὁ λαὸς τῆς Λαρίσης σὲ μίαν πρωτοφανῆ κοσμοσυρροὴν ἰδρύσκειτο γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν γιωρτή. Ἐχόμενον μὲ ἀφάσθη χάρη τὸ μάλο καὶ κατόπιν εἰς τὸ κέντρον τῆς πλατείας ἐξετέλεσαν ὀρεινὰς ἀσκήσεις ρυθμικὰς. Μὲ μουσικὴν ὁπλοκροῦσιν ἤρχισαν νὰ ἐκτελοῦν σχηματισμοὺς, σταυροὺς κλπ. Κατόπιν ἐσχημάτισαν τὰ γράμματα Ε. Ο. Ν., ἐψάλλον τὸν ὕμνον τῆς Νεολαίας καὶ τέλος ἐσχημάτισαν σὲ τρία σημεῖα τὸν ἀριθμὸν 4 καὶ ἐψάλλον τὸν ὕμνον τῆς 4ης Αὐγούστου. Παρήλασαν κατόπιν πρὸ τῶν ἐπισήμων καὶ ἀνεχώρησαν ἐνῷ τὸ πλῆθος τῆς ἐχειροκροτοῦσε ζωηρὰ.

Ὁμοιο πρόγραμμα ἐφαρμόσθη καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Ὑποδιοικήσεις καὶ σχηματισμοὺς καθ' ὅσον ἀπὸ τὸ στρατοπέδον ἀκομὴ εἶχαν δοθῇ εἰς τοὺς ἀντιστοίχους τῶν Ὑποδιοικήσεων βαθμοφόρους ἀσφεῖς ὁδηγίαι καὶ πρόγραμμα γιὰ τὴν λαμπρότερον ἐμφάνισιν τῆς Νεολαίας εἰς ὁλόκληρον τὸν Νομό. Ἐπίσης ἐγένοντο καὶ φωταγωγησίαι τῶν γράφειων, ἐτοιχοκλήθησαν πανὸν μὲ παραστάσεις ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ ἐδῶσαν ζωηρὸν τὸν καὶ γιωρτάσιμον ὅμι στὴ μεγάλη ἡμέρα τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΝΑΥΠΑΛΙΟΝ.— Ὁλόκληρος ὁ Νομὸς Ἀργολικοπονηθίας ἐν πρωτοφανῇ συναγερμῷ ἐώρτασεν ἐφέτος τὴν ἐπείτειον τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὸ κλείσιμο μίᾳς ἱστορικῆς τετραετίας ἀναδημιουργίας καὶ ἀναγεννήσεως

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

τῆς Πατρίδος μας Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ μας Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Ἰωάννου Μεταξά.

Εἰς δὴν τὴν ἑορτὴν πρωτοστάτης καὶ ἑξουσίας τὸν τόνον καὶ τὴν πνοὴν ἡ Ε.Ο.Ν. τοῦ Νομοῦ μας τὸσον εἰς τὰς πόλεις ὅσον καὶ εἰς τὰ χωρία. Παντοῦ ἀπὸ τῶν παραμονῶν τῆς Μεγαλῆς μας Ἡμέρας οἱ Σχηματισμοὶ ἀνέλαβον τὴν ἐπὶ τὸ πανηγυρικώτερον διακόσμησιν τῶν γυμνασίων, λεωγῶν καὶ ὁδῶν. Σημαίαι ὁφείλανται παντοῦ, φωτογραφίαι τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως καὶ Ἀρχηγοῦ Ἰωάννου Μεταξά, ἀμύδεις ἐσθῆτες εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ σταυροδρόμους, τερματίζοντες μετὰ ἀποσπάσματα ἐκ τῶν λόγων τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς πᾶν ἀντρίστησαν, προκρίσεις, προγράμματα διεκορπισθήσαν καὶ ὅλην τὴν περιφέρειαν καλοῦσαν τὸν λαὸν νὰ συμμετάσχῃ εἰς τὴν Μεγάλῃ ἑορτῇ, αἱ δὲ Μουσικαὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ἐκάλουν εἰς συναγερμὸν καὶ παντοῦ ἀπὸ τῆς παραμονῆς ἤρχισαν αἱ ἐκτελέσεις τῶν προγραμμάτων.

Εἰς Ναύπλιον ἀπὸ τῆς παραμονῆς ὑπὸ τὴν φάλαγγιν 64 Ἀρρένων καὶ Θηλέων ἐγένοντο στέμψις τῶν ἀνδριάντων Καποδιστρίου, ἐπιτελεῖς ἀσκήσεων ὑπὸ Λόχου ὀπλοφορούντων Σκαπανέων, παιγνιδίων, πλαστικῶν χορῶν καὶ ἀσκήσεων ὑπὸ φάλαγγιστῶν καὶ κατὰ σέβας πυρκαϊῆς στὴν ὁποίαν συμμετέσχον πυροβολοὶ, ὑδραντλία, συνεργεῖα τραυματιστοφύλων, νοσοκόμων κλπ. διὰ νὰ δείξουν τὴν ζωὴν καὶ συντελούμενην ἐκπαίδευσιν ἐν τῇ Ε.Ο.Ν.

Εἰς τὸ Ἄργος ἐγένετο κατασκήνωσις ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Ἁγίου Πέτρου μετὰ συμβολικὴν παράστασιν τὴν εἰρηνικὴν ἐπανάστασιν τῆς νύκτας 3-4 Αὐγούστου 1936.

Τὸ ἑξήμερον τῆς 4ης Αὐγούστου ἀνήγγειλαν αἱ φιλαρμονικαὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ἀνακρούσαντες ὡς Ἐωθινὸν τὸν Ὕμνον τῆς 4ης Αὐγούστου. Τὴν 10ην π. μ. ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὑψήλῃ μεγαλοπρεπῆς δοξολογίᾳ εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν ὁ Νομάρχης καὶ Γενικός Ἐπίτοπος τῆς Ε.Ο.Ν. ὁ Μέραρχος μετ' ὅλων τῶν Ἀξιωματικῶν τῆς ἐνταύθα φρουρᾶς, ὁ Δημάρχος μετὰ τοῦ Συμβουλίου του, οἱ Περιφερειακοὶ Διοικητὰὶ Θηλέων κ. Λεπτίση καὶ Ἀρρένων κ. Μουτούσης μετὰ τῶν Ἐπιτελείων των, ἅπαντες αἱ δικαστικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ καὶ ὁλόκληρος ὁ λαὸς τῆς πόλεως.

Τὰς τιμὰς ἀπέδωσαν αἱ φάλαγγες παρατεταγμένα κατ' ἀντιγράμμιον εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ἔξωθεν τοῦ Ναοῦ. Κατὰ τὸ Πολυχρόνιον ἀντήχησαν διάτοροι ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, τοῦ Βασιλέως καὶ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως. Τὸν πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ὁ κ. Ροζάκης μέλος τῆς Ἐθνικῆς Ἑταιρίας. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπηκολούθησε μεγαλοπρεπῆς καὶ ἀφάνταστος παράστασις εἰς πλατείαν Καποδιστρίου πρὸ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπιτοποῦ Ε.Ο.Ν., Μέραρχου καὶ Μητροπολίτου. Παρήλασαν αἱ φάλαγγες 64 Ἀρρένων καὶ Θηλέων, αἵτινες ἐκτός τοῦ ὁρατοῦ παραστήματός των καὶ τάξεως παρουσίασαν ἐφέτος καὶ ἐξέπληξαν τὸ κοινὸν ὁλόκληρον καὶ πλῆρην ὀρχήστραν ἀποτελούμενην ἀπὸ φάλαγγιστῶν, χάρις εἰς τὰς ἀκούους προσπάθειας τῆς κ. Διοικητρίδος, τμήμα Σκαπανέων μετὰ αὐλοῦ καὶ λόχου πυροτεχνῶν ἔπληξεν παρήλασαν ὅλα τὰ Σωματεῖα τῆς πόλεως.

Μετὰ τὴν παράλασιν ἐγένετο συγκέντρωσις εἰς πλατείαν Συντάγματος, ἐνθα ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐμπνευσμένα Ἡμερήσια Διαταγὰ τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν Ἀρρένων καὶ Θηλέων καὶ ἐγένετο ἀπονομή ἐπιδόλων εἰς μικρὸν Σκαπανεὶα δι' ἡρωικὴν τὴν πρὸς ἐξωστάντα ἐκ βεβαιοῦ κινδύνου πνιγμοῦ ἑτερον Σκαπανεὶα. Ἐπηκολούθησε δεξιόσις εἰς τὴν Λέσχην Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων.

Τὸ ἀπόγευμα ἐγένοντο κολυμβητικὸι ἀγῶνες καὶ ἐπιδείξεις ἐν τῇ Λέσχῃ Ε.Ο.Ν. Θηλέων χειροτεχνικῶν ἔργων καὶ οἰκονομικῆς. Τὸ ἑσπέραιον ἐν τῇ παραλίᾳ ἐδόθη ὑπὸ τῆς Λαϊκῆς Ἐπιτροπῆς μέγα δέκνον εἰς δὲ παρεκάθησαν ἄνω τῶν δύο χιλιάδων ἀτόμων. Ἐκάθησαν πολυχρόνως πυροτεχνήματα καὶ φανταχτερά μετ' ἐπιγραφᾶς «Ζήτω ἡ 4η Αὐγού-

στου», ὑπὸ δὲ τῶν φάλαγγιν ἐγένετο λαμπροφάνεια περιελθόντων τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως καὶ φάλλοντων τὸν Ὕμνον τῆς 4ης Αὐγούστου. Οἱ Λαϊκοὶ χοροὶ καὶ τὸ γλῆντι ἐξηκολούθησαν μέχρι τῶν πρῶτων ὁρῶν τοιοῦτο ὑπὸ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπιτοποῦ Περιφερ. Διοικητοῦ καὶ Ἀξιωματοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀπὸ μεγαφώνων ὠμίλησαν τὰς κυκερινὰς ὥρας τοῖς ἀνέστησαν τὴν σημασίαν τῆς ἑορτῆς καὶ τὴν εἰσοδὸν μας εἰς τὴν νέαν τετραετίαν ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς κ. Μουτούσης καὶ ὁ Συνταγματάρχης κ. Πιτσάκης.

Τὰς κυκερινὰς ὥρας ἐπισκέψθη ὁ κ. Διοικητὴς τοὺς ἐορτάζοντας εἰς τὰς κωμοπόλεις Κορινθίου, Δαλαμανάρας καὶ πόλιν Ἄργους πρὸς οὗς ὠμίλησαν ἐξάρας τὸ ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ συγκρίνας τὴν θλίβραν προαγουσταντὴν μετὰ τὴν ἀνάσθησιν ἡμετέραν τὴν 4η Αὐγούστου 1936 καὶ ἐντέθειν.

Αἱ ἐκδηλώσεις ὑπῆρξαν παντοῦ πρωτοφανεῖς καὶ ἀνεπρόσμεναι.

Ὁ λαὸς τὸσον τῶν πόλεων ὅσον καὶ τῆς ὑπαίθρου μετὰ παραλήρημα ψυχικὸ διεδήλωσε διὰ μιαν ἀκόμη φοράν τὴν πίστιν του καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν Δημιουργὸν τῆς 4ης Αὐγούστου, μία δὲ ἐξ ὅλων τῶν φωνῶν ἐπεκράτει, ἡ ὁποία ἐξέγινε ἀπὸ τὰς κατὰ δαχτύλους τοῦ λαοῦ. «Νὰ μᾶς ζήσῃς Μπαρμὰ Πάνην, Ζήτω ἡ 4η Αὐγούστου, Μέρει νὰ πάρῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ μάς».

ΚΡΗΤΗ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.—Μεγαλοπρεπῶς ἤρχισεν ἑορταζομένη ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης ἡ 4η ἐπέτειος τῆς Ἐθνικοσωτηρίας 4ης Αὐγούστου. Οὗτω τὴν πρωίαν τῆς προπαρασκευαστικῆς Παρασκευῆς (2 Αὐγούστου) ἐγένοντο προεορταστικαὶ συγκέντρωσις τῶν φάλαγγων εἰς ἃς ἀνέλυσθαι ἡ σημασία τῆς ἑορτῆς τῆς 4ης Αὐγούστου.

Τὸ ἀπόγευμα περὶ ὥραν 6 π. μ. φάλαγγιστῶν περιήλθον τὴν πόλιν διανέμοντας προκρίσεις τῆς Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης. Τὴν ἰδίαν ὥραν ἐγένοντο οἱ προκριματικοὶ ἀγῶνες ποδηλασίας φάλαγγιστῶν, οὗς παρεκολούθησεν ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία μετ' ὅλων τῶν βαθμοφόρων τῆς καὶ πολλῶν φάλαγγιστῶν.

Τὴν 8 π. μ. ἐγένετο ἡ πανεργατικὴ ἑορτὴ εἰς τὸ Κινηματοθέατρον «Ἑσπερος» ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ρεθύμνης. Τὴν ἑορτὴν παρεκολούθησαν ὁ Γενικός Ἐπίτοπος Ε.Ο.Ν. ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς, ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ Ἀρρένων καὶ Θηλέων ὡς καὶ μέγα πλῆθος κόσμου.

Τὴν 3ην Αὐγούστου παραμονὴν τῆς Ἐθνικῆς μας ἑορτῆς ἐγένετο καὶ πάλιν τὸ πρῶτον διασημὴν προκρίσεις περιεχομένων συνήματα Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος.

Τὴν 6 π. μ. οἱ Περιφερειακοὶ Διοικητὰὶ συνοδεύοντες ὑπὸ τῶν Ἐπιτελείων των μετέβησαν εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ἐνθα κατέβησαν στέφανον ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν. Τούς νεκρούς προσεφώνησεν ὁ Ἀξιωματικὸς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων. Ἀκολούθως μετέβησαν εἰς τὴν πλατείαν Γεωργίου τοῦ Β' ὅπου κατετίθη στέφανον ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τοὺς πεσόντας τοῦ 41ου Συντάγματος Πεζικοῦ. Τούς ἥρωας προσεφώνησεν ὁ Ἀξιωματικὸς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων. Τὴν 8 π. μ. πᾶσα ἡ δύναμις τῆς Ε.Ο.Ν. παρεκολούθησεν τὴν πατριωτικὴν παράστασιν «Ἑμπερὸς Μάρς» εἰς τὸ Κινηματοθέατρον «Ἑσπερος», ἡ ὁποία καὶ ἐπληρώσθη μετ' ἰσχυρὰν ἐπιτυχίαν. Καὶ ἤδη ἀνέτειλεν ἡ Ἐθνοσωτηρία 4η Αὐγούστου. Τὴν 5 π. μ. αἱ φιλαρμονικαὶ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοῦ Δήμου περιήλθον τὴν πόλιν σαλπίζοντες τὸν Ἐωθινόν.

Τὴν 10 π. μ. οἱ Περιφερειακοὶ Διοικητὰὶ μετὰ τὴν ἐπιτέλειον των μετέβησαν εἰς τὴν Μητροπόλιν ἀναμνηστικὰ τὴν ἀριετιὰν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτοποῦ.

Πρὸ τῆς εἰσοδῶς τῆς Μητροπόλεως παρατεταγμένα τὰ τμήματα Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων ἀπέδωσαν τιμὰς εἰς τοὺς ἐπισημοὺς. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ Δικηγόρος Μανουσάκης.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐγένετο παράλασις

τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ὁμάδων μετὰ Κρητικὰς ἐνδυμασίας πρὸ τῶν ἐπισήμων, ἰσταμένων εἰς τὸν πρὸ τοῦ Δημαρχείου χώρον. Μετὰ τὴν παράλασιν ἐγένετο δεξιόσις εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Πρίγκιπος Γεωργίου.

Κατὰ τὴν δεξιόσιν μία φάλαγγιστὴς τῆς ὑπαίθρου ἀπήγγειλε τὸ ποίημα, ἡ 4η Αὐγούστου, τὸ ὁποῖον μόνῃ τῇ ἐστιχοῦργον. Ἀρκετὰ συγκινημένοι ὅλοι ἀπὸ τὴν ἐπιτυχὴ ἀπαγγελίαν καὶ τὸν μεγαλοπρεπῆ ἑορτασμὸν ἀνεχώρησαν διὰ νὰ ἐπανέλθουν καὶ πάλιν τὸ ἀπόγευμα εἰς τὴν πλατείαν Γεωργίου τοῦ Β' ὅπου ἐχορεύθησαν πρὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτοποῦ, τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ πλῆθος κόσμου Ἐθνικοὶ χοροὶ ὑπὸ τῶν τμημάτων Ε.Ο.Ν. εἰς τοὺς ὁποίους ἔλαβον μέρος καὶ ἀρκετοὶ ἰδιῶται.

Τὴν 8ην π. μ. ἐγένετο λαμπροφάνεια ὑπὸ φάλαγγιν οἵτινες ἐφαλλον πατριωτικὰ ἀσπασματά. Ἀμέσως κατόπιν ὠμίλησαν ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ Δημαρχείου ὁ Γραμματεὺς τῆς Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς συνεργάτης τῆς Ε.Ο.Ν. Πρεδελάκης καὶ ὁ Πρόεδρος τῶν ἐργατῶν Παπαδάκης.

Τὴν 10 1/2 π. μ. ἐδόθη χορὸς μετ' ἐλευθέραν εἰσοδὸν εἰς τὸν κήπον, ὁ ὁποῖος εἶχε διακοσμηθῇ καταλλήλως, παριστάνων τὸ ὅλον ἔργον τὸ ἐπιτελεσθὲν κατὰ τὴν 4ετίαν τῆς Ἐθνικῆς μας ἀναγεννήσεως.

Μέγα πλῆθος κατέκλυσε τὸν κήπον καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ παρεκολούθησε τοὺς διαφόρους Ἐθνικοὺς χορούς πρὸς ἐχορεύθησαν, ὡς καὶ τὰς διαφόρους ἀπαγγελίας. Ὅλοι ἀνεχώρησαν ἐνθουσιασμένοι τὴν 5ην πρωΐνῃν.

ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ (Κρήτης).—Τὴν 8ην τρέχοντος, ἑορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος, αἱ φάλαγγιστῶν καὶ Σκαπανεῖς τῆς 251ης Φάλαγγος Ε.Ο.Ν. Θηλέων Σελίνου, μετὰ ἐπὶ κεφαλῇ τὴν ἀντικαταστάσιν τῆς Διοικητρίδος, ἐξέβησαν εἰς τὸ χωρίον Βληθία Σελίνου, μετὰδόντες κατευθύναντες τὸ σερμόν καὶ ἀπέρριπτον ἐκκλησάκι τῆς Μεταμορφώσεως. Μετὰ τὴν λειτουργίαν ἐπισκέψθησαν τοὺς κατοίκους, οἵτινες τὰς ἐπυροποίησαν μετὰ τὴν ἀπαράμιλλον φιλοξενίαν τοῦ χαρακτηρίζει τοὺς Κρήτας.

Τὸ βραδάκι κατευχαριστήμενοι ἐκ τῆς ἐκδρομῆς ἔλαβον τὴν ἀγούσαν διὰ Παλαιόχωραν.

Αἱ ἀνταποκρίσεις τῶν Σκαπανέων

Οἱ μικροὶ Σκαπανεῖς ἄρχισαν νὰ μᾶς ἀποστέλλουν καὶ αὐτοὶ τὰς ἀνταποκρίσεις των. Δημοσιεύομεν κατωτέρω ὡς ἔχει τὴν ἀνταπόκρισιν περὶ τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς 4ης Αὐγούστου εἰς τὴν Βυτίαν τῆς Σκαπανείσεως Ἑλλῆς Κανονίδου.

«Ἐφτάς ἡ μεγάλη μέρα,

Σημερώνει ἡ μεγάλη μας γιορτὴ. Ἀπὸ τὸ πρῶτον οἱ φάλαγγες καὶ Σκαπανεῖς, μετὰ βήμα περὶφάνον, γοργὸ καὶ ρυθμικὸ, μετὰ πύργους καὶ μετὰ τῶν παλαιῶν διαδίδουν σ' ὅλο τὸ χωρίον πῶς ἐξημερῶν ἡ μεγάλη γιορτὴ τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ὅλη ἡ Νεολαία βρέθηκε στὸ γυμναστήριον. Μᾶς εἶπαν μερικάς συμβουλὰς καὶ ἐξέκρινον γιὰ τὴν ἐκκλησία. Μετὰ τὴν δοξολογίαν παρελάσαμε, χορεύσαμε ἑλληνοεὐρωπαϊκοὺς χοροὺς καὶ πρὸς τὸ μεσημέρι γυρίσαμε.

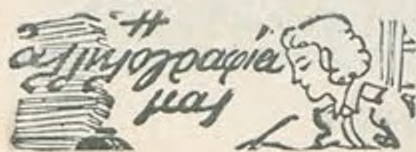
Τὸ ἀπόγευμα ξανά, μετὰ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμό, μετὰ τὴν ἴδια συγκίνησι δλοὶ καὶ δλες, ἀκούσαμε τὸν τετράρχη κ. Παπαντωνίου πρὸς μᾶς ὠμίλησε μετὰ: «Ἐφ' ὅσον ἀπὸ τὸ ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου», καὶ μετὰ μετὰ περισσοτέρῃ χάρᾳ ἀπὸ κάθε ἄλλῃ φορὰ χορεύσαμε ὡς τὰς 8 π. μ.

Στὶς 8.30 ὥρισμα παιδιὰ μετὰ θαυμαστά, πολυχρόνως φανερὰς παρελάσαν. Τὸ θέαμα τοῦς ἦταν φαντασμαγορικόν.

Ὅλος ὁ λαὸς τῆς Βυτίνης μαζί μετὰ τὴν Νεολαίαν ἐώρασε μετὰ ζῶντων ἐνθουσιασμὸν τὴν τετάρτην ἐπέτειον τῆς 4ης Αὐγούστου. Καὶ μὴ ζῶντ' ἀλλὰ ζῶντ' ἀκούσθηκε: «Ζήτω ὁ Βασιλεὺς», «Ζήτω ὁ Ἀρχηγός», «Ζήτω ἡ Ε.Ο.Ν.»

ΕΦΗ ΚΑΝΟΝΙΔΟΥ

Χειρόγραφα και φωτογραφίες δημοσιεύονται ή μη δεν επιτρέπονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

PANTON ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΝ. Δέξου τα θερμότερα συγχαρητήριά μας δια την δράσιν σου. Έτσι πρέπει να σκέπτονται και να πράττουν τα παιδιά της 4ης Αυγούστου. Ωραία ή κλίσις σου, την οποία μπορείς να καλλιέργησες έγγραφως εν καιρώ στη Δραματική Σχολή του Βασιλικού Θεάτρου. Επί τη ευκαιρία σου σημειώνουμε ότι πρέπει ν' άρχισης να μελετάς από τώρα και να παρακολουθής κατά το δυνατόν, δι' άφορά την θεατρική κίνησιν σου. Δ. Κ. ΣΟΥΜΑΛΕΥΡΗΝ. Το παραμύθι σου «Ο Ίουλιος» είναι γραμμένο και στις δύο όψεις του χαρτί. Έπαινεϊλμένους αναστήσαμε από τη στήλη αυτή να γράφετε μόνον στην μία όψη του χαρτί. — MARIAN MARI. Δημοσιεύουμε έδω το δεύτερο. Το άλλο θα δημοσιεύη σ' ένα από τα προσεχή τεύχη.

ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Σκαπανέας περιών ηλημένους τη γαλάτεια σημαία ακολουθού, στη Μεγάλη Πατρίδα ταγμένους τιμημένα να ζήσω ή να γαθώ. Τραγουδάει της νεότητος τ' άθρονα: «Η Μεγάλη Έλλάδα εν' έδω» κι' ένας πόθος το νού μου περνάει: την Πατρίδα περίφημον να ιδώ. Σκαπανέας περιών ηλημένους μ' έναν πόθο στα στήθη μου τρανώ: «Αρχηγός μας να ζή δοξαμένους, άκουμένους σε γή και σ' ουρανόν.

Π. ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΝ. Lowell, Mass U.S.A. Έλάθεμε την επιστολή σας και ος άπαντοίμε ταχυδρομικώς. Δεν παραλείπομεν όμως να αντί γραφωμεν έδω ένα μέρος από το γράμμα σας, το γεμάτο πατριωτικόν ένθουσιασμόν: «Ολων ημών των εν τη Χώρα ταύτη ξενητεμένων έχει στραφή ή σκέψις στην πολυαγαπημένη μας Έλλάδα και έλπιζομεν με την βοήθειαν του Θεού εις την Κυβέρνησιν του μεγάλου της Πατρίδος

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1501)

τος άρχιστον γάρτου υπό της Ε.Ο.Ν. έξ όκάδων 10.000 ηγώσανεν ήδη ή Χαρτοδιομηχανία Σαραντοπούλου.

Εν τω μεταξύ προετοιμάζεται υπό των άρμοδιων υπηρεσιών της Κεντρικής Διοικήσεως της Ε.Ο.Ν. ή πρώτη προπαγανδιστική διά την περιουλλογήν κάθε άρχιστου αντικειμένου εξόρισται ή οποία και άριστη δια την 1ην Σεπτεμβρίου.

Την ήμεραν αυτήν συνεργεία της Ε.Ο.Ν. θα περιέλθουν την πόλιν των Αθηνών και θα παραλάβουν από τας οικίας και τα καταστήματα ό,τι θα έχουν για πέταμα. Από τούδε όμως ή Ε.Ο.Ν. καλεί τούς Αθηναίους να μη πενάνε τίποτε, διότι όλα τα πράγματα είναι χρήσιμα.

ΤΑ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τα στρατόπεδα και αι κατασκηνώσεις της Ε.Ο.Ν. λειτουργούν ήδη, από έβδομος και πλέον, δια τας δεύτερας αποστολάς Φαλαγγιτών ή Φαλαγγιστών. Εις αυτά ός γνωστον περνούν μίαν περίοδον του καλοκαιριού με παιγνίδια και γαρές άλλα και με μαθήματα έπισημη μέλη της Ε.Ο.Ν., δόκιμοι βαθμοφόροι.

Το ενδιαφέρον του Έθνικού Κυβερνήτου δια την ζωνή των παιδιών εις τα έν λόγω Στρατόπεδα εκδηλοείται πάντοτε πατρικόν. Τα πλαιοίον δε της Πρωτεύουσας Στρατόπεδα επισκέπτεται τακτικά. Ούτω την Κυριακήν έπισκέφθη το Στρατόπεδον «Ιωάννης Μεταξάς» εις το Ζούμπρι, όπου παρέμεινεν έπ' άρκτον, έπιθεώρησας τας εγκαταστάσεις και παρακολουθήσας τούς στρατοπεδούμενους Φαλαγγίτας εις τα παιγνίδια, τα μαθήματα και τις ασχολίας των εις το Στρατόπεδον.

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

Ηδη από ήμερών έχουν έπιστρέψει από τα Στρατόπεδα των και τας Κατασκηνώσεις

Αρχηγού, δια τόν όποιον νύκτες και ήμέρες παρακαλούμεν τόν Υψίστον να τού δώη δύναμιν και μακροβιότητα δια την σωτηρίαν της Έλλάδος μας από την κάλσιν αυτήν του καταστροφικού πολέμου. Τα θερμά μας συγχαρητήρια, καλή Πατριώτη. Το ένθουσιασμό σου στην Πατρίδα μας θερμαίνει εις τόν ζήλόν μας να διατηρήσωμεν την Έλλάδα άπρηραν και να την προσάξωμεν από κάθε κίνδυνον. — ΕΛΕΝΗΝ ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΟΥ. Το γράμμα σου άληθινά μας συγκίνησε. Τι άραία τα αισθήματά σου και τι άραία τα έκφράσεις! Καλό έπίσης το διηγηματικό σου, άλλα όχι και δημοσιεύσιμο. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΡΑΚΑΚΗΝ. Είναι καλή ή εικόνα που μας έστειλες και δείχνει πως θα μωρέσης να γράφης καλές περιγραφές. Άλλα μη βιάζεσαι για δημοσιεύσι. — ΙΩΑΝΝΗΝ Π. ΚΑΡΥΔΗΝ. Η περιγραφή της ζωής ενός άγρότη δείχνει ότι έχεις παρατηρητικότητα και ότι άγαπάς και νοιάζεσαι την άγροτική ζωή. Άλλα, έκτός του ότι είναι πολύ έκτενης, δεν έχει άκόμα τη δύναμιν και τόν παλμό που χρειάζεται για να μπορεί να δημο-

ΠΡΟΣΟΧΗ! ΜΗ ΠΕΤΑΤΕ ΤΙΠΟΤΕ! ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΣΙΜΑ!

Αχρηστα χαρτιά. Αχρηστα μετάλλα. Σωληνάρια. Άδεια πακέτα τσιγάρων. Άάμεες ξυριστικών μηχανών μεταχειρισμένες κλπ.

Θά τα συλλέξη ή Ε.Ο.Ν. την 1ην Σεπτεμβρίου.

Όλα αυτά τα άχρηστα στόν καθένα μας, όλα μαζί αποτελούν θσαυρό. Ας συνθίσουμε να μη τα καταστρέφουμε, να μη τα πετάμε στα σκουπίδια.

σευθθ. — ΕΛΕΝΗΝ ΚΟΡΡΕ. Το παραμύθι σου καλό και διδακτικό, μά πολύ μεγάλο. Γράψε μας κανένα άλλο συνταυτό. — ΚΩΝΣΤ. ΓΚΙΩΝΗΝ. Όμοίως. — ΜΙΝΑΝ ΚΑΠΕΡΩ. ΝΗ. Πόσες φορές θά το πούμε να γράφετε από τη μία όψη του χαρτί. Το παραμύθι σου πολύ γνωστό. — ΝΙΚ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ. Το παραμύθι σου δεν λέγει οπου-

οι Φαλαγγίται, οι Σκαπανείς και αι Σκαπανίσσαι που μετέχουν των πρώτων άποστολών της Ε.Ο.Ν. εις τας έξοχας και άνεχώρησας εις τα αυτά Στρατόπεδα και τας ιδίας Κατασκηνώσεις τα μέλη των δευτέρων άποστολών.

Τα παιδιά που έγύρισαν εις τα σπίτια των — είναι άξιόλογον τούτο και πρέπει να τονισθ — έγύρισαν φυσικά κατενθουσιασμένα από την άραία ζωή των Στρατοπέδων, γεμάτη χρήσιμες διδασκαλίες, παιγνίδια και γαρές, άλλα έγύρισαν και όνείστατα όπως προδίδει ή διαφορά του βάρους των έκ του βάρους που είχαν όταν προσήλθαν εις τα Στρατόπεδα και τας Κατασκηνώσεις. Επί παραδείγματι κάθε παιδί κέρρισε εις βάρος εις την έξοχην της Ε.Ο.Ν., αναλόγως, από δύο μέχρι τρεις ακόμη όκάδες.

ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΗΣΙΣ ΑΠΟΡΩΝ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΩΝ

Έπ' ευκαιρία του έορτασμού της 4ης Αυγούστου, ή Περιφερειακή Διοίκησης Θηλέων Ε.Ο.Ν. Σερρών έπείκεισε τρεις άπορους Φαλαγγιτίσας των όποιων οι γαμοί έτελέσθησαν παρουσία των άρχων της πόλεως, των Διοικήτων Περιφερειακών Διοικήσεων Ε.Ο.Ν., έπιτελών και βαθμοφόρων της Όργάνωσης και πλήθους κόσμου. Η τελετή των γαμών όηρξε συγκινητικώτα.

ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Υπό της Διευθύνσεως Αθλητισμού της Κεντρικής Διοικήσεως Έθνικής Οργάνωσης Νεολαίας προκηρύχθη δ Β' έφεινός άθλητικός διαγωνισμός μεταξύ άθλητικών Όμαδων Φαλαγγιστών και Φαλαγγιστών Περιφ. Διοικήσεων δια τα μέσα περίπου του μηνός Σεπτεμβρίου.

Το πρόγραμμα των άγώνων και οι όροι τελεσιώς των θα είναι οι αούτοι περίπου των άγώνων του πρώτου έφεινός άθλητικού διαγωνισμού. Μόνον ότι δεν θα τεθούν αντίμτωποι αι όιοι άντιπροσωπευτικά Όμάδες.

δαία πράματα. Έσένα σου άρεσε; — ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ. Το εΗ όπτασίας καλογραμμένο. Το θέμα όμως χυλόγραμμένο. Δεχθήτε τα θερμά συγχαρητήρια μας για την πιστήν σας προς τόν άρχηγόν. — Π. ΡΟΖΑΚΗΝ. Δυστυχώς όχι. Πρόσθε ταός στίχους:

Λουλούδια είναι άφθονα στο δρόμο, που βαδίζω. Οι νιοί σου τα φεύσανε το ξερείς, το γνωρίζω.

Ο τελευταίος στίχος άσκοπος και άντιποιητικό παραγέμωμα. Η άδίκη:

Βρυκόλακας να γίνωμαι τσ' όχτρούς να φοβερίζω και σαν ακυλιά, πολιδουκία να τούς διασκορρίζω.

Το ποιήμα σου αυτό φέρει τόν άπαιτητικόν τίτλο «Όρκος Φαλαγγίτου».

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΗΣ

Ν. ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΟΝ. Το ποιήμα σας δείχνει με ζωηρόν τόνο τα πατριωτικά σας αισθήματα, άλλα είναι πολύ μεγάλο και έχει στίχους όχι έπιτυχημένους. Έξ άλλου μας ήλθε πολύ άργά και έχασε την έπικαιρότητα του. — Ν. ΜΠΟΥΖΟΥΚΟΝ. Γεμάτο από ένθουσιασμό το ποιήμα σας, άλλα όστερη τεχνικώς. — Θ. Γ. Συγκινητικός ό θρήνος σας για την ήρωίδα συναγωνίστρια Περακάκη, άλλα ή στενότης του χώρου δεν μας επέτρεψε να τόν δημοσιεύσωμε. — ΞΕΝΟΦ. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΝ. Έλάθεμε τη συνεργασία σας, άλλα, καθώς φαίνεται από τη δακτυλογράφησιν και την άποστολή σε μας ενός αντιγράφου χωρίς ύπογραφη, το ίδιο άρθρο θά το έχετε στείλει και σε έφημερίδες προς δημοσίευσιν, όπως ξέρουμε ότι συνήθιζετε: συνεπώς δεν μπορεί να δημοσιεύθι από περιοδικό μας. — ΘΕΟΔ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΝ. Ο Κ. Ε.Ν. μας διεβίβασε τα δύο ποιήματά σας, που έχουν έναν αίσθηματιόμο και άπλοότητα, κατά μίμησιν των δημοτικών τραγουδιών, άλλα δεν είναι κατάλληλα για να τονισθούν και ν' αποτυπωθούν σε δίσκους, όπως ζητείτε.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Δ. ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗΝ. Ράβ; δόνα: τον. — Ν. Θ. ΤΣΙΚΑΝ. Έξηγήσαμε λαϊκά ενίγματα και όχι εις την γνή φύσιν — και εις το πύρ φλογίζομαι — και εις λευκόν ένδυμα ένδύομαι. — Κ. ΚΟΖΑΤΖΙΔΗΝ. Απορρίπτονται. — Γ. Δ. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΝ. Έλήθησαν όπ' δέιν. — Ι. Π. Δ. Απορρίπτονται. — Κ. Θ. ΠΕΛΕΚΟΝ. Α.Ε. ΛΑΖΑΡΟΠΟΥΛΟΝ. Απορρίπτονται. — Ε. ΑΣΤΕΡΙΑΔΟΥ. Σ. ΣΗΜΑΔΗΝ. Έλήθησαν. Να γράφετε από τη μία όψη του χαρτί. — Κ. Γ. ΚΑΛΑΝΤΖΙΔΗΝ. Π. ΛΕΦΟΠΟΥΛΟΝ. Απορρίπτονται. — Ν. ΚΑΡΑΝΙΚΑΝ. Κ. ΓΚΙΟΥΡΔΑΝ. Απορρίπτονται (ΣΙ. ΑΣ. ΝΟΝ. ΑΔΕΛΑΪΣ. ΑΡΙΣΤΟ κλπ.). — Ε. Σ. ΣΚΟΡΥΤΖΟΥΠΗΝ. Το καρότο δεν είναι βέβαια φρούτο, ως ίσχυρίζεσθε. Μη γράφετε από τις δύο όψεις του χαρτί. — Π. ΚΑΝΟΥΣΗΝ. Κακό το Κροπτογραφικόν. — Ε. Ν. ΜΟΞΟΝ. Πολύ καλές, όπως πάντοτε, οι άσκήσεις σου. Θα δημοσιεύθουν οι περισσότερες. — Χ. ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΡΕΛΛΗΝ. Οι μέν άπορίες γνωστές, το δε έξυμνο και κοινό δεν δικαιολογεί καθόλου τόν χαρακτηρισμό του. — Α. Ι. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ. Δεν είναι καλά. Πάντως θά δημοσιεύη κάτι. — Α. Κ. ΓΟΥΤΗ. Απορρίπτονται. — Α. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ. Έλήθη όπ' δέιν ή έπίθυμία. — Θ. Γ. ΓΑΖΑΜΗΤΑΝ. Μη χωρίζετε τα σπασράλεξα σε άλλα μικρότερα. — Ι. Π. ΠΟΥΛΑΚΗΝ. Θα δημοσιεύθουν. — Α. Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΝ. Άνεπιτυχής ή άσκησις. Να γράφετε από τη μία όψη του χαρτί. — Ε. ΚΟΡΡΕ. Ι. ΚΩΣΤΑΔΟΥ. Απορρίπτονται. — Ε. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΝ. Για τα ενίγια όπ' δέιν όπάργουν ειδικοί συντάκται. — Θ. Γ. ΑΚΡΙΤΑΝ. Η έπιχειρηματολογία σας οσοστή, άλλα δεν μας έξηγείτε τόν λόγον δια τόν όποιον χωρίζετε το σπασράλεξο σας σε άλλα μικρότερα (σε 4), που δεν συγκοινωνούν μεταξύ τους. Αδύνατον να δημοσιεύθι. — ΑΝΤ. ΠΟΥΛΑΚΗΝ. Περιέργη ή διατύπωση της άκρασχηδόν σας και άγνωστα τα περισσότερα διόματα. Πού έβρισκε τέτοιες άκροστιχίδες; — Α. Ι. ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΗ. Δεν είναι λοιπόν, άλλα λωποδότης. Μέτρια τα λοιπά. — Δ. ΜΑΚΡΗΝ. Δ. ΜΑΝΙΩΤΗΝ. Άνεπιτυχής. — Α. Σ. ΓΚΟΤΑΝ. Απορρίπτεται. — Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. Να φτείνατε κανονικά σπασράλεξα. Έκείνο το 1 και το Μ στο 12 όρισόντως δεν πάνε. Τα άλλα καλά. — Θ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. Μας ενδιαφέρουν αυτά που μας στείλατε. — Β. ΚΟΥΛΗΝ. Θ. Γ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΑΡΗΝ. Απορρίπτονται.

Τύποις: «ΤΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

Ἡ προστασία τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἀπὸ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομὰς.

VI

ΟΙ ΟΙΚΟΠΥΡΟΣΒΕΣΤΑΙ

Ὅπως καὶ οἱ οἰκοφύλακες, οὕτω καὶ οἱ οἰκοπυροσβέστες ἐκλέγονται μεταξύ τῶν μὴ στρατευομένων (17-20 καὶ ἀνω τῶν 45 ἐτῶν) καὶ τῶν πλὴν θερραλέων ἀνδρῶν τῆς οἰκίας.

Τὰ σπιτία ποὺ ἔχουν κεραμιδία ἔχουν τὴν μεγαλύτεραν ἀνάγκην οἰκοπυροσβέστου, διότι ἡ ξυλίνη ὁροφὴ τῶν ἀνάγει εὐκολώτατα καὶ δύναται νὰ γίνῃ ἀφορμὴ νὰ κινδυνεύσῃ ὁλόκληρον τετραγώνον.

ΚΛΗΘΗΚΟΝΤΑΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΠΥΡΟΣΒΕΣΤΟΥ

Ἐν καιρῷ εἰρήνης:

Ὁ οἰκοπυροσβέστης ἐκπαιδεύεται εἰδικῶς ἀπὸ τὰ εἰδικὰ σχολεῖα παθητικῆς ἀεραμύνης, διὰ νὰ εἶναι ἐτοιμὸς καὶ νὰ ἐξυρῇ πῶς θὰ ἐνεργήσῃ ἐν κηρυγῇ πόλεμος.

Ἐκεῖνα ποὺ μαθαίνει τὰ διδάσκει καὶ εἰς ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας του ἡ καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα, μὲ τὰ ὁποῖα τυχὸν συνεργάζονται, ὥστε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ μὴ εἰδικῶς ἐκπαιδευθέντες νὰ μανθάνουν καὶ αὐτοὶ χρήσιμα διδάγματα καὶ νὰ σχηματίζεται τὸν τινὰ μία ἀνταεροπορικὴ συνείδησις τοῦ κοινοῦ.

Παρακολουθεῖ τὰς δυνάμεις τῆς Ἀστυνομίας καὶ ἀπευθύνεται προσωπικῶς εἰς τὴν Πυροσβεστικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς πόλεως του, διὰ νὰ λαμβάνῃ δυνάμεις πρὸς καλλίτεραν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του.

Πρέπει νὰ γνωρίζῃ καλῶς τὴν κάθε γωνίαν τοῦ σπιτιοῦ, ἡ ὁποία μπορεῖ ν' ἀρπάξῃ φωτιά εὐκόλα.

Πρέπει νὰ ὑπολογίζῃ τὸν κίνδυνον τῆς φωτιάς ἀπὸ τὰ γειτονικά σπιτία καὶ νὰ συνεννοηθῇ μὲ τοὺς γείτονας συναδέλφους του διὰ παροχὴν ἀμοιβαίας βοηθείας.

Ὁ οἰκοπυροσβέστης φροντίζει διὰ τὴν προμήθειαν στεγνῆς ἄμμου ἢ χώματος, σωλήνων μεγάλων οἵτινες νὰ ἐφαρμόζον ὅτις βρῶσες τοῦ σπιτιοῦ καὶ διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ὑδραυλικῶν σωλήνων νεροῦ εἰς τὰ διάφορα πατώματα. Οἱ σωλήνες πρέπει νὰ φυλάσσονται σὲ κιβώτια εὐρισκόμενα κοντὰ εἰς τοὺς κρουνοὺς τῶν ὑδραυλικῶν ἐγκαταστάσεων. Οἱ σωλήνες οὗτοι πρέπει νὰ εἶναι μήκους ἱκανοῦ ὥστε τὸ νερὸ νὰ φθάσῃ εἰς ὅλην τὴν ἑκτασιν τοῦ πατώματος.

Ἐν καιρῷ πολέμου:

Ὅλα τὰ πράγματα (ξύλα, χαρτί, κουρτίνες, βενζίνη, οὐδόνευμα κλπ.), τὰ ὁποῖα παίρνουν εὐκόλα φωτιά, ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὰ ἐπάνω πατώματα (ἢ καλλίτερα καὶ ἀπὸ τὸ σπῆτι ἐντελῶς) καὶ ἀποθηκεύονται εἰς τὰ ὑπόγεια.

Στρῶνει 10 πόντους ἄμμου στὶς τὰρταρες καὶ στὴ σκεπὴ τοῦ σπιτιοῦ μεταξύ τῶν κεραμιδιῶν καὶ τῆς ξυλίνης ἐπιφανείας

τῆς στέγης, διὰ νὰ μὴ εὐρίσκουν εὐφλεκτον ὀλίγον τὰ τεμάχια τῆς ἐμπρηστικῆς βόμβας.

Ἐάν ὑπάρχουν ξύλινες σκάλες στὸ σπῆτι, πρέπει νὰ λαμβάνεται ἰδιαίτερα φροντίς διὰ τὴν ἀσφάλειάν των, διότι ἐάν καταστραφούν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποκλεισθῶν ἀνθρώποι εἰς τὸ ἐπάνω πάτωμα καὶ νὰ κινδυνεύσῃ ἡ ζωὴ των. Δι' αὐτὸ καλὸν εἶναι κοντὰ στὴν ξυλίνη σκάλα νὰ ὑπάρχῃ ἕνας αὐτόματος πυροσβέστης.

Ὁ οἰκοπυροσβέστης τοποθετεῖ δοχεῖα ἀπὸ ἄμμου στεγνῆς, εἰς τὸ ἐπάνω πάτωμα, διότι ἡ ἄμμος εἶναι τὸ μόνον προϊόν καὶ εὐκόλως μέσον κατασβέσεως τῶν ἐμπρηστικῶν βωμῶν. Βέβαια ἐάν διαθέτῃ κανεὶς ἕνα ὕγρον ποῦ ὀνομάζεται «τετραχλωριούχος ἀνθραξ» σῶναι μ' αὐτὸ πῶς εὐκόλα τὴν ἐμπρηστικὴν βόμβαν.

Ἐπίσης πρέπει νὰ ἐξασφαλίσῃ πολὺ νερὸ σὲ δοχεῖα καὶ στὸ μπάνιο ἀκόμη, μὴ τυχὸν καταστραφούν κατὰ τὸν βομβαρδισμόν οἱ σωλήνες τοῦ νεροῦ καὶ κινδυνεύσῃ νὰ μείνῃ τὸ σπῆτι χωρὶς νερὸ διὰ τὴν κατασβέσιν των ξύλων μετὰ τὴν ἐξάντλησιν (τὸ πλεῖον κάψιμο) τῆς ἐμπρηστικῆς οὐσίας. Ὅσο ἀνάδει ἡ βόμβα, δὲν πρέπει νὰ ριζώμῃ νερὸ. Τὸ νερὸ βάζει φωτιά στὴ φωτιά. Ὅταν σῶσῃ ἡ βόμβα, τότε μόνον ριχνόμε στα ξύλα νερὸ.

Τέλος ὁ οἰκοπυροσβέστης πρέπει νὰ διαθέτῃ διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ χρεώσαντος, ἥτοι ἕνα μπανάκι μὲ ἄμμο, ἕνα φτυάρι μὲ μακρὸ χερί, μίαν σκούπα, ἕνα τεγκέ γεμιστὸ λάσπη ἢ ἕνα πηλὸν τοσοῦτο μὲ ἄμμο διὰ τὰς βρῶσες τοῦ θερμίτου, ἕνα τσεκούρι καὶ ἕνα πρίον.

Πρέπει ἀκόμη νὰ ἔχῃ εἰδικὴν στολὴν ἐξ ἀμιάντου μὲ μάσκαν. Ἐάν τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, τότε τοῦλάχιστον πρέπει νὰ ἔχῃ μάσκαν καὶ ἕνα ὀρθογώνιον ταμπλὸ μὲ ἀμιάντο διὰ νὰ μὴ ὀρθῇ νὰ πλησιάσῃ τὴν ἐμπρηστικὴν οὐσίαν τὴν ὥραν ποὺ ἀναφλέγεται καὶ νὰ τὴν καλύψῃ μὲ ἄμμο καὶ φτυάρι μὲ τὴν ῥιπὴ μέσα στὸ μπανάκι μὲ τὴν ἄμμο ἢ στὸ πηλὸν δοχεῖον.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ βομβαρδισμοῦ:

Ὁ οἰκοπυροσβέστης ἐνδεύεται μὲ τὴν ἀντιπυρρικήν (ἀφλεκτον ἐξ ἀμιάντου) στολὴν του καὶ βοηθεῖ τὸν οἰκοφύλακα εἰς τὴν κάλυψιν τῶν φωτῶν, τὴν διακοπὴν τοῦ κεντρικοῦ δικτύου τοῦ γκαζιοῦ καὶ τοῦ νεροῦ καὶ εἰς τὸ σῶσιμοι τῶν μαγαζιῶν, θερμαστῶν καὶ κανδηλῶν. Κλείνει θύρας καὶ παράθυρα μὲ τὸν οἰκοφύλακα καὶ εἰς τὴν ἀνεξάνει μὲ τὸν σωλήνα, ἐπιδραμεῖ τὸ κιβώτιον τῶν ἐργαλείων καὶ ἐτοιμάζει ὥστε νὰ ἔχῃ πρόχειρον τὴν ἄμμο μὴ τυχὸν τοῦ χρεώσαντος. Ἐπιθεωρεῖ κατόπιν τὰς βρῶσεις τοῦ νεροῦ καὶ ἐν γένει εἶναι ἐτοιμὸς διὰ τὸ ἔργον του.

Ὁ οἰκοπυροσβέστης ἐκ τῆς θέσεώς του ἐποπτεύει τί γίνεται γύρω ἀπὸ τὸ σπῆτι καὶ ἐν

γένει παρακολουθεῖ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐχθρικοῦ βομβαρδισμοῦ.

Ἐάν ἀντιληφθῇ ἐναρξιν πυρκαϊὰς στὸ γειτονικὸ σπῆτι, καλεῖ εἰς βοήθειαν, προστρέχει δὲ καὶ αὐτὸς ἐκεῖ μόλις ἀντιληφθῇ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων.

Ἐάν σημειωθῇ πυρκαϊὰ εἰς τὴν στέγην τοῦ σπιτιοῦ, καλῶς ἐπὶ τὸν τὰ τεμάχια τῆς ἐμπρηστικῆς οὐσίας μὲ ἄμμο καὶ μὲ τὸ φτυάρι ρίπτει τούτα μέσα σὲ δοχεῖα μὲ ἄμμο, ἀκολουθῶν δὲ ρίπτει νερὸ στα ξύλα νὰ σῶσῃ.

Δὲν πρέπει νὰ ἐξασπατᾶται ἐκ τῆς τυχόν φαινομενικῆς κατασβέσεως τῆς πυρκαϊᾶς καὶ νὰ παρατηρεῖται τῆς περαιτέρω ἐπιδύσεως, διότι καμνία φορὰ ὁ φωσφόρος εἰσδύει μέσα σὲ χαραμάδες καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ καίεται ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ ξύλα. Γι' αὐτὸ πρέπει μὲ γομνὰ γέφυρα νὰ ἐγγίξῃ τις χαραμάδες μὴπως αἰσθανθῇ ζέστη ὀπισθὴ καὶ ἐν τούτῳ περιπτώσῃ ἀνασηκῶναι τὰ ξύλα τοῦ πατώματος, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι δὲν ἐξακολουθεῖ ν' ἀνάβῃ ὀπισθὸς φωτιά.

Ἐάν ἡ φωτιά φουντώσῃ πολὺ, πάλι δὲν πρέπει νὰ παρατηρεῖται τὸν προσπαθῶν τὴν κατασβέσιν, μόνον δὲ ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ θὰ κλείσῃ καλὰ πόρτες καὶ παράθυρα τοῦ καιομένου δωματίου, θὰ βρῇξῃ ἀπ' ἐξῆς τὰ ξύλα καὶ θὰ ἀναμῇ βοήθειαν πυροσβεστικῶν, οἵτινες θὰ ἔχουν ἐν τῷ μεταξύ εἰσδοιομένη ὑπὸ τοῦ οἰκοφύλακος.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν προσπαθεῖ νὰ μὴ γίνῃ ἀντιληπτὸς ὁ κίνδυνος ἀπὸ τοὺς καταφυγόντας εἰς τὸ καταφύγιον, διὰ νὰ μὴ προκληθῇ πανικός καὶ παρεμποδισθῇ ἡ πυροσβεστική, μόνον δὲ ἐάν θεωρηθῇ ἀπαραίτητος ἡ ἐξοδος τῶν κατοίκων θὰ συνεννοηθῇ μὲ τὸν οἰκοφύλακα καὶ θὰ ἐπιλέξουν καὶ οἱ δύο μαζὶ τὴν ἐξοδὸν τῶν κατοίκων μὲ ἡσυχίαν.

Χρεώζεται θάρρος καὶ ψυχραιμία εἰς παρομοίας περιπτώσεις, διότι ἡ ἐλαχίστη λιποψυχία δύναται νὰ ἔχῃ ἀνεπανόρθωτα κακὰ ἀποτελέσματα.

Ἐάν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ βομβαρδισμοῦ γίνῃ ἀντιληπτὴ ἡ ἐκτόξευσις ὑπερίπου τῶν ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων, εἰσποεῖ τὸν οἰκοφύλακα, κλείουν μαζὶ τὰς ἐσωτερικὰς θύρας, αἱ ὁποῖαι χωρίζουν τὰ δωματία μεταξύ των, εἰσποεῖ τὸν Κέντρον Ἀεραμύνης καὶ εἰς τὴν καταφυγὸν καὶ οἱ δύο εἰς δωματίον εὐρισκόμενον ἀντιθέτως τῆς διευθύνσεως (τῆς φοράς) τοῦ πνέοντος ἀνέμου.

Μετὰ τὴν ἐπίθεσιν:

Ὁ οἰκοπυροσβέστης βοηθεῖ τὸν οἰκοφύλακα εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς κανονικῆς ζωῆς εἰς τὸ σπῆτι καὶ εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν ζημιῶν, αἱ ὁποῖα τυχὸν ἐπροεβλήθησαν, ἐάν δὲ γειτονικὴ τις οἰκία καίεται, προστρέχει μετὰ τοῦ οἰκοφύλακος εἰς βοήθειαν τῶν γειτόνων συναδέλφων του.

Γ. Κ. ΓΑΛΛΗΑΚΗΣ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Ἐσωτερικοῦ ἀπὸ δραχ. 1 ἕως 100.000.—

Ἐξωτερικοῦ » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κάτοχος βιβλιαρίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεῖα τοῦ Κράτους καὶ δι' ὅλων τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν.—Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιούνται κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται.—Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὀρίου τῶν καταθέσεων, ἥτοι δραχ. 33.500, δὲν κατάσχονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.—Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διαθέτει εἰδικούς καλλιτεχνικούς κουμπάρους, πωλομένους εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους.—Ὅταν ἔχετε ἕνα κουμπάρῳ δύνασθε νὰ ἐξυπηρετήσῃτε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας σας, διότι συνηθίζετε εὐκολώτερα στὴν ἀποταμίευσιν.

Neopaxia

